

JELENIOGÓRSKIE BIURO
PLANOWANIA I PROJEKTOWANIA
SP. Z O.O.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GMINY KAMIENNA GÓRA

Załącznik Nr 1
do uchwały ~~XVIII/90/12~~ XXX/173/21
Rady Gminy Kamienna Góra
z dnia ~~25 kwietnia 2012 r.~~ 28 kwietnia 2021 r.

TREŚĆ OPRACOWANIA

1. WPROWADZENIE

- 1.1. Podstawa prawna, cele zmiany studium
- 1.2. Zakres wcześniejszych zmian studium
- 1.3 Zakres obecnej zmiany

CZĘŚĆ I - UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. POŁOŻENIE I CHARAKTERYSTYKA OTOCZENIA

2. PODSTAWOWE DANE O GMINIE

- 2.1. Podstawowe dane statystyczne
- 2.2. Stan prawny gruntów
- 2.3. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

3. UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE

- 3.1. Położenie geograficzne
- 3.2. Geologia i geomorfologia
- 3.3. Naturalne zagrożenia geologiczne
- 3.4. Gleby
- 3.5. Hydrologia
- 3.6. Warunki klimatyczne
- 3.7. Lasy i zasoby flory
- 3.8. Chronione gatunki fauny

4. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

- 4.1. Obszary ochrony gatunkowej Natura 2000
- 4.2. Rudawski Park Krajobrazowy
- 4.3. Rezerwat przyrody „Głazy Krasnoludków”
- 4.4. Pomniki przyrody

4.5. Karkonoski Park Narodowy

5. UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

- 5.1. Kopaliny
- 5.2. Zasoby wód podziemnych

6. UWARUNKOWANIA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

- 6.1. Rys historyczny rozwoju przestrzennego miejscowości gminy
- 6.2. Charakterystyka wartości kulturowych miejscowości gminy
- 6.3. Wartości archeologiczne
- 6.4. Zagrożenia środowiska kulturowego

7. UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNO – SPOŁECZNE I SYSTEM OBSŁUGI MIESZKAŃCÓW

8. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI GMINY

9. UWARUNKOWANIA ZWIĄZANE Z ROZWOJEM STRUKTURY PRODUKCYJNO – USŁUGOWEJ

- 9.1. Uwarunkowania rozwoju produkcji i usług
- 9.2. Uwarunkowania rozwoju produkcji rolnej
- 9.3. Uwarunkowania rozwoju produkcji leśnej
- 9.4. Uwarunkowania rozwoju rekreacji i turystyki
- 10. ZAGROŻENIA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA
- 11. UWARUNKOWANIA ROZBUDOWY UKŁADU KOMUNIKACJI

- 11.1. Komunikacja drogowa
- 11.2. Komunikacja kolejowa
- 12. UWARUNKOWANIA ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ
 - 12.1. Zaopatrzenie w wodę
 - 12.2. Odprowadzenie i unieszkodliwienie ścieków
 - 12.3. Gospodarka odpadami
 - 12.4. Zaopatrzenie w ciepło i gaz
 - 12.5. Elektroenergetyka
 - 12.6. Telekomunikacja
- 13. ZAGADNIENIA OCHRONY PRZED POWODZIĄ
- 14. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO
 - 14.1. Charakterystyka układów osadniczych
 - 14.2. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego
 - 14.3. Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych
- 15. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

CZĘŚĆ II - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- 1. CELE ROZWOJU PRZESTRZENNEGO
- 2. KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KRAJOBRAZU
 - 2.1. Zasady ochrony zasobów przyrodniczych
 - 2.2. Ochrona zasobów przyrodniczych Rudawskiego Parku Krajobrazowego
 - 2.3. Ochrona zasobów przyrodniczych obszarów Natura 2000
 - [2.4. Otulina Karkonoskiego Parku Narodowego](#)
 - 2.45. Inne obszary i obiekty wskazane do ochrony
- 3. KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO
 - 3.1. Zasady ochrony dóbr kultury i krajobrazu
 - 3.2. Zasady ochrony obszarów w systemie stref ochrony konserwatorskiej
 - 3.2.1. Strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej opactwa cystersów w Krzeszowie
 - 3.2.2. Strefy ochrony historycznych układów zabudowy i ich otoczenia
 - 3.2.3. Strefy ochrony ekspozycji zabytkowych założeń przestrzennych
 - 3.3. Zasady ochrony obiektów wpisanych do rejestru zabytków
 - 3.4. Zasady ochrony obiektów ujętych w gminnej ewidencji konserwatorskiej
 - 3.5. Zasady ochrony obiektów i obszarów w systemie stref ochrony stanowisk archeologicznych
- 4. KIERUNKI ROZWOJU PRZEMYSŁU I EKSPLOATACJI SUROWCÓW
 - 4.1. Kierunki rozwoju terenów zabudowy techniczno- produkcyjnej
 - 4.2. Kierunki rozwoju wydobycia surowców mineralnych
- 5. KIERUNKI ROZWOJU USŁUG
- 6. KIERUNKI ROZWOJU PRODUKCJI ROLNEJ
- 7. KIERUNKI ROZWOJU PRODUKCJI LEŚNEJ
- 8. KIERUNKI ROZWOJU REKREACJI I TURYSTYKI
- 9. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI
 - 9.1. Kierunki rozbudowy systemu komunikacji drogowej
 - 9.2. Kierunki rozwoju komunikacji kolejowej
 - 9.3. Kierunki rozwoju komunikacji rowerowej i pieszej
- 10. KIERUNKI ROZWOJU URZĄDZEŃ I SIECI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ
 - 10.1. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w wodę
 - 10.2. Kierunki rozwoju systemów odprowadzenia i unieszkodliwienia ścieków
 - 10.3. Zasady prowadzenia gospodarki odpadami
 - 10.4. Kierunki rozwoju sieci gazowej i ciepłowniczej
 - 10.5. Kierunki rozwoju elektroenergetyki
 - 10.6. Kierunki rozwoju sieci telekomunikacyjnej
- 11. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ
- 12. SYNTEZA USTALEŃ POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY I INSTRUMENTY WDRAŻANIA USTALEŃ

STUDIUM

- 12.1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów
- 12.2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów
 - 12.2.1. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem usług
 - 12.2.2. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z towarzyszeniem usług
 - 12.2.3. Tereny usług
 - 12.2.4. Tereny usług sportu i rekreacji, usług obsługi turystyki
 - 12.2.5. Tereny zabudowy techniczno- produkcyjnej
 - 12.2.6. Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych z dopuszczeniem adaptacji dla potrzeb produkcji i usług
 - 12.2.7. Tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych
 - 12.2.8. Tereny obsługi komunikacji
 - 12.2.9. Tereny komunikacji kolejowej
- 12.3. Tereny wykorzystywane rolniczo
- 12.4. Tereny lasów
- 12.5. Tereny cmentarzy
- 12.6. Tereny ogrodów działkowych
- 12.7. Tereny zieleni parkowej
- 12.8. Tereny eksploatacji powierzchniowej surowców mineralnych
- 12.9. Tereny wyłączone spod zabudowy
- 12.10. Kierunki rozwoju przestrzennego miejscowości gminy
13. OBSZARY ROZMIESZCZANIA INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM
14. OBSZARY ROZMIESZCZANIA INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM
15. PROGRAM PROWADZENIA PRAC NAD MIEJSCOWYMI PLANAMI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
 - 15.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych
 - 15.2. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
16. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEZNACZENIA GRUNTÓW NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE
17. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI

CZĘŚĆ GRAFICZNA

Rysunek podstawowy Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kamienna Góra

(skala 1: 10 000)

1. WPROWADZENIE

1.1. Podstawa prawna, cele zmiany studium

Zgodnie z obowiązującym prawem podstawą formułowania lokalnej polityki przestrzennej jest studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego. Niniejszy dokument, zwany dalej zmianą wcześniej, został opracowany jako kolejna edycja dokumentu podstawowego. Podstawą prawną do sporządzenia niniejszej zmiany studium są:

- 1) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. ~~Nr 80z~~ 2020 r. poz. 717-293 ze zm.).
- 2) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z dnia 26 maja 2004 r.)
- 3) Uchwała Nr XXXI/142/09 Rady Gminy Kamienna Góra z dnia 28 stycznia 2009r. o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kamienna Góra.
- 4) Uchwała Nr V/30/19 Rady Gminy Kamienna Góra z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kamienna Góra.
- 3)5) Uchwała nr VIII/59/19 Rady Gminy Kamienna Góra z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie zmiany Uchwały nr V/30/19 Rady Gminy Kamienna Góra z dnia 27 marca 2019 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kamienna Góra.

Niniejsza zmiana studium nie stanowi prawa miejscowego, jest jednak aktem kierownictwa wewnętrznego władz samorządowych. Oznacza to, że Rada Gminy uchwalając studium lub jego zmianę zobowiązuje wójta do działania w sposób w nim określony- w tym sensie nie stwarza ono bezpośrednich skutków prawnych dla mieszkańców, właścicieli nieruchomości, inwestorów, wywiera jednak istotne skutki w sposób pośredni,

Zmiana studium obowiązuje w obiegu wewnętrznym organy gminy przy sporządzaniu wytycznych koordynacyjnych dla planów miejscowych, jest zatem podstawą do:

- 1) kształtowania struktury przestrzennej gminy,
- 2) zdefiniowania zakresu prac nad sporządzaniem planów miejscowych,
- 3) prowadzenia wewnętrznej kontroli zgodności planów miejscowych ze zmianą studium.

1.2. Zakres wcześniejszych zmian studium

Pierwotna treść studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kamienna Góra przyjęto uchwałą nr VIII/41/99 Rady Gminy Kamienna Góra z dnia 26.08.1999 r. podstawą prawną tego opracowania były przepisy nieobowiązującej obecnie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym,

Dokument został poddawany następującym zmianom:

- 1) na mocy uchwały nr III/10/02 Rady Gminy Kamienna Góra z dnia 28 marca 2002 r. dla obszaru Specjalnej Strefy Ekonomicznej położonego w miejscowości Krzeszów, zmian dokonano na mocy cytowanej powyżej ustawy,
- 2) na mocy uchwały nr XXVIII/128/08 Rady Gminy Kamienna Góra z dnia 29 października 2008 r. zmianę sporządzono zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w związku z faktem opracowania zmiany dla części obszaru gminy (przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele eksploatacji złoża amfibolitu „Ogorzelec I” zmianę sporządzono w postaci tekstu jednolitego oraz na rysunku obowiązującego dokumentu z zaznaczeniem obszaru zmian.
- 2)3) na mocy uchwały Nr X/40/11 Rady Gminy Kamienna Góra z dnia 31 sierpnia 2011 r., zmianę sporządzono w związku z potrzebą aktualizacji zapisów obowiązującego studium, narzędzia służącego kształtowaniu polityki przestrzennej gminy, a w szczególności koordynacji prac nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Zakres przestrzenny zmiany studium, zgodnie z zapisami uchwały Nr XXXI/142/09 Rady Gminy Kamienna Góra z dnia 28 stycznia 2009r. o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, obejmuje cały obszar gminy w jej granicach administracyjnych.

1.3. Zakres ~~obecnej zmiany~~ na podstawie uchwały Nr V/30/19 Rady Gminy Kamienna Góra z dnia 27 marca 2019 r., zmienionej uchwałą VIII/59/19 Rady Gminy Kamienna Góra z dnia 26 czerwca 2019 r.

~~Decyzja o przystąpieniu do opracowania obecnej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kamienna Góra, została podjęta w związku z potrzebą aktualizacji zapisów obowiązującego studium, narzędzia służącego kształtowaniu polityki przestrzennej gminy, a w szczególności koordynacji prac nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.~~

~~Zakres przestrzenny zmiany studium, zgodnie z zapisami uchwały Nr XXXI/142/09 Rady Gminy Kamienna Góra z dnia 28 stycznia 2009r. o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, obejmuje cały obszar gminy w jej granicach administracyjnych.~~

~~Określony wymienioną uchwałą zakres przestrzenny oraz ilość i rozmieszczenie wniosków złożonych do projektu zmiany zdecydowały o sporządzeniu redakcji tekstu i części graficznej zmiany studium w sposób jak w przypadku projektu sporządzanego od podstaw, a nie jak miało to miejsce w przypadku poprzedniej zmiany, w postaci tekstu jednolitego z zaznaczonymi zmianami.~~

~~Rozwiązanie takie jest dopuszczone przepisami w sytuacji sporządzania zmiany dla całego obszaru gminy przy uwzględnieniu całości zakresu projektu określonego przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.~~

Przedmiotowa zmiana Studium, w obszarze granic administracyjnych gminy obejmuje:

- obszary zagrożenia powodziowego,
- obszary podlegające ochronie przyrody,
- obszary podlegające ochronie konserwatorskiej,
- złoża surowców mineralnych.

Jednocześnie przystąpiono do zmian fragmentów struktury funkcjonalno-przestrzennej w granicach wskazanych na załącznikach graficznych do uchwał inicjujących, w obrębach: Rędziny, Czarnów, Szarocin, Nowa Białka,

Przedwojów, Krzeszów, Olszyny i Kochanów. Z uwagi na dużą ilość wniosków dotyczących zmiany Studium w obrębie Przedwojów w obszarze zmiany ujęto granice całego obrębu.

Zmian w tekście dokonano kolorem czerwonym – treści dodane z podkreśleniem, usunięte poprzez skreślenie.

Zespół projektowy niniejszej zmiany:

mgr inż. Wojciech Kotla - uprawniony urbanista zgodnie z art. 5 pkt 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

mgr inż. Rafał Odachowski – ochrona środowiska

CEŚĆ I. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. POŁOŻENIE I CHARAKTERYSTYKA OTOCZENIA

Gmina Kamienna Góra położona jest w południowej części województwa dolnośląskiego w pobliżu granicy z Czechami (przejścia graniczne znajdują się w sąsiednich gminach). Gmina nie sąsiaduje bezpośrednio z żadnym z miast wojewódzkich. Położona jest niemal w połowie drogi pomiędzy Wałbrzychem (odległość do Kamiennej Góry wynosi około 25 km), a Jelenią Górą (odległość do Kamiennej Góry wynosi około 35 km). W odległości 95 km od Kamiennej Góry znajduje się stolica Dolnego Śląska - Wrocław. W bliskiej odległości od gminy (25 km) znajduje się centrum turystyczno - wypoczynkowe Karkonoszy - miasto Karpacz.

Administracyjnie gmina Kamienna Góra graniczy od południa z gminą Mieroszów, od południa i południowego zachodu z gminą Lubawka, od zachodu z miastem Kowary i gminą Mysłakowice, od północy z gminą Janowice Wielkie i gminą Marciszów oraz od wschodu z gminą Czarny Bór. Gmina graniczy także z miastem Kamienną Górą, stanowiącym odrębną jednostkę podziału terytorialnego oraz siedzibę powiatu kamiennogórskiego. Powiat kamiennogórski należy do najmniejszych spośród 30 powiatów dolnośląskich. Pod względem powierzchni (396 km²) plasuje się na ostatnim miejscu, natomiast pod względem liczby mieszkańców (49260) na 22 miejscu.

Pod względem geograficznym gmina Kamienna Góra położona jest na pograniczu Sudetów Zachodnich i Środkowych. Przeważająca jej część leży w Kotlinie Kamiennogórskiej, środkiem której płynie rzeka Bóbr. Gminę otaczają góry będące zarazem jej granicami: od północy - Rudawy Janowickie, od północnego - wschodu Góry Kamienne (pasmo Czarnego Lasu i Lesistej), od południowego - wschodu Zawory i od południowego - zachodu część Gór Kruczych. Najwyższy punkt w gminie to Skalnik (945 m. n.p.m.). Lasy gminy Kamienna Góra położone są w VII Sudeckiej Krainie Przyrodniczo - Leśnej na terenie Nadleśnictwa „Kamienna Góra” w Kamiennej Górze (obręb Kamienna Góra i Lubawka) oraz fragmentarycznie Nadleśnictwa „Śnieżka” w Kowarach (obręb Kowary).

Pod względem geologicznym gmina położona jest na pograniczu depresji śródsudeckiej oraz metamorfiku Rudaw Janowickich, stanowiącego południowo wschodnią okrywą granitu karkonoskiego. Z utworami geologicznymi związane jest występowanie na terenie gminy licznych surowców mineralnych takich jak: amfibolity, dolomity, kruszywa kwarcowe i żwiry, które dały podstawę do podjęcia eksploatacji i uruchomienia kopalni w Ogorzelcu, Rędzinach, Krzeszówku i na granicy gminy w Borównie. Pod względem hydrograficznym gmina leży w całości w dorzeczu Odry. Główną osią hydrograficzną jest rzeka Bóbr wraz z dopływami: Świdnikiem, Bystrą oraz Zadną (z dopływami: Meta, Jawiszówką i Żywicą). Pod względem hydrogeologicznym gmina położona jest na terenie trzech głównych zbiorników wód podziemnych: Niecki wewnątrzsudeckiej Krzeszowa, Doliny rzeki Bóbr (Marciszów) oraz Zbiornika (Pz) Karkonosze. Według regionalizacji klimatycznej teren gminy należy do regionu kamiennogórskiego, charakteryzującego się trzema piętrami klimatycznymi o silnie zróżnicowanych warunkach.

Znaczna część gminy położona jest w obrębie terenów prawnie chronionych Sudetów Zachodnich i Środkowych, istniejących i planowanych do utworzenia. Północno - zachodnia część gminy znajduje się na terenie utworzonego w 1989 r. Rudawskiego Parku Krajobrazowego. Znaczna powierzchnia gminy znalazła się w granicach specjalnych obszarów ochrony siedlisk, powołanych zapisami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. (Dz.U. Nr 229 poz.2313):

- 1) specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Karkonosze” (kod obszaru PLH020006),
- 2) specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Rudawy Janowickie” (kod obszaru PLH020011),
- 3) specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Góry Kamienne” (kod obszaru PLH020038).

3) [Niewielki fragment gminy wysunięty najbardziej na zachód, w obrębie Ogorzelec, znajduje się w otulinie Karkonoskiego Parku Narodowego.](#)

Układ przestrzenny gminy tworzy zespół 21 jednostek osadniczych. Największą i najbardziej prężną wsią w gminie jest Krzeszów, położony w jej południowo - wschodniej części na rzeką Zadną. Miejscowość ta jest silnym ośrodkiem usługowym, stanowiącym zaplecze dla sąsiednich wsi. Krzeszów spełnia także rolę ośrodka turystycznego. W jego strukturze funkcjonalno - przestrzennej dominantę stanowi zabytkowy zespół pocysterski, który jest wielką atrakcją turystyczną i kulturową w skali krajowej i zagranicznej. Najmniejszą wsią zanikową jest Nowa Białka położona w południowo - zachodniej części gminy. Miejscowości położone w otoczeniu ośrodków

miejskich posiadają bardzo silne powiązania funkcjonalne z tymi miastami. Takie wsie jak: Czadrów, Przedwojów, Ptaszków i Raszów ciążą do miasta Kamiennej Góry, natomiast wieś Olszyny do Chełmska Śląskiego.

Głównymi osiami komunikacyjnymi gminy są:

- 1) droga wojewódzka nr 367, relacji: Wałbrzych - Kamienna Góra - Kowary - Jelenia Góra, stanowiąca kontynuację ciągu drogi łączącej Kotlinę Kamiennogórską z Kotliną Jeleniogórską,
- 2) droga krajowa nr 5 relacji: Bolków - Lubawka łącząca (wraz z odcinkiem drogi krajowej nr 1 między Świeciem a Gdańskiem) jedne z największych aglomeracji miejskich w Polsce, tj. Trójmiasto, bydgosko-toruńską, poznańską i wrocławską, przebiega przez obszar gminy Kamienna Góra (i obszar miasta) do Czech przez przejście graniczne w Lubawce.

Obszar gminy leży w ciągu planowanej drogi krajowej S3, mającej w przyszłości połączyć kraje Skandynawii z południem Europy w ciągu europejskiego korytarza komunikacyjnego E65. Poprowadzi południkowo od zespołu portów morskich Świnoujście-Szczecin na północy, wzdłuż zachodniej granicy kraju, przez ośrodki miejskie Gorzowa Wlkp. i Zielonej Góry, Nowej Soli, Zagłębie Miedziowe (Głogów, Polkowice, Lubin, Legnica) do południowej granicy z Republiką Czeską w rejonie Lubawki. Za pośrednictwem linii promowych obsługiwanych przez Terminal Promowy w Świnoujściu zapewni najkrótsze bezpośrednie połączenie południowej Skanii (E65 w Ystad i E22 w Trelleborgu) z północnymi Czechami (rejon Hradca Kralove i Pardubic), Pragę (R11/D11) oraz portami basenu Morza Śródziemnego.

2. PODSTAWOWE DANE O GMINIE

2.1. Podstawowe dane statystyczne

Podział administracyjny

powierzchnia:	158 km ² ,
sołectwa ogółem:	20

Ludność	8840 osób
mężczyźni:	4397
kobiety:	4443

Ruch naturalny ludności

małżeństwa:	57
urodzenia	113
zgony	92
przyrost naturalny	21

Migracje ludności

napływ	167
z zagranicy	7
odpływ	121
za granicę	12
saldo migracji	46

Jednostki gospodarcze w systemie „REGON”

sektor publiczny:	21
przedsiębiorstwa państwowe i komunalne	1
inne jednostki	20
sektor prywatny, w tym:	404
Spółdzielnie	4
spółki prawa handlowego	11
osoby fizyczne prow. dz. gospodarczą	377
inne jednostki	12

Gospodarka komunalna

drogi gminne utwardzone	38 km
drogi gminne gruntowe	40 km
sieć wodociągowa rozdzielcza	136,2 km
sieć kanalizacyjna	36 km

Zasoby mieszkaniowe

mieszkania	2596
izby	9612
powierzchnia użytkowa mieszkań	194363 m ²

Źródło: dane statystyczne za 2007 r. publikowane na stronach internetowych Banku Danych Regionalnych GUS.

2.2. Stan prawny gruntów

Gmina Kamienna Góra o powierzchni 15803 ha pod względem powierzchni wpisuje się w średnią charakterystykę polskich gmin. W jej zagospodarowaniu przeważający udział mają tereny otwarte, złożone w podobnej proporcji z użytków rolnych i lasów. Lasy leżące w granicach gminy w przeważającej większości stanowią własność Skarbu Państwa i są zarządzane przez Nadleśnictwa Kamienna Góra i Śnieżka. Znaczna powierzchnia lasów jest położona w granicach Rudawskiego Parku Krajobrazowego. Pozostałą, małą w proporcji do terenów otwartych powierzchnię tworzą tereny zainwestowane (zabudowane, pod drogami, tereny kolei) oraz wody powierzchniowe.

Użytkowanie gruntów (ha)

użytki rolne, w tym:	9658
grunty orne sady	4393
sady	7
łąki	3596
pastwiska	1662
lasy	5116
w zarządzie Lasów Państwowych:	4928
prywatne:	188

Źródło: Dane statystyczne za 2007 r. Urząd Gminy.

Dominującym typem własności są grunty leśne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych oraz grunty rolne w zarządzie Agencji Nieruchomości Rolnych, inne formy własności są w mniejszości pod względem udziału w powierzchni ogólnej gminy, wykazują natomiast znaczne zróżnicowanie pod względem form własności i ilości podmiotów.

Najbardziej stabilne pod względem zmian własności są tereny Lasów Państwowych, stanowiące jednocześnie największą powierzchnię we władaniu jednego podmiotu.

2.3. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

W obszarze gminy nie występują tereny zamknięte.

3. UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE**3.1. Położenie geograficzne**

Pod względem geograficznym gmina leży na pograniczu Sudetów Zachodnich i Środkowych, w Kotlinie Kamiennogórskiej, środkiem której płynie rzeka Bóbr. Kotlinę otaczają góry będące zarazem jej granicami: od zachodu i północy - Rudawy Janowickie, od północnego - wschodu Góry Kamienne (pasmo Czarnego Lasu i Lesistej), od południowego - wschodu Zawory i Góry Krucze, od południowego zachodu – Grzbiet Lasocki. Z

punktu widzenia podziału terenów leśnych obszar gminy leży w VII Sudeckiej Krainie Przyrodniczo – Leśnej, na terenie Nadleśnictwa Kamienna Góra. Pod względem geologicznym gmina leży na pograniczu depresji śródsudeckiej oraz metamorfiku Rudaw Janowickich, stanowiącego południowo wschodnią okrywą granitu karkonoskiego, w całości w dorzeczu Odry. Głównymi osiami hydrograficznymi Kotliny są rzeki Bóbr oraz Zadrna. Pod względem hydrogeologicznym Kotliną położona jest w zasięgu dwóch głównych zbiorników wód podziemnych: Nr 342- Niecki Wewnętrzny Sudeckiej Krzeszowa, oraz Nr 343- Doliny rzeki Bóbr.

3.2. Geologia i geomorfologia

Pod względem morfologicznym gminę Kamienna Góra cechuje zróżnicowanie form terenu. Na strukturę tą składa się kilka pasm górskich Sudetów Zachodnich i Środkowych o odmiennym ukształtowaniu powierzchni terenu. Są to:

- 1) masyw Rudaw Janowickich oraz niewielkie pasmo Gór Lisich zamykający obszar gminy od zachodu i północy,
- 2) Wzgórze Krzeszowskie we wschodniej części gminy,
- 3) Obniżenie Kamiennej Góry w północnej części gminy,
- 4) Kotlina Krzeszowska obejmująca centralną część gminy,
- 5) Obniżenie Mieroszowa, którego fragment wchodzi w granice gminy na południowym wschodzie,
- 6) Góry Krucze i Pasma Czarne Lasu zamykające na zachodzie Kotlinę Krzeszowską,
- 7) pasmo Lesistej w południowo - wschodniej części gminy,
- 8) południową granicę Kotliny Krzeszowskiej tworzą Góry Zawory stanowiące północną odnogę Gór Stołowych.

Rudawy Janowickie stanowią zwarty masyw górski zbudowany w zachodniej części z granitów i we wschodniej ze skał metamorficznych. Wierzchowina rozciąga się na wysokości 800 - 900 m n.p.m., a nad nią górują kopulaste szczyty porośnięte lasami oraz skałkami granitowymi. Stoki gór są strome (spadki przekraczają 30 %) i rozczłonkowane (deniwelacje powyżej 100 m). Góry Lisie to niewielkie pasmo oddzielone od Rudaw Janowickich doliną Szreniawy. Szczyty sięgają zaledwie 650 - 660 m n.p.m. i są niemal w całości zalesione. Góry Krucze oddzielają Kotlinę Krzeszowską na wschodzie od Bramy Lubawskiej na zachodzie. W obręb gminy wchodzi jedynie ich północna część, dość mocno rozczłonkowana. Stanowią one potężną żyłę permskich porfirów, odsłoniętą wzdłuż brzegów Niecki Śródsudeckiej. Najwyższe kulminacje to Anielska Góra (651 m n.p.m. i Długosz (590 m n.p.m.). Pasma Czarne Lasu od północy zamyka Kotlinę Krzeszowską i jest ono prawie całkowicie zalesione. Pasma to budują skały wulkaniczne, porfiry i melafiry. Wzgórze Krzeszowskie stanowią północno - wschodnie obniżenie Kotliny Krzeszowskiej. Wzgórze są prawie w całości zalesione. Zbudowane są z tych samych skał co Pasma Czarne Lasu. Pasma Lesistej to jedno z najwyższych pasm górskich w Górach Wałbrzyskich, wznoszące się stromym stoki nad Obniżeniem Mieroszowa na północnym - wschodzie. Zawory to najbardziej wysunięta na północny - wschód część Gór Stołowych. Stanowią one płaską wierzchowinę z izolowanymi pagórami (średnia wysokość 550 - 700 m n.p.m.). Zbudowane są głównie z górnokredowych piaskowców i margli. Kotlina Krzeszowska to rozległa, płaskodenna kotlina, położona na wysokości 470 - 490 m n.p.m. W obrębie gminy znajduje się jej północna część. Oś kotliny stanowi dolina rzeki Zadrna, wcinająca się w dno na 2 - 4 m. Wypełniona jest utworami czwartorzędowymi w postaci glin zwałowych i deluwii. Centrum obniżenia wypełnione jest utworami piaszczysto - madowymi rzeki Zadrna. Obniżenie Kamiennej Góry jest ograniczone od Kotliny Krzeszowskiej pasmem Gór Kruczyc i Czarne Lasu. Oś kotliny stanowi dolina Bobru, szeroka i płaskodenna. Spadki sporadycznie przekraczają 10 %. Kotlinę wypełniają utwory czwartorzędowe w postaci ilów zastoiskowych, żwirów, glin morenowych oraz utworów rzecznych, pokrytych warstwą mad niewielkiej miąższości.

Obszar gminy Kamienna Góra charakteryzuje się bardzo zróżnicowaną i urozmaiconą budową geologiczną. Występują tu aż trzy jednostki geologiczne: wschodnia część okrywy granitu karkonoskiego, granit karkonoski i Niecka Śródsudecka. Najstarsze utwory występują w rejonie wschodnich partii okrywy granitów karkonoskich w postaci serii Rudaw Janowickich i Leszczyńca. Przeważają tu utwory wieku prekambryjskiego, głównie amfibolity, łupki amfibolitowe, łupki łuszczkowe, gnejsy i granitognejsy. Granit karkonoski występuje fragmentarycznie przy zachodniej granicy gminy i reprezentowany jest przez odmianę porfirową o wyraźnej strukturze porfirowej. Najwięcej utworów z rejonu wschodniej części gminy występuje w Niecce Śródsudeckiej, która stanowi duże zagłębienie wypełnione utworami karbonu, permu, kredy i czwartorzędu. Utwory powyższe reprezentowane są przez: zlepieńce, piaskowce kwarcowe, piaskowce margliste, łupki, wapień oraz piaski i żwiry.

W obszarze gminy występuje szereg morfologicznych form ukształtowania terenu o walorach krajobrazowych, o wysokich walorach geologicznych, należą do nich między innymi:

- 1) skałki kulminacji Skalnika (945 m), na pograniczu gmin Kamienna Góra i Mysłakowice, grupa 3 skałek granitowych, wznoszących się na kopulastych wierzchołkach, duże znaczenie mają rzadkiej urody mikro formy wietrzenia, szczególnie nisza kloszowa, skałka szczytowa nieco zmieniona (punkt widokowy),
- 2) skałka Łupkowa na południowo- zachodnim zboczu Bobrzaka (839 m) na wys. ok. 730 m n.p.m., ok. 1 km na południe od szczytu i ok. 1,2 km w kierunku północno- wschodnim od wiaduktu kolejowego w Leszczyńcu, skałka zboczowa zbudowana z łupków łyszczykowych o wys. do 12 m i długości ok. 15 m,
- 3) odsłonięcie sztuczne z florą kopalnianą w pobliżu toru kolejowego w Szarocinie, ciekawy obiekt geologiczny, możliwość zaobserwowania mułowców i piaskowców, które przechodzą w zlepieńce drobnoziarniste,
- 4) skałka na przełęczy pomiędzy Wołkiem (878 m) a Dziczą Górą (891 m), zbudowana z gnejsu o wąskich i regularnych warstwach zapadających pod bardzo dużym kątem w kierunku północno- wschodnim, na południowej ścianie najwyższej skałki widoczna strefa dyslokacji, obiekt zniszczony wskutek rozpadu blokowego, wokół skałki blokowisko,
- 5) skałka na zach. zboczu Czubatej (705 m), na wys. ok. 600 - 620 m n.p.m., powyżej zabudowań Rędzin, ok. 1,5 km na południe od szczytu Wielkiej Kopy (871 m), ciąg nieregularnych w kształcie skałek amfibolitowych, tworzących grzędę, stromo opada w kierunku południowo- wschodnim, wysokość skałki do ok. 5 -6 m,
- 6) Szare Skały na południowym stoku Jaworowej (758 m) na wys. ok. 690 m n.p.m., niewielkie, ciemnobrunatne skałki zlepieńcowe o nieregularnych kształtach usytuowane na wypukłym załomie stoku,
- 7) skałki na pn. stoku Góry Bania, na wys. Ok. 590 m n.p.m., niewielkie skałki zbudowane z dolnokarbońskich zlepieńców, piaskowców i mułowców, w skałkach występują skamieniałości flory kopalnej,
- 8) osłony porfirowe „Trzej Bracia”, grupa trzech (raczej dwóch) odsłon na południowo- wschodnim skraju grzbietu Góry Długosz, w pn. części G. Krucznych, tworzą skarpy w kształcie dużych stopni na wys. 480-490 i 500-520 m n.p.m.

3.3. Naturalne zagrożenia geologiczne

Obszar gminy należy do stabilnych pod względem geologicznym, nie występują tu w stopniu zagrażającym zabudowie zjawiska sejsmiczne, budowa geologiczna obszaru wyklucza występowanie zjawisk krasowych. Do potencjalnych zagrożeń geologicznych należy jednak zaliczyć:

- 1) lokalne występowanie słabonośnych gruntów organicznych oraz wysokiego poziomu wód gruntowych w obszarach dolin rzecznych, w szczególności rzek Bóbr, Zadna i jej dopływów, występowanie tego typu gruntów na terenach zalewowych w większości przypadków wyklucza lokalizację nowej zabudowy,
- 2) lokalne występowanie zagrożeń związanych z osuwiskami, obrywami skalnymi, splywami błotnymi i lawinami, niestabilnością skarp i erozją, zjawiska te w obszarze gminy nie mają w pełni naturalnego charakteru, występują przeważnie w obszarach dawnej eksploatacji powierzchniowej surowców mineralnych, pozostają skutkiem prowadzonych w niedostatecznym zakresie prac rekultywacyjnych.

Skala wymienionych zjawisk ma charakter lokalny, nie pozostawia istotnego wpływu na bezpieczeństwo ludności czy potencjalne szkody materialne.

3.4. Gleby

Gleby obszaru mają pochodzenie przeważnie wietrzeniowe, o różnej zawartości części szkieletowych w zależności od wysokości n.p.m. i spadku terenu. Wyróżnić tu można gleby wietrzeniowe miejscowe i przemieszczone. Gleby wietrzeniowe miejscowe powstały w partiach grzbietowych na stokach o dużych spadkach lub jako produkt wietrzenia miejscowej skały macierzystej. Przeważnie są to gleby płytkie i silnie szkieletowe. Gleby wietrzeniowe przemieszczone wytworzyły się w wyniku procesów erozyjnych z przemieszczanych cząstek ziarnistych, a nawet szkieletowych z terenów wyżej położonych i są to w większości gleby żyzne o różnej głębokości.

Generalnie na obszarze gminy występują następujące tereny o zróżnicowanych warunkach glebowych i morfologicznych:

- 1) tereny o najlepszych warunkach glebowych - gleby głębokie klasy IIIb - IVa, kompleksu zbożowego górskiego i pszennego górskiego, gleby te z uwagi na wartość produkcyjną winny być chronione przed zmianą użytkowania,
- 2) tereny o dobrych warunkach glebowych - gleby klasy IVa - IVb kompleksu zbożowego górskiego,
- 3) tereny o ograniczonych możliwościach dla rozwoju produkcji rolnej z uwagi na gorsze warunki glebowe i większe spadki (15-20%) - gleby klasy IVa - IVb kompleksu zbożowego górskiego,
- 4) tereny o niekorzystnych warunkach dla rozwoju produkcji rolnej o najsłabszych glebach
- 5) i dużych spadkach - gleby płytkie V - VI klasy kompleksu przydatności rolniczej owsiano -pastewnego górskiego i owsiano - ziemniaczanego górskiego,
- 6) tereny położone w obrębie dolin rzecznych i w partiach przydolinnych, które winny być wykorzystywane jako trwałe użytki zielone.

Gleby obszaru gminy podlegają procesom degradacji, głównie poprzez: zakwaszenie i chemiczne zanieczyszczenie, mechaniczne niszczenie gleb, związane głównie z funkcjonowaniem przemysłu wydobywczego oraz zniekształcenia związane z erozją działalnością budowlaną i składowaniem odpadów. Charakterystyki odczynu gleb oraz zawartości przyswajalnych składników w glebach dokonano w oparciu o badania prowadzone przez Okręgową Stację Chemiczno - Rolniczą we Wrocławiu. Odczyn gleb wyrażony w jednostkach pH na terenie gminy Kamienna Góra w odniesieniu do powierzchni całkowitej użytków rolnych przedstawia się następująco:

1) bardzo kwaśny (zakres pH do 4,5)	55 %,
2) kwaśny (zakres pH 4,6 - 5,5)	27 %,
3) lekko kwaśny (zakres pH 5,6 - 6,5)	12 %,
4) obojętny (zakres pH 6,6 - 7,2)	6 %,
5) zasadowy (zakres pH od 7,3)	0 %.

3.5. Hydrologia

Pod względem hydrograficznym gmina Kamienna Góra położona jest w górnej części dorzecza Bobru i obejmuje dwie główne zlewnie: Bobru (część północna i zachodnia gminy oraz Zadny (część południowa i wschodnia gminy). Jedynie niewielki północny skrawek gminy leży w zlewni potoku Lesk. Odwadnianie terenu przebiega koncentrycznie do rzeki Bóbr i Zadny. Głównymi lewobrzeżnymi dopływami Bobru są Opatówka i Świdnik, a prawobrzeżnym Zadna. Rzeki cechują się bardzo dużymi wahaniami stanów i przepływów charakterystycznymi dla rzek górskich. Przy wysokich stanach wylewają zalewając przyległe tereny teras zalewowych. Maksymalne stany wód wiążą się z nawałnymi letnimi i długotrwałymi jesiennymi opadami oraz topnieniem pokrywy śnieżnej na wiosnę.

Bóbr jest największym ciekim wodnym obszaru gminy i jedną z głównych rzek regionu. Płyne w kierunku północno-zachodnim doliną o krętym przebiegu. Od źródeł płynie ku północnemu wschodowi przez Lubawkę i Kamienną Górę. W Marciszowie skręca ku północnemu zachodowi. Za miejscowością Ciechanowice skręca na zachód i przedziera się głęboką, przełomową doliną między Rudawami Janowickimi a Górami Kaczawskimi, która kończy się w Janowicach Wielkich. Przecina Kotlinę Jeleniogórską. Za Jelenią Górą skręca na północny zachód i wpływa w drugi przełomowy odcinek (Borowy Jar) między Pogórzem Izerskim a Górami Kaczawskimi. W

Pilchowicach skręca na północ. Dalej dolina zwęża się i rozszerza, przecina Bory Dolnośląskie. Uchodzi do Odry w okolicach Krosna Odrzańskiego.

Zadma jest drugą co do ilości niesionych wód rzeką gminy, stanowi prawy dopływ Bobru. Wypływa z "Jodłowego Źródła" na wysokości około 600 m n.p.m., ze wschodniego zbocza Zajęcznika w Górach Kruczych. Rzeką w początkowym górnym biegu do Chełmska Śląskiego płynie w kierunku wschodnim, dalej Kotliną Krzeszowską wzdłuż drogi lokalnej Chełmsko Śląskie – Kamienna Góra, płynie w kierunku północnym do ujścia Bobru w Kamiennej Górze. Odwadnia Kotlinę Krzeszowską oraz zbiera wody ze wschodnich zboczy Gór Kruczych i zachodnich zboczy Zaworów. Rzeką w większości swojego biegu jest nieuregulowana, o wartkim prądzie wody. W okresach wzmożonych opadów i wiosennych roztopów stwarza zagrożenie powodziowe. Kilkakrotnie występowała z brzegów, podtapiając przyległe miejscowości. Na początku XX wieku wybudowano w zlewni rzeki suche zbiorniki retencyjne: "Krzeszów I" i "Krzeszów II". W rzece króluje pstrąg, lipień oraz strzebla potokowa.

Lesk prawy dopływ górnego Bobru płynie w obszarze gminy na krótkim ujściowym odcinku, położonym w północnej części gminy. Rzeką o długości około 18 km wypływa na południowy wschód od Boguszowa-Gorce, płynie w kierunku przeważnie zachodnim w obniżeniu stanowiącym granicę między Górami Kamiennymi a Wałbrzyskimi, wzdłuż odcinka linii kolejowej Wrocław- Wałbrzych- Jelenia Góra wykorzystującego to obniżenie.

Ocena stopnia zanieczyszczenia wód na przestrzeni ostatnich lat wykazuje, że nastąpiła poprawa jakości wód we wszystkich grupach zanieczyszczeń. Jednak wyniki corocznych ocen stanu zanieczyszczenia publikowane w raportach informują o złym stanie sanitarnym, kwaśnym odczynie wód górskich, nadmiernych stężeniach substancji biogennych, ale mimo tych negatywnych cech, wody są przydatne do wielu zastosowań gospodarczych.

3.6. Warunki klimatyczne

Położenie geograficzne oraz specyficzne ukształtowanie górskiego obszaru Kamiennej Góry charakteryzuje klimat w części zbliżony do obszaru Kotliny Jeleniogórskiej i innych kotlin śródgórskich Sudetów Zachodnich. Istotną jego cechą jest bardzo duża zmienność i nieregularność, związana z łatwym przemieszczaniem się mas powietrza, w przypadku Kotliny Kamiennogórskiej szczególnie z kierunku północnego i południowego, poprzez pobliską Bramę Lubawską. Kotlina ta zaliczana jest do najchłodniejszych obszarów w Polsce. Średnia temperatura wiosny powyżej 5°C zaznacza się tu dopiero około 15 IV, a więc później niż w Kotlinie Kłodzkiej czy też Jeleniogórskiej. Wyjątkowo krótko trwa tu lato, bo zaledwie półtora miesiąca, za to zima aż 110 dni. Ma to wpływ na okres wegetacji, który nie przekracza 26 tygodni i jest krótszy o 4 tygodnie od okresu wegetacyjnego Przedgórze Sudeckiego.

Częstym zjawiskiem charakterystycznym dla terenów podgórskich są wiatry fenowe, tworzące się w czasie gdy po południowej stronie Karkonoszy rozbudowują się lokalne ośrodki wyżowe, natomiast po północnej niżowe. Gwałtownie przemieszczające się masy powietrza na styku tych dwóch ośrodków wywołują fen (wiatr halny), który w obrębie Kotliny Kamiennogórskiej przybiera charakter ciepłego, suchego, porywistego wiatru, wywołującego gwałtowne topnienie śniegów i przesuszanie gruntów. Opady sięgają tu 750- 900mm, maksimum opadowe przypada w lipcu, minimum w lutym. Opady śnieżne zaczynają się z końcem września, ostatnie śniegi padają jeszcze w kwietniu. Okres występowania pokrywy śnieżnej wynosi 170- 180 dni.

Klimat obszaru gminy kształtują te same masy powietrza, co cały obszar Sudetów Zachodnich:

- 1) podzwrotnikowomorskie, ciepłe i na ogół bardzo wilgotne, napływające w okresie całego roku znad basenu Morza Śródziemnego i Azorów,
- 2) podzwrotnikowokontynentalne, ciepłe i suche, napływające głównie latem i jesienią znad północnej Afryki, Azji południowo- wschodniej i Europy południowej,
- 3) polanomorskie, chłodne i wilgotne, napływające znad północnego Atlantyku, z rejonu Islandii i Grenlandii,
- 4) polnokontynentalne, zimne i suche, napływające znad Europy północno-wschodniej i Syberii,
- 5) arktyczno morskie, zimne i wilgotne, o dużej przejrzystości, napływające znad rejonów Arktyki, głównie w okresie zimowym,
- 6) umiarkowanie kontynentalne, suche, napływające w czasie lata znad Europy Wschodniej.

Klimat gminy modyfikuje ich zróżnicowanie wysokościowe. Wg regionalizacji klimatycznej Sudetów A. Schmucka wyróżnić można na terenie gminy następujące piętra klimatyczne:

- 1) piętro „b” niższe, obejmujące tereny położone na wysokości 450 – 600 m n.p.m., średnia temperatura okresu wegetacyjnego wynosi tu 11,5 – 12,50 C, okres wegetacyjny rozpoczyna się około połowy kwietnia i trwa tylko 200 dni. Średnia temperatura roczna wynosi 6,1 – 6,60 C,
- 2) piętro „c” wyższe, obejmujące tereny od 600 do 800 m n.p.m. wykazuje znaczne pogorszenie warunków klimatycznych, brak jest tu termicznego lata, a wiosna przechodzi bezpośrednio w jesień, początek okresu wegetacyjnego przesuwają się na koniec drugiej dekady kwietnia, średnia temperatura roczna wynosi 5,50 C.

Na ocenę warunków klimatycznych gminy znaczący wpływ ma jakość powietrza atmosferycznego. Od kilku lat w całym regionie odnotowuje się zmniejszanie emisji zanieczyszczeń powietrza. W porównaniu z rokiem 1989 stwierdzono obniżenie zanieczyszczeń pyłowych o 76% i dwutlenku siarki o 46%. Istotnym czynnikiem decydującym o poprawie stanu czystości powietrza jest prawidłowa eksploatacja urządzeń do redukcji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego.

Oceniając środowisko akustyczne gminy należy stwierdzić, że należy ona do obszarów o nieznacznym stopniu uciążliwości akustycznej. Do obiektów, które stwarzają ograniczone ale istotnie uciążliwości należy zaliczyć zakłady pozyskiwania i przerobu surowców mineralnych. Są to: Kopalnia w Rędzinach, Kopalnia Amfibolitu w Ogorzelcu, Kopalnie Melafiru w Czarnym Borze, Zakład Wydobywania i Przemiału Dolomitu w Pisarzowicach, ich uciążliwość akustyczna często wykracza poza granice ich działek. O ponadprzeciętnej emisji hałasu do środowiska decydują urządzenia do pozyskiwania i przeróbki surowców mineralnych- urządzenia transportu urobku, urządzenia zasypowe, kruszące, klasyfikacyjne, mielące oraz podawcze. Urządzeniami o największej uciążliwości akustycznej są młoty pneumatyczne, wiertnice oraz koparko- ładowarki, wykorzystywane bezpośrednio na polach eksploatacyjnych.

Oprócz hałasu pochodzącego z terenów przemysłowych, istotny wpływ na kształtowanie klimatu akustycznego ma hałas komunikacyjny, związany głównie z komunikacją drogową. Do najbardziej uciążliwych dróg przebiegających przez teren gminy należy droga wojewódzka z Kowar do Kamiennej Góry, na której natężenie ruchu pojazdów sięga od 100 do 150 pojazdów na godzinę w porze dziennej. Równoważny poziom hałasu przy tej drodze wynosi 71 - 75 dB (obszar szczególnej uciążliwości hałasu drogowego). Podobny charakter uciążliwości posiada droga krajowa Bolków - Kamienna Góra. Biorąc pod uwagę przebieg dróg przez gminę po terenie nieznacznie zabudowanym (brak zwartej zabudowy mieszkaniowej, zasięg akustycznego oddziaływania komunikacyjnego jest niewielki).

3.7. Lasy i zasoby flory

Lasy gminy Kamienna Góra położone są w VII Sudeckiej Krainie Przyrodniczo - Leśnej. Administracyjnie należą w przeważającej części do Nadleśnictwa „Kamienna Góra”, obrębu Kamienna Góra i Lubawka oraz fragmentarycznie do Nadleśnictwa „Śnieżka”, obrębu Kowary. Rozmieszczenie siedliskowych typów lasu warunkują czynniki glebowe i klimatyczne, związane głównie z wysokością n.p.m. Największą powierzchnię zajmuje bór mieszany górski (ok. 57%) oraz las mieszany górski (ok. 26%).

Dominującym gatunkiem lasotwórczym jest świerk, który posiada największą siłę lasotwórczą. Drzewostany świerkowe występują na wszystkich siedliskach, w tym na siedliskach wilgotnych jest ich znacznie mniej. Są to w większości drzewostany lite z domieszką innych gatunków. Jego udział powierzchniowy w Nadleśnictwie „Kamienna Góra” wynosi 81%, a udział masowy 88%. Natomiast udział powierzchniowy drugiego pod względem zajmowanej powierzchni - buka wynosi 5%, a udział masowy 3%. Jeszcze mniejszy jest udział powierzchniowy jawora, który wynosi 1%, a udział masowy 0,6%. Według planów gospodarczych Nadleśnictwa „Kamienna Góra” w Kamiennej Górze udział powierzchniowy buka powinien znacznie zwiększyć się. Za niski jest też udział jodły, daglezi, jawora, jesionu, dębu i lipy.

Drugim gatunkiem pod względem zajmowanej powierzchni jest buk. Najliczniej występuje on na siedlisku lasu mieszanego górskiego, boru mieszanego górskiego i lasu górskiego. Występuje w składzie ze świerkiem jak również tworzy wyspowo lite drzewostany w różnych klasach wieku. Jodła jest gatunkiem słabo reprezentowanym i występuje przeważnie w domieszce ze świerkiem i bukiem, rzadko tworząc lite drzewostany.

Sosna występuje w drzewostanach mieszanych jako gatunek panujący oraz w domieszce. Drzewostany brzoźowe zajmują niższe partie terenu, gdzie masowo osiadła na gruntach rolnych włączonych później do lasów państwowych. Modrzew Sudecki jest gatunkiem domieszkowym i występuje w zmieszaniu ze świerkiem na siedlisku lasu mieszanego górskiego i boru mieszanego górskiego. Pozostałe gatunki to: jawor - gatunek cenny dla terenów górskich oraz olsza i jesion - gatunki występujące na terenach niżej położonych i podmokłych głównie na siedlisku lasu górskiego wilgotnego.

Lasy gminy, mimo iż posiadają znaczenie głównie gospodarcze, co w znacznym stopniu definiuje ich skład gatunkowy, wykazują znaczne zróżnicowanie gatunków flory, budującej poszycie. Dodatkowo ostoją cennych gatunków roślin są liczne tereny otwarte, wykorzystane o części rolniczo, ale także pozostające miejscami charakter zbliżony do naturalnego. Na terenie gminy Kamienna Góra stwierdzono występowanie 24 gatunków roślin chronionych całkowicie, 11 gatunków objętych ochroną częściową oraz 3 gatunki grzybów. Ogółem chronione gatunki roślin odnotowano na 839 stanowiskach. Do roślin bardzo licznych i licznych należy 10 gatunków, które pod względem ekologicznym reprezentują rośliny łąkowe. Są to: dziewięciśń bezłodygowy, pierwiosnka wyniosła oraz kilka gatunków storczyków. Wśród gatunków leśnych, do roślin pospolitych należą: kruszyna pospolita, kalina koralowa, konwalia majowa, marzanka wonna i kopytnik pospolity. Do roślin rzadkich, będących jednocześnie florystycznymi osobliwościami należy szereg gatunków stwierdzonych zaledwie na jednym bądź tylko kilku stanowiskach. Są to: storczyk męski spotykany jedynie na południowych stokach Kozich Górek, kruszczyk błotny rosnący na źródłiskowych młakach na zachód od Raszowa, storczyk bżowy w rejonie Raszowa i Pisarzowic, a także pełnik europejski, orlik pospolity oraz tojad pstry. Poza roślinami rzadkimi na uwagę zasługują także gatunki o charakterze górskim, występujące w północno - zachodniej części gminy. Są to: ciemiężca zielona, goryczka trojeściowa oraz podrzeń żebrowiec.

Opisany powyżej obraz zasobów flory obszaru gminy uzupełniają komponowane układy zieleni, na które składają się:

- 1) aleje i inne urządzone ciągi zieleni, położone przede wszystkim wzdłuż dróg i cieków wodnych,
- 2) zabytkowe założenia parkowe w Pisarzowicach, Raszowie, Szarocinie,
- 3) skupiska zieleni wokół cmentarzy i przy zabudowaniach kościelnych, ze szczególnym uwzględnieniem terenów klasztoru w Krzeszowie oraz otaczających go ciągów zieleni wzdłuż drogi krzyżowej.

3.8. Chronione gatunki fauny

Na terenie gminy Kamienna Góra stwierdzono występowanie 35 gatunków ssaków, (w tym 14 gatunków chronionych), 107 gatunków ptaków, (w tym 93 gatunki chronione), 5 gatunków gadów, (w tym 5 gatunków chronionych), 6 gatunków płazów (w tym 4 gatunki chronione) i 14 gatunków ryb (w tym 1 gatunek chroniony).

Wśród 35 gatunków ssaków występujących na terenie gminy na uwagę zasługują przede wszystkim gatunki chronione:

- 1) drobne ssaki owadożerne: jeż zachodni, kret, ryjówka aksamitna, ryjówka malutka, rzęsorek rzeczek,
- 2) ssaki drapieżne: kuna domowa, gronostaj i łasica łąska.

Poza ww. gatunkami chronionymi na uwagę zasługują również gatunki częściej występujące na terenie gminy, wśród których wymienić należy: normicę rudą, mysz leśną, normikę burego, samę, jelenia, badyłarkę, borsuka i muflona.

Wśród nietoperzy nielicznie występujących na terenie gminy wymienić należy następujące gatunki: nocek duży, nocek rudy, mroczek późny, gacek brunatny, karlik malutki, nocek wąsatek i nocek Brandta.

Wśród 107 gatunków ptaków występujących na terenie gminy najliczniejszą grupę stanowią ptaki leśne (48 gatunków), w tym orzechówka i włośniak jako gatunki charakterystyczne dla lasów górskich Śląska. Drugą co do liczebności stanowią ptaki terenów otwartych (31 gatunków), następnie ptaki osiedli ludzkich (15 gatunków) oraz ptaki wodno - błotne (13 gatunków).

Wśród gatunków prawnie chronionych 9 stanowią ptaki łowne, mające okresy ochronne lub będące okresowo pod całoroczną ochroną oraz 3 gatunki mające zapewnioną ochronę w okresie lęgowym (kawka, wróbel,

mazurek). Gatunkami zagrożonymi w skali Polski i umieszczonymi na Krajowej Liście Gatunków Zagrożonych i Rzadkich są: bocian czarny i włośchatka, natomiast na liście gatunków zagrożonych w skali Śląska są: kobuz, przepiórka, derkacz i pluszcz.

Wśród 11 gatunków herpetofauny występujących na terenie gminy wyróżniamy: żabę trawną, żabę błotną, ropuchę zwyczajną, traszkę górską traszkę grzebieniastą, traszkę zwyczajną, jaszczurkę zwinę, jaszczurkę żyworodną padalca zwyczajnego, zaskrońca zwyczajnego oraz żmiję zygzakowatą. Wśród 14 gatunków ichtiofauny występujących na terenie gminy gatunkiem chronionym jest strzebla potokowa. Do gatunków rzadkich zaliczamy: głowacza białopłetwego, pstrąga potokowego oraz lipienia, którego występowanie jest wynikiem prac reintrodukcyjnych Polskiego Związku Wędkarskiego.

4. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

4.1. Obszary ochrony gatunkowej Natura 2000

Znaczna część gminy położona jest w obrębie terenów prawnie chronionych Sudetów Zachodnich i Środkowych. Znaczna powierzchnia gminy znalazła się w granicach specjalnych obszarów Natura 2000, powołanych zapisami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. (Dz. U. Nr 229 poz.2313), należą do nich:

- 1) specjalne obszary ochrony siedlisk SOO:
 - a) „Karkonosze” (kod obszaru PLH020006),
 - b) „Rudawy Janowickie” (kod obszaru PLH020011),
 - c) „Góry Kamienne” (kod obszaru PLH020038),
- 2) obszary specjalnej ochrony ptaków:
 - a) OSO „Karkonosze” (kod obszaru PLB020007),
 - b) ~~potencjalny~~ OSO „Sudety Wałbrzysko- Kamiennogórskie” (kod obszaru PLB020010).

Obszary te wyznaczono w procesie dopasowywania krajowych przepisów o ochronie przyrody do wymogów obowiązujących w Unii Europejskiej, zgodnie z Dyrektywą w sprawie ochrony dzikich ptaków przyjętą przez Radę Wspólnot Europejskich w 1979 roku jako prawo obowiązujące kraje członkowskie ówczesnej Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej. Obecnie dokument ten zwany jest w skrócie Dyrektywą Ptasia i wraz z Dyrektywą w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywą Siedliskową) stanowi główny zbiór przepisów prawa o ochronie przyrody w Unii Europejskiej.

Dyrektywa Ptasia ma na celu nie tylko ochronę ptaków, traktowanych jako najłatwiejszy do odnalezienia i ilościowego określenia, wszechstronny wskaźnik jakości środowiska przyrodniczego. Przepisy Dyrektywy łączą ochronę gatunków z ochroną siedlisk, i to nie tylko lęgówisk ale także miejsc pierzenia, zimowania i tras wędrówek, dla długofalowej ochrony zasobów naturalnych i gospodarki tymi zasobami, stanowiącymi integralną część dziedzictwa narodów Europy.

Na terenie obszarów Natura 2000 zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których został wyznaczony obszar Natura 2000.

4.2. Rudawski Park Krajobrazowy

Na mocy uchwały nr VI11/49/89 WRN w Jeleniej Górze z dn. 16.11.1989 r. został utworzony Rudawski Park Krajobrazowy. Obecnie podstawą prawną funkcjonowania Parku jest Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 7 listopada 2007 r. w sprawie Rudawskiego Parku Krajobrazowego. W granicach Parku położone są następujące miejscowości gminy: Czarnów, Dębrznik, Leszczyniec, Ogorzelec, Pisarzowice, Raszków, Rędziny i Szarocin.

Park położony jest na pograniczu Sudetów Zachodnich i Środkowych. Obejmuje masyw Rudaw Janowickich, Góry Sokole oraz Góry Ołowiane. Dominującym elementem krajobrazu Parku jest główny grzbiet Rudaw Janowickich rozciągający się od Przełęczy Kowarskiej (727 m n.p.m.), po przełomową dolinę Bobru między miejscowościami Ciechanowice i Janowice Wielkie. Ma on charakter potężnego wału o wyrównanej powierzchni i stosunkowo stromych zboczach, oddzielającego od siebie dwa rozległe obniżenia terenu: Kotlinę Jeleniogórską i

Kotlinę Kamiennogórską. W linii grzbietowej wyraźnie zaznaczają się dwie przełęcze: Pod Bobrzakiem (805 m n.p.m.) oraz Rudawska (740 m n.p.m.). Najwyższym wzniesieniem w obrębie Parku jest położony na granicy gminy Skalnik (945 m n.p.m.), a najniższym położonym miejscem jest koryto rzeki Bóbr w okolicach Wojanowa-Bobrowa (ok. 350 m n.p.m.) odległy od granic gminy o około 8km.

Pod względem geomorfologicznym park łącznie z otuliną obejmuje następujące mezoregiony pogranicza Sudetów Zachodnich i Środkowych:

- 1) Rudawy Janowickie (w całości),
- 2) Kotlinę Jeleniogórską (część wschodnią),
- 3) Góry Kaczawskie (Góry Ołowiane),
- 4) Bramę Lubawską (zachodnia część Kotlin: Marciszowskiej i Kamiennogórskiej).

4.3. Rezerwat przyrody „Głazy Krasnoludków”

Ochroną prawną w formie rezerwatu krajobrazowego objęte zostały tzw. „Głazy Krasnoludków”, skały położone w okolicach Gorzeszowa. Rezerwat o powierzchni 9,04 ha utworzony został w 1970 r. i tworzy go najbardziej znana grupa skalna Zaworów, na którą składa się 1200 metrowy ciąg ambon i ścian skalnych, bogato urzeźbionych i poprzecinanych szczelinami, osiagającymi 17 m wysokości. Rezerwat obejmuje południową krawędź Gór Kamiennych na południe od Gorzeszowa. Znajduje się tu galeria oryginalnych skał bardzo malowniczo ukształtowanych, tworzących zróżnicowane formy utworzone przez piaskowce i margle, wyżłobione na skutek zjawisk erozyjnych.

4.4. Pomniki przyrody

W granicach gminy znajduje się szereg obiektów uznanych za pomniki przyrody. Z pośród ustanowionych Rozporządzeniem Wojewody Jeleniogórskiego Nr 19/94 z dnia 13 maja 1994 r. 19 obiektów, w terenie zewidencjonowano następujące obiekty:

- 1) Przyrody nieożywionej (skała) – ostaniec skalny „Diabelska Maczuga”, w m. Gorzeszów przy drodze głównej (powiatowej) po lewej stronie jadąc od strony Krzeszówka, w pobliżu skrzyżowania z drogą prowadzącą do rezerwatu skalnego (Głazy Krasnoludków w Gorzeszowie).
- 2) Przyrody ożywionej (drzewa, których pełne zestawienie prezentuje poniższa tabela).

Tabela 1. Zestawienie pomników przyrody ożywionej

Lp.	Miejscowość	Gatunek drzew/a obwód pnia	Opis lokalizacji obiektu w terenie (nr nieruchomości wg ewidencji gruntów)
1.	Krzeszów	Aleja drzew – 25 szt.: - Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) obw. 405cm, 407cm, 389cm, 251cm, 176cm, 415cm, 301cm, 318cm, 290cm, 177cm, 400cm, 215cm, 301cm, 377cm, 202cm, 400cm, 345cm, 211cm, 239cm, 337cm, 166cm, 180cm, 307cm, 341cm, - Klon pospolity (<i>Acer platanooides</i>) obw. 151 cm	Drzewa na dziedzińcu pocysterskiego zespołu klasztorowego wzdłuż głównej alei prowadzącej do Kościoła Wniebowzięcia NMP oraz alei bocznych po prawej i lewej stronie. Działka nr 680 wg ewid. gruntów.

2.	Krzeszów	Dąb szypułkowy – 1 szt. (Quercus robur) obw. 354cm	Drzewo na terenie posesji Nr 17 przy ul. Sądeckiej w ogrodzeniu działki, przy wejściu na posesję, ok. 5 m od lewego narożnika w/w budynku. Działka nr 814 wg ewid. gruntów.
3.	Krzeszów	Dąb szypułkowy – 1 szt. (Quercus robur) obw. 405cm	Drzewo na skarpie tuż za ogrodzeniem działki budynku mieszkalnego Nr 19 przy ul. Benedyktyńskiej, jadąc drogą powiatową od strony Krzeszówka po prawej stronie. Działka nr 509/1 wg ewid. gruntów.
4.	Krzeszów	Klon jawor – 1 szt. (Acer pseudoplatanus) obw. 275cm	Drzewo przy kamiennych schodach, prowadzących do siedziby krzeszowskiej parafii (w południowym skrzydle klasztoru) na terenie ogrodu. Działka nr 697 wg ewid. gruntów.
5.	Krzeszów	Lipa drobnolistna – 1 szt. (Tilia cordata) obw. 400cm	Drzewo na terenie ogrodu Sióstr Benedyktynek, patrząc na Kościół Wniebowzięcia NMP po prawej stronie, za wejściem na teren w/w ogrodu po lewej stronie, 3 m od budynku. W pobliżu w/w drzewa (8 m) druga lipa drobnolistna. Działka nr 697 wg ewid. gruntów.
6.	Krzeszów	Lipa drobnolistna – 1 szt. (Tilia cordata) obw. 320cm	Drzewo po lewej stronie przed wejściem do domu Annasza (1 m od drogi krzyżowej – stacja nr VIII). Działka nr 610 wg ewid. gruntów.
7.	Krzeszówek	Grupa drzew – 2 szt.: - Lipa drobnolistna (Tilia cordata) obw. 455cm, 421cm	Drzewa w odległości 4m od muru otaczającego kościół filialny pw. Św. Wawrzyńca, jadąc drogą powiatową od strony Gorzeszowa po lewej stronie przy drodze utwardzonej, 15 m od budynku mieszkalnego Nr 34. Działka nr 59 wg ewid. gruntów.
8.	Czarnów	Grupa drzew – 3 szt. - Buk pospolity (Fagus sylvatica), obw. 305cm, 351cm, 398cm	Drzewa w drzewostanie graniczącym z terenem leśnym w odl. ok. 3m siebie, na skraju łąki w odległości 30m od posesji Nr 14. Działka nr 297/104 wg ewid. gruntów.
9.	Czarnów	Buk pospolity – 1 szt. (Fagus sylvatica) obw. 416cm	Drzewo w drzewostanie graniczącym z terenem leśnym, na skraju łąki w odl. 30m od posesji Nr 14. Działka nr 3/9 wg ewid. gruntów.
10.	Czarnów	Klon jawor – 1 szt. (Acer pseudoplatanus) obw. 370cm	Drzewo przy drodze asfaltowej, 4m od narożnika schroniska „Czartak”. Działka nr 5 wg ewid. gruntów.
11.	Leszczyniec	Cis pospolity – 1 szt. (Taxus baccata) obw. 121 cm	Drzewo w odl. 1m od ściany narożnika Kościoła cmentarnego Św. Bartłomieja. Działka nr 116 wg ewid. gruntów.

12.	Leszczyniec	Dąb szypułkowy (Quercus robur) obw. 421cm	Drzewo w odl. 15m od budynku Nr 2, 25m od narożnika budynku Nr 1 należącego wcześniej do Nadleśnictwa Kamienna Góra (40/165), pień drzewa przylega częściowo do budynku gospodarczego znajdującego się w pobliżu posesji Nr 1, jadąc drogą powiatową od strony Ogorzelca po prawej stronie droga gruntowa przy budynku Nr 100 do góry. Działka nr 453/152 wg ewid. gruntów.
13.	Ogorzelec	Dąb szypułkowy – 1 szt. (Quercus robur) obw. 320cm	Drzewo na rozwidleniu drogi gminnej, po lewej stronie, w odl. ok. 20 m od lewego narożnika budynku Nr 39, w którym znajduje się sklep, na wprost posesji Nr 38. Działka nr 77/10 wg ewid. gruntów.
14.	Pisarzowice	Jesion wyniosły – 1 szt. (Fraxinus excelsior) obw 559cm	Drzewo na terenie zespołu pałacowo – parkowego (za sklepem GS-owskim), w odl. 15 m od budynku Nr 156 (klasycystycznego pałacu z 1 ćw. XIX w). Działka nr 608/10 wg ewid. gruntów.
15.	Dębrznik	Jesion wyniosły – 2 szt. (Fraxinus Excelsior) obw.: 349cm, 360cm	Drzewa w byłym parku PGR, jadąc drogą krajową Nr 5 od strony Ptaszkowa za zakrętem pierwsza droga betonowa do góry , a następnie zarośnięta droga betonowa w prawo, na wprost budynku Nr 75. Pierwsze z drzew zaraz z brzegu po lewej stronie, drugie nieco w głębi, po przekątnej od w/w drzewa, na środku łąki. Działka nr 188/16 wg ewid. gruntów.
16.	Dębrznik	Lipa drobnolistna – 1 szt. (Tilia cordata) obw. 511cm	Drzewo 12m od narożnika budynku Nr 79, jadąc drogą krajową od strony Ptaszkowa po lewej stronie. Pas drogi krajowej Nr 5. Działka nr 345 wg ewid. gruntów.
17.	Dębrznik	Lipa drobnolistna – 1 szt. (Tilia cordata) obw. 534cm	Drzewo jadąc drogą krajową Nr 5 od strony Marciszowa na zakręcie drogi po prawej stronie, poza barierkami, ok. 400m przed znakiem m. Ptaszków. Pas drogi krajowej Nr 5. Działka nr 345 wg ewid. gruntów.

4.5. Karkonoski Park Narodowy

Na niewielkim obszarze gminy, w części zachodniej znajduje się ok. 23 hektarowy fragment liczącej 13 093 ha otuliny Karkonoskiego Parku Narodowego (obszar nr 12).

Park Narodowy powołany został Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 stycznia 1959 r. w sprawie utworzenia Karkonoskiego Parku Narodowego (Dz. U. 1959 r. Nr 17, poz. 90 z 9 marca 1959 r.). Obecne granice Parku wraz z otuliną określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie Karkonoskiego Parku Narodowego (Dz. U. 2015 r. poz. 2002 z dnia 30 listopada 2015 r.).

5. UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

5.1. Kopaliny

Gminę Kamienna Góra charakteryzuje duże bogactwo surowców skalnych, użytecznych głównie jako kruszywa dla budownictwa drogowego i kolejowego. Listę udokumentowanych złóż prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2. Zestawienie udokumentowanych złóż surowców mineralnych

Lp.	Złoże	Kopalina	Obszar górniczy	Stan zagospodarowania
1.	Borówno	KD	Borówno I	obszar <u>i teren</u> górniczy ustanowiony koncesją Nr 22/93 Ministra Ochr. Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 1993-03-10, termin ważności: 2028-12-31
2.	Chelmczyk	KD	nie ustanowiony	złoże rozpoznane wstępnie
3.	Chelmczyk I	KD	nie ustanowiony	złoże rozpoznane szczegółowo
4.	Czarnów	KD	nie ustanowiony	złoże rozpoznane wstępnie
5.	Karpniki	WT	Termy Zamek Karpniki	obszar i teren górniczy ustanowiony koncesją Marszałka Województwa Dolnośląskiego (decyzja Nr 13/E/2016z dnia 05.09.2016 r., termin ważności 20.09.2066 r.)
6.	Kamienna Góra	KD	zniesiony	złoże skreślone z bilansu zasobów
57.	Krzeszów I	IB	zniesiony	eksploatacja złoża zaniechana
68.	Krzeszówek	PF	Krzeszówek I	obszar <u>i teren</u> górniczy ustanowiony koncesją nr 9/96 Ministra Ochr. Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 1996-04-22, termin ważności: 2035-12-31, <u>zmienioną decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego Nr 33/2013 z dnia 05.09.2013 r. (termin ważności 31.12.2035 r.)</u>
9.	Krzeszówek I	PS	nie ustanowiony	złoże rozpoznane szczegółowo
10.	Lubawka II	KD	nie ustanowiony	złoże rozpoznane wstępnie
711	Ogorzelec	KD	Ogorzelec III	obszar <u>i teren</u> górniczy ustanowiony koncesją Nr 7/92 Ministra Ochr. Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 1992- 06- 30, termin ważności: 2025-12-31
812	Ogorzelec I	KD	Ogorzelec IV	obszar <u>i teren</u> górniczy ustanowiony koncesją Marszałka Województwa Dolnośląskiego (decyzja Nr 12/E/2010 z dnia 24.08.2010 r. , termin ważności: 24.08.2050
913	Olszyny	KN	Olszyny	obszar <u>i teren</u> górniczy ustanowiony decyzją nr 1/E/05 (OS-7510/2/04/05) Starosty Powiatu Kamiennogórskiego z dnia 2005-05-16
14. 40.	Ptaszków	KD	nie ustanowiony	eksploatacja złoża zaniechana
441 5.	Rędziny	DO	Rędziny II	obszar <u>i teren</u> górniczy ustanowiony koncesją Nr 64/93 Ministra Ochr. Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 1993-04-29, termin ważności: 2033-12-31, <u>zmienioną późniejszymi decyzjami, w tym decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego Nr 22/2018 z dnia 26.09.2018 r. (termin ważności 29.04.2043 r.)</u>

Objaśnienie skrótów: DO- dolomity, IB- surowce ilaste ceramiki budowlanej, KD- kamienie drogowo i budowlane (amfibolity, melafiry, porfiry, dolomity, gnejsy), KN- kruszywa naturalne, PF- piaski formierskie, PS – surowce szklarskie, WT – wody termalne

W obszarze gminy istnieje także szereg starych, nieczynnych wyrobisk górniczych obecnie najczęściej zarośniętych, wyeksploatowanych przed prowadzeniem rejestru obszarów górniczych. Stanowią one świadectwo dawnej aktywności górniczej w obszarze gminy. Ich krótką charakterystykę przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 3. Zestawienie nieczynnych wyrobisk surowców mineralnych

Lp.	Lokalizacja wyrobiska	Rodzaj kopaliny	Stan wyrobiska
1.	Raszów - 1 km na północ od kościoła w Raszowie, zlokalizowane w lesie, dojście stromą drogą leśną ok. 2 km	amfibolity z żyłami wapienia krystalicznego	porośnięte trawą i zadrzewione
2.	Raszów - 300 m na północny zachód od kościoła w Raszowie przy drodze leśnej	amfibolity silnie spękane	zarośnięte, u podnóża rumowisko kamieni
3.	Dębrznik - 300 m na wschód od skrzyżowanie drogi Kamienna Góra - Marciszów, za przejazdem kolejowym	zlepieńce i piaskowce	zarośnięte
4.	Czarnów - 200 m na zachód od drogi z Pisarzowic do Rędzin	hałda po dawnej kopalni arsenu	hałda niezagospodarowana
5.	Czarnów - przy drodze z Rędzin do kamieniołomu dolomitu	piaskowce	zarośnięte trawą i drzewami
6.	Dębrznik - 100 m na wschód od szosy Kamienna Góra - Marciszów	piaskowiec gruboziarnisty i zlepieńce	górne partie zadrzewione, dna dwóch zabudowane domem mieszkalnymi budynkami gospodarczymi
7.	Dębrznik - 1,5 km na wschód od szosy Kamienna Góra - Marciszów	dwa wyrobiska po glinie	zalane wodą
8.	Czarnów - przy drodze leśnej z Czarnowa do Wojkowa	granit	wyrobisko zarośnięte, w dnie skład odpadów
9.	Czarnów - w bezpośrednim sąsiedztwie schroniska Czartak	wapień krystaliczny i dolomit (2 wyrobiska)	jedno zarośnięte, drugie częściowo zarośnięte, w dnie niewielkie ilości wody
10.	Czarnów - 700 m na południe od drogi Czarnów - Wojków	łupek łuszczkowy z soczewami wapienia krystalicznego	zarośnięte
11.	Pisarszowice - na południe od drogi do Czarnowa	zlepieńce gruboziarnisty	odsłonięcie naturalne, brzegi dna zarośnięte
12.	Ptaszków - 400 m na wschód od drogi Kamienna Góra - Marciszów	głina morenowa, glina piaszczysta	zalane wodą brzegi zarośnięte
13.	Ogorzelec - 500 m na zachód od stacji kolejowej	amfibolity	częściowo zarośnięte, w dnie rumosz
14.	Ogorzelec - 50 m od stacji kolejowej	amfibolity	zarośnięte krzewami
15.	Ogorzelec - 250 m od drogi do Kowar	amfibolity	zarośnięte, dno zalane wodą
16.	Ogorzelec - przy drodze do Kowar	mączka skalna, osadnik, hałda	hałda o wysokości 200 m
17.	Ogorzelec - 500 m na południowy wschód od drogi do Kowar	gnejs silnie spękany, w stropie zwietrzały	brzegi zarośnięte, dno trawiaste
18.	Leszczyniec - przy drodze z Leszczyńca do Ogorzelca	amfibolity	brzegi zarośnięte, dno trawiaste
19.	Szarocin - 800 m na południe od stacji kolejowej	gliny morenowe	częściowo podmokłe, częściowo zadrzewione,

20.	Leszczyniec - przy drodze do Kamiennej Góry	granitognejsy z żyłami amfibolitów, liczne spękania	dno zarośnięte trawą
21.	Przedwojów - jedno wyrobisko przy drodze z Przedwojowa do wsi Błażkowa i drugie 700 m od tej drogi	hałda - piaskowce i łupki	zarośnięte krzewami
22.	Przedwojów - przy skrzyżowaniu dróg Kamienna Góra - Lubawka i Przedwojów - Błażkowa	gliny	wgłębienia zarośnięte trawą
23.	Przedwojów - 500 m na wschód od drogi do Lubawki na stoku Anielskiej Góry	porfir	wyrobisko w lesie, zarośnięte trawą i drzewami
24.	Przedwojów - na wschód stoku Anielskiej Góry	porfir i tufy porfirowe	wyrobisko w lesie, zarośnięte trawą i krzewami
25.	Przedwojów - przy drodze leśnej, 600 m na południowy zachód od kapliczki Betlejem	porfir silnie spękany	wyrobisko w lesie, zarośnięte trawą i drzewami
26.	Krzeszów - przy drodze do Gorzeszowa	porfir silnie spękany	dno zarośnięte trawą
27.	Krzeszów-2,5 km na zachód od centrum, w lesie	piaskowce	krawędzie zarośnięte, w dnie wietrzelina piaskowca
28.	Lipienica - przy drodze do Krzeszowa	gliny	zalaną wodą
29.	Krzeszów - przy drodze w pobliżu cmentarza	żwir	brzeży zarośnięte trawą
30.	Krzeszów - 500 m na zachód od drogi do Gorzeszowa	piasek gliniasty	zarośnięte trawą
31.	Krzeszów - 800 m na zachód od drogi do Gorzeszowa	piaskowce, stropowe partie silnie zwietrzałe	zarośnięte, widoczne ślady poboru piasków
32.	Krzeszówek - przy drodze do Gorzeszowa	piaski	zagospodarowane jako plac
33.	Jawiszów - 250 m na wschód od drogi do Krzeszowa	piaskowiec silnie spękany, wkładki wapieni	zarośnięte trawą i krzewami
34.	Jawiszów - 250 m na wschód od drogi Olszyny - Krzeszów	piaskowiec silnie spękany	dno zarośnięte trawą brzeży zalesione
35.	Kochanów - 100 m na północ od drogi do Krzeszowa, w sąsiedztwie byłego PGR	piaskowiec, widoczne skośne warstwowanie	brzeży zarośnięte drzewami
36.	Kochanów - wzgórze na północ od wsi za byłym PGR	piaskowiec drobnoziarnisty, kwarcowy, silnie spękany	zarośnięte trawą i drzewami
37.	Olszyny - 800 m na zachód od drogi do Chełmska	zlepieniec drobnoziarnisty, silnie zwietrzały	dno zarośnięte, podmokłe, brzeży zalesione
38.	Gorzeszów - 1,5 km na południe od Gorzeszowa, przy drodze na Olszyny	ostańce piaskowców o różnych rozmiarach	odsłaniające się skałki
39.	Gorzeszów - 2,5 km na południe od Gorzeszowa	margiel	zarośnięte trawą brzeży! zalesione
40.	Gorzeszów - 3 km na południe od Gorzeszowa	piaskowiec	dno zarośnięte trawą brzeży zalesione
41.	Kochanów - w północnej części Kochanowa na E od drogi do Krzeszowa	wapień i piaskowiec	dno zarośnięte trawą
42.	Kochanów - 100 m na wschód od drogi do Krzeszowa	wapień przelawiczny piaskowcami	wąskie 5 m, dno zarośnięte trawą u podnóża jaskinie z

			woda
43.	Kochanów - 100 m na wschód od drogi do Krzeszowa	piaskowiec wapienisty, silnie spękany, miejscami wapienie	dno zarośnięte trawą
44.	Kochanów - w południowej części Kochanowa, 250 m na wschód od drogi do Krzeszowa	wapień i piaskowiec przeławicyony, silnie spękany	dno zarośnięte trawą
45.	Kochanów - przy drodze leśnej do wsi Dobromyśl	piaskowiec	dno zarośnięte krzewami
46.	Kochanów - na końcu wsi w kierunku Krzeszowa	piaskowiec marglisty	dno zarośnięte trawą brzegi zalesione

5.2. Zasoby wód podziemnych

Pod względem hydrogeologicznym gmina Kamienna Góra położona jest w regionie sudeckim oraz następujących podregionach i rejonach hydrogeologicznych:

- 1) podregion izersko - karkonoski (zajmuje zachodnie krańce gminy), wody szczelinowe występują tu w utworach krystalicznych, głębokość występowania zwierciadła wód powyżej 20 m pod poziomem terenu wydajność mała - kilka m³ /h przy znacznych depresjach, w dolinach rzek pierwszy poziom wydajności występuje w utworach czwartorzędu - są to wody porowate na głębokości kilku lub kilkunastu metrów,
- 2) podregion śródsudecki (zajmuje pozostałą część gminy), wody porowate występują tu w utworach czwartorzędu, w dolinach rzek oraz wody porowate - szczelinowe w utworach górnej kredy, lokalnie występują także wody szczelinowe w utworach dolnego triasu, per-mu i karbonu, wydajność jest zmienna, głębokość zalegania wód od 10 do 60 m pod poziomem terenu, w podregionie można wyróżnić następujące rejon:
 - a) rejon Kamiennej Góry (zajmuje centralną część gminy), wody szczelinowe występują tu w utworach karbonu, poziom wodonośny występuje na głębokości od kilku do kilkunastu metrów (przeważnie 30-40 m, wydajność średnia - kilka m³ /h przy depresjach 10-30 m, w dolinach rzek występują wody porowate w utworach czwartorzędu o wydajności od kilku do ponad 100 m³ /h przy depresjach kilku metrów,
 - b) rejon Krzeszowa (zajmuje południowo - wschodnią część gminy), wody porowate -szczelinowe i szczelinowe występują w utworach górnej kredy i dolnego triasu, na głębokości od kilku do 150 m pod poziomem terenu, wydajność od 20 do 160 m³ /h (przeważnie 20-70 m³ /h), w dolinie Zadny występują wody porowate w utworach czwartorzędu na głębokości od kilku do kilkunastu metrów.

Obszar gminy leży w granicach dwóch głównych zbiorników wód podziemnych, są to:

- 1) GZWP nr 342 - Niecka Wewnętrzzsudecka Krzeszów,
- 2) GZWP nr 343 - Dolina Rzeki Bóbr (Marciszów).

2) Na terenie gminy znajduje się również złożo wód termalnych Karpniki. Jest to złożo typu infiltracyjnego, zaliczone do typu złoża o bardzo głębokim krążeniu, dla którego czas przepływu wynosi ponad 30 000 lat. Zasoby dyspozycyjne nowo odkrytego złoża nie są rozpoznane, natomiast zasoby eksploatacyjne otworu KT-1 zostały ustalone w ilości 44 m³/h przy temperaturze wody na wypływie wynoszącej 54,0°C. Stwierdzona w otworze temperatura wód dochodząca do 59,1°C związana jest z podwyższoną wartością stopnia geotermicznego w rejonie jeleniogórskiego systemu geotermalnego. Sposób udostępnienia złoża wód termalnych Karpniki (odwiert KT-1 w Karpnikach) i system eksploatacji w warunkach samowypływu powinien gwarantować zachowanie naturalnego reżimu hydrogeologicznego i składu fizykochemicznego wód. Eksploatowane wody termalne wykorzystywane będą głównie do celów grzewczych, dodatkowo planowane jest ich wykorzystanie do celów rekreacyjnych.

6. UWARUNKOWANIA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

6.1. Rys historyczny rozwoju przestrzennego miejscowości gminy

Duże kompleksy leśne oraz liczne ciekii wodne przyczyniły się do stosunkowo wczesnego pojawienia się człowieka na terenie Kotliny Kamiennogórskiej. Najstarsze ślady obecności i działalności ludzkiej sięgają tu

młodszej epoki kamiennej 4500-1800 p.n.e.), o czym świadczą znaleziska z obszaru gminy w kilku miejscowościach sąsiadujących z gminą. Szlakiem, którym napływali pierwotni mieszkańcy Kotliny, były biegi rzek, wzdłuż których następowała migracja ludności, posuwając się w górę ich biegu i w głąb lasów. Stanowisko archeologiczne z epoki neolitycznej, w postaci kamiennych narzędzi, stwierdzono w Gorzeszowie i Ptaszku. Dalszy rozwój osadnictwa nastąpił w epoce brązu (1300-400 p.n.e.). Z tego okresu pochodzą narzędzia znalezione w Leszczyńcu. Wczesnośredniowieczne grodzisko istniało w Krzeszówku.

W czasach średniowiecza tereny gminy, leżące przy ważnej, strategicznej drodze prowadzącej poprzez Bramę Lubawską do Pragi, stały się terenem intensywnego osadnictwa. Główną rolę w tym procesie odegrał potężny i prężnie rozwijający się klasztor cystersów w Krzeszowie, założony przez księcia Bolka I Świdnicko - Jaworskiego w roku 1292, na miejscu wcześniejszej fundacji benedyktyńskiej z 1242 r. Cystersi przyczynili się znakomicie do rozwoju kraju w okresie średniowiecza. Mimo dalszych pretensji króla czeskiego, ziemie te pozostały we władaniu książąt polskich aż do końca XIV wieku, kiedy to król Kazimierz Wielki zrzekł się wszelkich praw do Śląska. Ślub Anny Świdnickiej z królem Czech (który był jednocześnie cesarzem niemieckim) Karolem IV spowodował włączenie księstwa świdnicko - jaworskiego do korony czeskiej.

Negatywny wpływ na rozwój miejscowości gminy, podobnie z resztą jak i reszty regionu miał okres wojen husyckich w XV wieku, które w ciągu dziesięciu lat opustoszyły kraj. Był to czas regresu gospodarczego. Sytuacja uległa zmianie, gdy na tronie czeskim zasiedli Jagiellonowie. XVI wiek przynosi intensyfikację produkcji płócien lnianych i ogólny rozwój regionu. Rozwój lnianstwa miał niebagatelny, pozytywny wpływ na warunki ekonomiczne życia mieszkańców regionu, Dolny Śląsk w tym czasie był jednym większych dostawców lnu na rynki europejskie. Nastawianie miejscowości gminy na manufakturową produkcję płótna lnianego miało również wpływ na architekturę, z tego okresu pochodzi większość domów o konstrukcji przysłupowej, charakterystycznych dla zachodniej części Sudetów i części Dolnych Łużyc.

Ponowne pogorszenie koniunktury gospodarczej i warunków życia przyniosła długa i krwawa wojna 30-letnia. Osłabione wojną społeczeństwo śląska było następnie świadkami i uczestnikami "wojen śląskich" w połowie XVIII wieku, które spowodowały przejście tych ziem pod panowanie pruskie. Okres ten wiązał się również z załamaniem się domowej produkcji lnu, stanowiącej podstawę utrzymania mieszkańców gminy, spowodowane to było przede wszystkim konkurencją produktów wytworzonych z bawełny, pochodzącej z kolonii nowego świata.

Rewolucja przemysłowa XIX w. przyniosła ponowne ożywienie gospodarcze, nastąpiło ono dopiero w drugiej połowie XIX wieku i związane było z mechaniczną produkcją płócien. W tym czasie ośrodkiem włókiennictwa stała się Kamienna Góra, a miejscowości gminy w jej otoczeniu zyskały na stałe rolniczy charakter. Domowa produkcja wyrobów z lnu straciła rację bytu.

Tereny gminy Kamienna Góra wchodziły w skład Księstwa Świdnicko - Jaworskiego, dzieląc jego losy polityczne aż do schyłku XVIII wieku. W 1816 r. w wyniku reformy terytorialnej został utworzony powiat kamiennogórsko - bolkowski, a od 1818 r. samodzielny kamiennogórski. W okresie I Wojny Światowej działania wojenne ominęły ten region, a w czasie II Wojny Światowej też nie poniósł większych strat materialnych. Po II Wojnie Światowej tereny gminy powracają do Polski. Z tak zwanego obwodu 28 w wyniku wielu reorganizacji powstała dzisiejsza gmina Kamienna Góra.

6.2. Charakterystyka wartości kulturowych miejscowości gminy

Wśród obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie gminy Kamienna Góra, zdecydowanie i pod każdym względem wyróżnia się monumentalny zespół opactwa cysterskiego w Krzeszowie. Jest to wybitne dzieło baroku europejskiego, dla którego trudno znaleźć analogie nie tylko na terenie Dolnego Śląska ale i pozostałych regionach Polski. Jego klasa artystyczna porównywalna jest z najwybitniejszymi realizacjami doby baroku w Austrii, Niemczech czy w Czechach. Realizację monumentalnego, na gigantyczną skalę projektowanego programu barokowej przebudowy zespołu klasztorowego, rozpoczęto w końcu XVII w. od postawienia kościoła pomocniczego p.w. św. Józefa, którego wnętrza zdobi unikalny cykl fresków pędzla M. Willmanna. Następnie w przeciągu XVIII wieku powstał monumentalny charakteryzujący się niezwykle bogatym wystrojem wnętrza kościół Matki Bożej Łaskawej wraz z Mauzoleum Piastów Świdnicko - Jaworskich, następnie Dom Gościnny, bardzo

bogaty zespół Kaplic Kalwarii, Pawilon i jako ostatni element zespołu - budynek klasztoru, realizowany w XVIII w. już po przyłączeniu Śląska do Prus.

Tabela 4. Wykaz obiektów w rejestrze Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w miejscowości Krzeszów

L.p	Obiekt	Nr Rejestru
3 1	Kościół pomocniczy św. Józefa	A/2056/913 z dn. 31.07.61
4 2	Dom obsługi pielgrzyma d. plebania kościoła św. Józefa Oblubieńca budynek gospodarczy w zespole opactwa cystersów	A/2057/633 z dn. 23.11.59
5 3	Zespół klasztorny: Kościół parafialny Wniebowzięcia NMP (d. klasztorny NMP Łaskawej) Klasztor cystersów , ob. benedyktynek Mauzoleum Piastów Świdnickich w zespole klasztornym	A/1989/489 z dn. 20.02.59
6 4	Zespół klasztorny: Budynek administracyjny, ob. mieszkalny nr 285 Wozownia Budynek mieszkalno-gospodarczy, tzw. Długi Dom Budynek mieszkalno-gospodarczy nr 254 Budynek mieszkalny nr 255 Budynek mieszkalny nr 256 Cmentarz klasztorny z murem Budynek pomocniczy, ob. punkt obsługi pielgrzymów Fragment muru klasztornego Brama główna Brama ogrodu klasztornego Kaplica południowo-zachodnia Kaplica południowo-wschodnia	204/A/04/1-13 z dn. 12.01.04
7 5	Dom Opata (gościnny) w zespole opactwa cystersów, ob. Dom Pielgrzyma	A/5489/588 z dn. 25.08.59
8 6	Oficina przyklasztorna (d. gospoda klasztorna), ob. restauracja i hotel, nr 248	86/A/02 z dn. 18.04.02
9 7	Ogród wewnątrz klasztornego wirydarza	A/2151/944/J z dn. 15.03.89
10	Zespół 25 kaplic Kalwarii	A/5488/589 z dn. 25.08.59
11	Pawilon Opata (tzw. pawilon na wodzie) w zespole opactwa, Krzeszów – Betlejem	203/A/03 z dn. 03.09.03
12	Kaplica Groty Narodzenia Pańskiego, Krzeszów – Betlejem	319/A/04 z dn. 15.07.04
13	Budynek mieszkalny i pensjonat, nr 280, Krzeszów – Betlejem	1136/J z dn. 10.05.93
14	figura Maria z dzieciątkiem	B/1502 z dn. 01.09.06
15	kapliczka na Górze Św. Anny	B/1626/38/1-8 z dn. 23.08.70
	kapliczka przy placu w Krzeszowie	
	kapliczka przy drodze na Górę Św. Anny	
	kapliczka przy drodze Krzeszów-Kamienna Góra	
	kapliczka przy drodze Krzeszów-Krzeszówek	
	kapliczka przy drodze Krzeszów-Kamienna Góra	
	krzyż przy drodze Krzeszów-Krzeszówek	
	krzyż pokutny przy drodze Krzeszów-Kamienna Góra	
16	droga krzyżowa w Krzeszowie	B/1627/35/1-24 z dn. 23.08.70
17	figura Św. Jana Nepomucena most na rzece Zadma	999/B/04 z dn. 22.11.04
18	figura Chrystusa dz. 138	1041/b/04 z dn. 19.11.04

Szczególna ranga opactwa w Krzeszowie jako zabytku została potwierdzona na mocy Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 102 poz. 1057) uznaniem go za pomnik historii „Krzeszów- opactwo cystersów”. Na podstawie przepisów rozporządzenia za pomnik uznano:

- 1) obszar dawnego opactwa cystersów otoczony murem, w obrębie którego znajdują się zabytkowe budowle, a w szczególności: kościół klasztorny p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny wraz z mauzoleum Piastów, kościół pomocniczy p.w. Św. Józefa, budynek klasztorny, dom gościnny opata, budynki mieszkalne i gospodarcze opactwa, a także ogród i cmentarz klasztorny,
- 2) najbliższe otoczenie opactwa, zajmujące działki geodezyjne: 668 (KW 10780), 669, 670, 675, 698 (KW 2049), 700, 701, 731,
- 3) drogę kalwaryjską rozpoczynającą się i kończącą na terenie klasztoru, a poza jego granicami obejmującą 16 kaplic oraz kaplicę Narodzenia Pańskiego i pawilon na wodzie w Betlejem.

Teren gminy obfituje również, obok zespołu krzeszowskiego w inne cenne zabytki powstałe w różnych epokach stylowych. Z czasów średniowiecza interesującym przykładem jest wzmiankowany już w 1305 r. kościół parafialny w Pisarzowicach, z dwuprzęsłowym prezbiterium nakrytym sklepieniem krzyżowo-żebrowym, we wnętrzu którego znajduje się późnogotycki pentaptyk Wniebowstąpienia Marii z 1525 r., o dwóch parach ruchomych skrzydeł, predelli oraz zwieńczeniu. Szafa ołtarza, awersy wewnętrznych skrzydeł, predella oraz zwieńczenie wypełnione są płaskorzeźbą, natomiast skrzydła drugiego otwarcia i zewnętrzne dekoracją malarską, opartą na rycinach Malej Pasji A. Duerera. Równie interesujący jest wielokrotnie przebudowywany, późnogotycki obecnie kościół filialny w Krzeszówku, dwunawowy, nakrytym sklepieniem sieciowym, w którym znajduje się monumentalna snycerska grupa Ukrzyżowanie z XV w, znajdująca się pierwotnie na belce tęczowej kościoła klasztornego w Krzeszowie, w czasach przed barokową przebudową.

Unikalny charakter posiada zespół renesansowych i manierystycznych, kamiennych nagrobków, znajdujący się we wnętrzu kaplicy grobowej rodziny Schaffgotschów przy kościele filialnym w Raszowie. Składa się on z umieszczonych w centrum kaplicy dwóch podwójnych tumb z 1565 i 1572 r., z pełnopostaciowymi przedstawieniami zmarłych, spoczywających w paradnych strojach na płycie wierzchniej. Na ścianach kaplicy oraz w prezbiterium znajduje się jeszcze kilkanaście płyt epitafijnych, z przedstawieniami zmarłych oraz inskrypcjami, wśród których wyjątkowe walory artystyczne posiada monumentalny nagrobek wykonany z białego marmuru nadnaturalnej wielkości postacią rycerską, zajmujący całą wysokość ściany zachodniej kaplicy.

Innym interesującym zabytkiem z terenu gminy jest założenie pałacowo-parkowe w Szarocinie. Wewnątrz pałacu, na stropach w reprezentacyjnych salach na 1 piętrze zachował się (pomimo niedawnego pożaru) cykl figuralnych dekoracji sztukatorskich, o modnej w końcu XVIII wieku tematyce dworsko-pasterskiej.

Tabela 5. Wykaz obiektów w rejestrze Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w pozostałych miejscowościach gminy

L.p	Obiekt	Nr Rejestru	Miejscowość
1.	figura Chrystusa	1037/B/04 z dn. 15.11.04	Gorzyszów
2.	krzyż z figurą Chrystusa	101/B/15003 z dn. 01.09.06	
3.	krzyż z figurą Chrystusa	1001/B/04	
4.	bud. mieszkalny, dawny młyn, nr 36	1010/J z dn. 11.01.90	Jawiszów
5.	figura Św. Jana Nepomucena kapliczka przydrożna przy posesji nr 3	B/1569/493/1-11 z dn. 11.09.06	
	figura Św. Stanisława		
	figura Św. Jana Nepomucena		
	figura Madonna z dzieciątkiem		
	krzyż przydrożny		
	kaplica, krzyż		
	kaplica		
	figura Madonna z dzieciątkiem		
	figura Św. Anna Samotrzeć		
	kaplica		
	krzyż przydrożny		
6.	kolumna z krzyżem	1036/B/04 z dn. 28.10.04	
7.	krzyż przydrożny przy drodze do kamieniołomu	997/B/04 z dn. 22.10.04	
8.	krzyż przydrożny	998/B/04 z dn. 22.10.04	

9.	kościół filialny św. Mateusza	<u>A/2058/912 z dn. 31.07.61</u>	Kochanów
10.	bud. mieszkalny, d. plebania, nr 95	1445 z dn. 18.10.65	
11.	dawna kuźnia	441 z dn. 16.06.59	
12.	stół sądowy	18/B/00dn. 04.09.00	
13.	figura Św. Jana Nepomucena	B/1546/492 z dn. 11.09.06	
14.	kościół filialny św. Wawrzyńca	<u>A/1976/829 z dn. 27.12.60</u>	Krzeszówek
15.	plebania kościoła św. Wawrzyńca, nr 33	<u>A/2150/1285/J z dn. 20.10.97</u>	Leszczyniec
16.	kościół pomocniczy św. Bartłomieja z cmentarzem	<u>A/2139/1170/J z dn. 14.07.94</u>	
17.	kościół parafialny św. Bartłomieja Apostoła, d. ewangelicki, <u>ob. cmentarny</u>	<u>A/2138/1171/J z dn. 19.07.94</u>	
18.	<u>wapiennik</u>	<u>A/6018 z dn. 10.08.2016 r.</u>	
18.	kościół parafialny Wniebowzięcia NMP, nr 83	<u>A/2061/830 z dn. 27.12.60</u>	Pisarzowice
19.	pałac	717/J z dn. 13.04.82	
20.	park pałacowy	633/J z dn. 3.04.80	
21.	kościół filialny św. Józefa Oblubieńca	64/A/01 z dn. 20.11.01	
22.	kościół filialny Niepokalanego Poczęcia NMP	1452 z dn. 23.11.65	Przedwojów
23.	park dworski	604/J z dn. 4.02.80	Raszów
24.	kościół filialny Narodzenia NMP	<u>A/2172/781/J z dn. 20.12.82</u>	Rędziny
25.	pałac, ob. Dom Pomocy Społecznej, nr 1	511/J z dn. 2.01.78	Szarocin
26.	park pałacowy	512/J z dn. 2.01.78	

Tabela 6. Wykaz obszarów w rejestrze Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

L.p.	Miejscowości	I. Obszary w wojewódzkiej ewidencji zabytków nieruchomości	II. Wojewódzka ewidencja zabytków archeologicznych	
			Stanowiska archeologiczne	Obszary ewidencyjne
1.	CZADRÓW	Historyczny układ ruralistyczny wsi	1-3 (AZP 87-19)	strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej
2.	CZARNÓW	Historyczny układ ruralistyczny wsi	1-2 (AZP 86-18)	strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej
3.	DĘBRZNIK	Historyczny układ ruralistyczny wsi	1-13 (AZP 86-19)	strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej <u>oraz intensywnego osadnictwa średniowiecznego</u>
4.	DOBROMYŚL	Historyczny układ ruralistyczny wsi	<u>brak AZPAZP 88-20</u>	strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej
5.	GORZESZÓW	Historyczny układ ruralistyczny wsi	1-6 (AZP 88-20)	strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce

				historycznej
6.	JANISZÓW	Historyczny układ ruralistyczny wsi	1-11 (AZP 87-18, 87-19)	strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej <u>oraz intensywnego osadnictwa średniowiecznego</u>
7.	JAWISZÓW	Historyczny układ ruralistyczny wsi	<u>AZP 87-19</u> brak AZP	strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej
8.	KOCHANÓW	Historyczny układ ruralistyczny wsi	1-4 (AZP 88-20)	strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej
9.	KRZESZÓW	Historyczny układ urbanistyczny miejscowości	1-6 (AZP 87-19, 88-19)	strefa obserwacji archeologicznej <u>założenia klasztornego, strefa obserwacji archeologicznej</u> miejscowości o wczesnej metryce historycznej
10.	KRZESZÓWEK	Historyczny układ ruralistyczny wsi	1-4 (AZP 88-19)	strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej
11.	LESZCZYNIC	Historyczny układ ruralistyczny wsi	1-2 (AZP 86-18)	strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej
12.	LIPIENICA	Historyczny układ ruralistyczny wsi	<u>AZP 87-18</u> brak AZP	strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej
13.	NOWA BIAŁKA	Historyczny układ ruralistyczny wsi	<u>AZP 87-18</u> brak AZP	strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej
14.	OGORZELEC	Historyczny układ ruralistyczny wsi	<u>AZP 87-18</u> brak AZP	strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej
15.	OLSZYNY	Historyczny układ ruralistyczny	1-16 (AZP 88-19,	strefa obserwacji

		wsi	89-19)	archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej <u>oraz intensywnego osadnictwa średniowiecznego</u>
16.	PISARZOWICE	Historyczny układ ruralistyczny wsi	1-4 (AZP 86-18)	strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej
17.	PRZEDWOJÓW	Historyczny układ ruralistyczny wsi	1-3 (AZP 87-19)	strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej
18.	PTASZKÓW	Historyczny układ ruralistyczny wsi	1-11 (AZP 86-19)	strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej <u>oraz intensywnego osadnictwa średniowiecznego</u>
19.	RASZÓW	Historyczny układ ruralistyczny wsi	1-6 (AZP 86-19)	strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej
20.	RĘDZINY	Historyczny układ ruralistyczny wsi	AZP 87-18 brak AZP	strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej
21.	SZAROCIN	Historyczny układ ruralistyczny wsi	1-6 (AZP 87-18)	strefa obserwacji archeologicznej miejscowości o wczesnej metryce historycznej

Oprócz zebranych w powyższej tabeli najcenniejszych obiektów, które ze względu na swe walory architektoniczno - artystyczne zostały objęte ochroną prawną na podstawie wpisu do rejestru zabytków w miejscowościach gminy znajduje się szereg obiektów zabytkowych, objętych ochroną w ramach Gminnej Ewidencji Zabytków.

Dominującą grupę wśród historycznej zabudowy gminy stanowią obiekty zabudowy zagrodowej, o cechach architektonicznych reprezentatywnych dla obszaru pogórza sudeckiego. Dominującymi typami zabudowy pozostają domy o mieszanej funkcji (łączenie funkcji mieszkalnej z gospodarczą w obrębie jednego budynku). Budowane pierwotnie najczęściej jako jednokondygnacyjne, budowane w konstrukcji przysłupowej o zwartej bryle budynku przykrytej dwuspadowym, stromym dachem z szerokimi okapami. Konstrukcja ta była w XIX w. powszechnie zastępowana konstrukcją murowaną (obecnie budynki murowane stanowią największą pod względem udziału grupę w historycznej zabudowie). Większość z nich dotrwała do chwili obecnej jako wynik licznych przebudów, polegających przeważnie na wymianie elementów drewnianych na murowane, stosowaniu

licowania elewacji nieprzemakalnymi materiałami, w tym łupkiem, oraz przebudowie części gospodarczych dla potrzeb mieszkalnych.

Drugim charakterystycznym typem zabudowy pozostają zagrody z rozdzieloną funkcją mieszkalną i gospodarczą złożone z dwóch, trzech rzadziej czterech budynków skupionych wokół prostokątnego dziedzińca, ten typ zabudowy wykształcił się przede wszystkim w okresie XIX w. na obszarach nizinnych, zagrody budowane w ten sposób pozostawały w liniowym układzie zabudowy lub były rozmieszczane w rozproszeniu w granicach własności poszczególnych gospodarstw, ich powstawanie wiąże się ze zmianami w strukturze użytkowania ziemi oraz zmianami gospodarczymi spowodowanymi upadkiem tkactwa jako podstawy lokalnej ekonomii. Budynki mieszkalne zagród wznoszono głównie jako jedno- lub dwukondygnacyjne, o zwartej bryle budynku przykrytej dwuspadowym, stromym dachem. Budynek mieszkalny bywał obiektem staranniejszego wyposażenia w detal architektoniczny, jak gzymsy, opaski wokół okien, elementy boniowania.

Okres budowy domów o funkcji wyłącznie mieszkalnej, jednorodzinnych, należy wiązać z późniejszym okresem przede wszystkim międzywojennym. Zabudowa ta nawiązuje najczęściej pod względem bryły, gabarytów i typów i kątów nachylenia dachów oraz wystroju elewacji do zabudowy zagrodowej opisanej powyżej. Budynki jednorodzinne z tego okresu to obiekty wolnostojące na działce z ogrodem lub sadem, przeważnie jednokondygnacyjne o zwartej bryle krytej zarówno dwu i wielospadowym dachem. Wystrój elewacji nawiązywał na ogół do zabudowy historycznej w otoczeniu.

Miejscowości gminy tworzą typowe dla powiatu kamiennogórskiego i najbliższego otoczenia ulicowe układy zabudowy, wytworzone historycznie w powiązaniu z przebiegiem lokalnych cieków wodnych, charakterystyczne dla wsi sudeckiej. Wyjątkiem od tej reguły jest miejscowość Czarnów o rozproszonym, górskim układzie zabudowy oraz Krzeszów, gdzie wokół powstałych wcześniej zabudowań opactwa cystersów wytworzył się układ wielodrożny z centralnym placem, stanowiącym strefę wejściową do obiektów klasztoru.

Centralnym punktem miejscowości pozostaje wykształcone w pierwszym okresie osadnictwa otoczenie kościoła i plebanii, uzupełniane w późniejszym okresie obiektami użyteczności publicznej - domami ludowymi, sklepami, i innymi. Miało to miejsce w większości miejscowości gminy. Wiejskie kościoły w przeważającym udziale posiadają metrykę średniowieczną, wszystkie objęto ochroną prawną na podstawie spisu do rejestru zabytków. Świadectwem zmian społecznych, jakie zachodziły w okresie reformacji jest występowanie w niektórych miejscowościach starszego obok kościoła katolickiego budynku zboru ewangelickiego, przykładem takiego rozwiązania jest miejscowość Leszczyniec.

Uzupełnieniem wiejskich układów zabudowy są zachowane w całości lub częściowo założenia dworskie miejscowości Szarocin, Pisarzowice, Kochanów, Raszków. Wokół nich zachowały się zabytkowe parki, w niektórych przypadkach, jak w Raszowie park podworski pozostaje jedynym śladem dawnego założenia. Do unikalnych w skali gminy miejscowości należą związane z rezydencjami, których układ przestrzenny podporządkowano przyległemu założeniu pałacowo- parkowemu. W ich przypadku trudno mówić o określonych typach zabudowy, każdy z tych obiektów jest wyjątkowy, ich rozbudowa na przestrzeni lat podlegała jednak wpływom kolejnych epok stylistycznych. Założenia dworskie powstawały najczęściej niezależnie od struktury przestrzennej miejscowości, często w okresie wcześniejszym niż zabudowa wiejska. Stosunkowo małą liczbę tego typu założeń w obszarze gminy należy tłumaczyć historyczną strukturą własności, w której dominujący udział miało opactwo cystersów.

Dolna części zabudowy Pisarzowic oraz Ogorzelca wykształciła się w związku z rozwojem w tych obszarach zabudowy produkcyjnej, obok zabudowy techniczno produkcyjnej powstałej głównie na początku XX w. Historyczne układy zabudowy zaczęto uzupełniać w okresie przełomu XIX i XX w. oraz pierwszej połowie XX w. zabudową mieszkaniową jedno- i wielorodzinną powstałą w otoczeniu zakładów. Ten typ zabudowy, na ogół wyższej od typowego domu wiejskiego, bo sięgającej do trzech kondygnacji, wykształcił się także w Krzeszowie, jedynej miejscowości gminy, posiadającej w swojej centralnej części cechy miejskie.

Do przykładów zabudowy przemysłowej o cechach zabytkowych należą zabudowania młyna w Jawiszowie oraz budynki zakładów przemysłowych w Pisarzowicach i Ogorzelcu. Powstanie w końcu XIX w. kolei zaowocowało

uzupełnieniem istniejącej zabudowy miejscowości o budynki kolei, wśród których należy wymienić zabudowania stacji w Krzeszowie, Jawiszowie.

Tabela 7. Zestawienie obiektów w gminnej ewidencji zabytków

Lp.	Miejscowość	Adres	Nr	Obiekt
1.	Czadrów	-	64	Bud. miesz – gosp
2.	Czadrów	-	65	Kaplica
3.	Czadrów	-	66	Dom
4.	Czadrów	-	69	Bud. miesz – gosp
5.	Czadrów	-	72	Bud. miesz – gosp
6.	Czadrów	-	86	Dom
7.	Czadrów	-	94	Bud. miesz – gosp
8.	Czarnów	-	4	Bud. miesz – gosp
9.	Czarnów	-	7	Bud. miesz – gosp
10.	Czarnów	-	12	Bud. miesz – gosp
11.	Czarnów	-	13	Schronisko
12.	Czarnów	-	27	Bud. miesz – gosp
13.	Czarnów	-	27	Transformator
14.	Czarnów	-	30	Bud. miesz – gosp
15.	Czarnów	-	31	Bud. miesz – gosp
16.	Dębrznik	-	-	Budynek gospodarczy
17.	Dębrznik	-	9	Budynek gospodarczy
18.	Dębrznik	-	9	Bud. miesz – gosp
19.	Dębrznik	-	11	Dom
20.	Dębrznik	-	12	Bud. miesz – gosp
21.	Dębrznik	-	12	Budynek gospodarczy
22.	Dębrznik	-	18	Dom
23.	Dębrznik	-	22	Bud. miesz – gosp
24.	Dębrznik	-	23	Dom
25.	Dębrznik	-	28	Bud. miesz – gosp
26.	Dębrznik	-	28	Budynek gospodarczy
27.	Dębrznik	-	29	Dom
28.	Dębrznik	-	32	Bud. miesz – gosp
29.	Dębrznik	-	33	Dom
30.	Dębrznik	-	33	Budynek gospodarczy
31.	Dębrznik	-	34	Szkoła
32.	Dębrznik	-	35	Bud. miesz – gosp
33.	Dębrznik	-	37	Dom
34.	Dębrznik	-	37	Bud. miesz – gosp
35.	Dębrznik	-	39	Bud. miesz – gosp
36.	Dębrznik	-	41	Bud. miesz – gosp
37.	Dębrznik	-	42	Bud. miesz – gosp
38.	Dębrznik	-	53	Bud. miesz – gosp
39.	Dębrznik	-	55	Bud. miesz – gosp
40.	Dębrznik	-	58	Bud. miesz – gosp

41.	Dębrznik	-	60	Bud. miesz – gosp
42.	Dębrznik	-	63	Bud. miesz – gosp
43.	Dębrznik	-	64	Dom
44.	Dębrznik	-	69	Bud. miesz – gosp
45.	Dębrznik	-	72	Bud. miesz – gosp
46.	Dębrznik	-	77	Dom
47.	Dębrznik	-	78	Bud. miesz – gosp
48.	Dębrznik	-	79	Dom
49.	Dębrznik	-	84	Dom
50.	Dębrznik	-	5	Bud. miesz – gosp
51.	Dębrznik	-	6	Bud. miesz – gosp
52.	Dębrznik	-	10	dom
53.	Dębrznik	-	-	dom
54.	Dębrznik	-	12	dom
55.	Dębrznik	-	12	Budynek gospodarczy
56.	Dębrznik	-	13	dom
57.	Dębrznik	-	14	dom
58.	Dębrznik	-	15	dom
59.	Dębrznik	-	18	dom
60.	Dębrznik	-	22	dom
61.	Dębrznik	-	26	dom
62.	Dębrznik	-	34	dom
63.	Dębrznik	-	36	Bud. miesz – gosp
64.	Dębrznik	-	38	Bud. miesz – gosp
65.	Dębrznik	-	46	dom
66.	Dębrznik	-	47	dom
67.	Dębrznik	-	59	dom
68.	Dębrznik	-	60	dom
69.	Dębrznik	-	74	dom
70.	Dębrznik	-	75	dom
71.	Gorzyszów	-	-	dom
72.	Gorzyszów	-	1a	dom
73.	Gorzyszów	-	4	dom
74.	Gorzyszów	-	7	Bud. miesz – gosp
75.	Gorzyszów	-	8	Bud. miesz – gosp
76.	Gorzyszów	-	12	Bud. miesz – gosp
77.	Gorzyszów	-	13	Bud. miesz – gosp
78.	Gorzyszów	-	43	Bud. miesz – gosp
79.	Gorzyszów	-	51	dom
80.	Gorzyszów	-	52	dom
81.	Gorzyszów	-	60	dom
82.	Gorzyszów	-	67	dom
83.	Gorzyszów	-	69	Bud. miesz – gosp
84.	Gorzyszów	-	71	Bud. miesz – gosp
85.	Gorzyszów	-	74	Bud. miesz – gosp
86.	Gorzyszów	-	85	dom

87.	Gorzeszów	-	86	dom
88.	Gorzeszów	-	92	dom
89.	Gorzeszów	-	113	dom
90.	Gorzeszów	-	114	dom
91.	Janiszów	-	-	Remiza
92.	Janiszów	-	4	dom
93.	Janiszów	-	4	dom
94.	Janiszów	-	2	dom
95.	Janiszów	-	4	dom
96.	Janiszów	-	5	Bud. miesz—gosp
97.	Janiszów	-	6	Bud. miesz—gosp
98.	Janiszów	-	8	Bud. miesz—gosp
99.	Janiszów	-	9	Bud. miesz—gosp
100.	Janiszów	-	10	Bud. miesz—gosp
101.	Janiszów	-	11	Bud. miesz—gosp
102.	Janiszów	-	12	Bud. miesz—gosp
103.	Janiszów	-	13	Gasthaus
104.	Janiszów	-	14	dom
105.	Janiszów	-	23	Młyn
106.	Janiszów	-	24	dom
107.	Janiszów	-	28	dom
108.	Janiszów	-	45	dom
109.	Janiszów	-	46	dom
110.	Janiszów	-	47	dom
111.	Janiszów	-	54	dom
112.	Janiszów	-	53	dom
113.	Janiszów	-	53	Stodoła
114.	Janiszów	-	53a	dom
115.	Janiszów	-	54	Bud. miesz—gosp
116.	Janiszów	-	55	dom
117.	Janiszów	-	58	dom
118.	Jawiszów	-	-	Dzwonnica
119.	Jawiszów	-	-	Kaplica przydrożna
120.	Jawiszów	-	-	Kaplica przydrożna
121.	Jawiszów	-	-	Most
122.	Jawiszów	-	-	Stacja PKP
123.	Jawiszów	-	-	Remiza
124.	Jawiszów	-	-	Zabudowania gospodarcze
125.	Jawiszów	-	-	dom
126.	Jawiszów	-	5	dom
127.	Jawiszów	-	6a	Dwór
128.	Jawiszów	-	7	Bud. miesz—gosp
129.	Jawiszów	-	9	Bud. miesz—gosp
130.	Jawiszów	-	10	dom
131.	Jawiszów	-	11	Bud. miesz—gosp
132.	Jawiszów	-	12	dom

133.	Jawiszów	-	14	dom
134.	Jawiszów	-	18	Stodoła
135.	Jawiszów	-	24	dom
136.	Jawiszów	-	22	Bud. miesz – gosp
137.	Jawiszów	-	23	dom
138.	Jawiszów	-	25	Bud. miesz – gosp
139.	Jawiszów	-	26	dom
140.	Jawiszów	-	28	Bud. miesz – gosp
141.	Jawiszów	-	30	dom
142.	Jawiszów	-	-	dom
143.	Jawiszów	-	39/40	dom
144.	Jawiszów	-	41	dom
145.	Jawiszów	-	51	Bud. miesz – gosp
146.	Jawiszów	-	52	dom
147.	Kochanów	-	-	Budynek gospodarczy kaplica
148.	Kochanów	-	-	Brama w murze cmentarnym
149.	Kochanów	-	-	Mur wok. Cmentarza
150.	Kochanów	-	-	dom
151.	Kochanów	-	-	Budynek gospodarczy
152.	Kochanów	-	-	Bud. miesz – gosp
153.	Kochanów	-	7	dom
154.	Kochanów	-	13	Bud. miesz – gosp
155.	Kochanów	-	18	dom
156.	Kochanów	-	20	dom
157.	Kochanów	-	35	Bud. miesz – gosp
158.	Kochanów	-	41	dom
159.	Kochanów	-	48	Bud. miesz – gosp
160.	Kochanów	-	50	Bud. miesz – gosp
161.	Kochanów	-	51	dom
162.	Kochanów	-	53	dom
163.	Kochanów	-	57	dom
164.	Kochanów	-	61	dom
165.	Kochanów	-	61	dom
166.	Kochanów	-	65	dom
167.	Kochanów	-	70	dom
168.	Kochanów	-	70	Budynek gospodarczy
169.	Kochanów	-	72	Bud. miesz – gosp
170.	Kochanów	-	74	dom
171.	Kochanów	-	81	dom
172.	Kochanów	-	82	dom
173.	Kochanów	-	83	dom
174.	Kochanów	-	84	dom
175.	Kochanów	-	92	dom
176.	Kochanów	-	94	dom
177.	Krzeszówek	-	-	Dom pogrzebowy
178.	Krzeszówek	-	-	Kapliczka I w murze

179.	Krzeszówek	-	-	Kapliczka II w murze
180.	Krzeszówek	-	-	Kapliczka III w murze
181.	Krzeszówek	-	-	Brama cmentarna
182.	Krzeszówek	-	-	Organistówka
183.	Krzeszówek	-	-	Mur wok. Cmentarza
184.	Krzeszówek	-	-	Cmentarz
185.	Krzeszówek	-	4	Bud. miesz – gosp
186.	Krzeszówek	-	2	Bud. miesz – gosp
187.	Krzeszówek	-	19	dom
188.	Krzeszówek	-	30	dom
189.	Krzeszówek	-	158	dom
190.	Krzeszówek	-	159	dom
191.	Krzeszówek	-	160	dom
192.	Krzeszówek	-	162	dom
193.	Krzeszówek	-	169	dom
194.	Krzeszów	-	-	Brama w murze Kościoła NMP
195.	Krzeszów	-	-	Budynek gospodarczy, „Długi dom”
196.	Krzeszów	-	-	Kaplica pw. sw. Anny
197.	Krzeszów	-	-	Kaplica przy drodze do Chełmska
198.	Krzeszów	-	-	Kaplica przy drodze do Kamiennej Góry
199.	Krzeszów	-	-	Pręgierz
200.	Krzeszów	Michała Wilmanna 10	-	Kościół ewangelicki
201.	Krzeszów	-	-	Most
202.	Krzeszów	-	-	Budynek gospodarczy
203.	Krzeszów	-	-	Stacja kolejowa
204.	Krzeszów	-	-	Dom
205.	Krzeszów	Ul. Benedyktyńska 29	-	Budynek gospodarczy
206.	Krzeszów	Ul. Benedyktyńska 63	-	Bud. miesz – gosp.
207.	Krzeszów	-	-	4 stacje
208.	Krzeszów	Ul. B. Rosy 1	-	Dom
209.	Krzeszów	Ul. B. Rosy 3	-	Dom
210.	Krzeszów	Ul. B. Rosy 5	-	Dom
211.	Krzeszów	Ul. Betlejemska 1	-	Dom
212.	Krzeszów	Ul. Betlejemska 6	-	Dom
213.	Krzeszów	Ul. Betlejemska 21	-	Dom
214.	Krzeszów	Ul. Ks. Bolka I 3	-	Bud. miesz – gosp.
215.	Krzeszów	Ul. Ks. Bolka I 4	-	Dom
216.	Krzeszów	Ul. Ks. Bolka I 5	-	Dom
217.	Krzeszów	Ul. Ks. Bolka I 9	-	Bud. miesz – gosp.
218.	Krzeszów	Ul. Ks. Bolka I 11	-	Dom
219.	Krzeszów	Ul. Ks. Bolka I 17	-	Stodoła
220.	Krzeszów	Ul. Ks. Bolka I 23	-	Dom
221.	Krzeszów	Ul. Ks. Bolka I 39	-	Bud. miesz – gosp.

222.	Krzeszów	Ul. Ks. Bolka 141	-	Bud. miesz – gosp.
223.	Krzeszów	Ul. Ks. Bolka 142	-	Bud. miesz – gosp.
224.	Krzeszów	Ul. Cysterska 1	-	Dom
225.	Krzeszów	Ul. Cysterska 3	-	Dom
226.	Krzeszów	Ul. Cysterska 5	-	Dom
227.	Krzeszów	Ul. Cysterska 18	-	Bud. miesz – gosp.
228.	Krzeszów	Ul. Cysterska 19	-	Bud. miesz – gosp.
229.	Krzeszów	Ul. Cysterska 23	-	Dom
230.	Krzeszów	Ul. Cysterska 27	-	Bud. miesz – gosp.
231.	Krzeszów	Ul. Cysterska 42	-	Bud. miesz – gosp.
232.	Krzeszów	Ul. Cysterska 46	-	Bud. miesz – gosp.
233.	Krzeszów	Ul. Cysterska 54	-	Bud. miesz – gosp.
234.	Krzeszów	Ul. Cysterska 74	-	Dom
235.	Krzeszów	Ul. Cysterska 92	-	Dom
236.	Krzeszów	Ul. Cysterska 96	-	Dom
237.	Krzeszów	Ul. Cysterska 100	-	Dom
238.	Krzeszów	Ul. św. Jadwigi Śląskiej 1	-	Dom
239.	Krzeszów	Ul. św. Jadwigi Śląskiej 4	-	Dom
240.	Krzeszów	Ul. św. Jadwigi Śląskiej 8	-	dom
241.	Krzeszów	Ul. św. Jadwigi Śląskiej 16	-	Bud. miesz – gosp.
242.	Krzeszów	Ul. Św. Jana Nepomucena 3	-	Dom
243.	Krzeszów	Ul. Św. Jana Nepomucena 4	-	Dom
244.	Krzeszów	Ul. Św. Jana Nepomucena 11	-	Bud. miesz – gosp.
245.	Krzeszów	Kalwaria 1a	-	Dom
246.	Krzeszów	Ul. Młyńska 3	-	Budynek gospodarczy
247.	Krzeszów	Ul. Młyńska 12	-	Dom
248.	Krzeszów	Ul. Młyńska 18	-	Dom
249.	Krzeszów	Ul. M. Willmanna 1	-	Dom
250.	Krzeszów	Ul. M. Willmanna 9	-	Dom
251.	Krzeszów	Ul. M. Willmanna 11	-	Dom
252.	Krzeszów	Ul. Zielna 8	-	Bud. miesz – gosp.
253.	Krzeszów	Ul. Zielna 11	-	Budynek gospodarczy
254.	Krzeszów	Ul. Zielna 22	-	Budynek gospodarczy
255.	Leszczyniec	-	-	Cmentarz
256.	Leszczyniec	-	-	Mur cmentarny z bramą
257.	Leszczyniec	-	-	Kaplica cmentarna
258.	Leszczyniec	-	-	Brama w murze cmentarnym
259.	Leszczyniec	-	-	Probostwo
260.	Leszczyniec	-	-	Szkoła
261.	Leszczyniec	-	-	szkoła podst.
262.	Leszczyniec	-	-	Stacja PKP straż pożarna
263.	Leszczyniec	-	-	Wapiennik
264.	Leszczyniec	-	6	Bud. miesz – gosp.
265.	Leszczyniec	-	14	Bud. miesz – gosp.
266.	Leszczyniec	-	15	Budynek gospodarczy
267.	Leszczyniec	-	16	Bud. miesz – gosp.

268.	Leszczyniec	-	17	Bud. miesz – gosp.
269.	Leszczyniec	-	18	Dom
270.	Leszczyniec	-	19	Bud. miesz – gosp.
271.	Leszczyniec	-	18	dom
272.	Leszczyniec	-	21	dom
273.	Leszczyniec	-	30	Bud. miesz – gosp.
274.	Leszczyniec	-	33	Bud. miesz – gosp.
275.	Leszczyniec	-	34	Bud. miesz – gosp.
276.	Leszczyniec	-	36	Bud. miesz – gosp.
277.	Leszczyniec	-	38	Bud. miesz – gosp.
278.	Leszczyniec	-	39	Bud. miesz – gosp.
279.	Leszczyniec	-	41	Dom
280.	Leszczyniec	-	44	Bud. miesz – gosp.
281.	Leszczyniec	-	44	Dom
282.	Leszczyniec	-	47	Bud. miesz – gosp.
283.	Leszczyniec	-	48	dom
284.	Leszczyniec	-	49	dom
285.	Leszczyniec	-	54	dom
286.	Leszczyniec	-	54	Spichlerz
287.	Leszczyniec	-	59	dom
288.	Leszczyniec	-	62	dom
289.	Leszczyniec	-	64	dom
290.	Leszczyniec	-	66	Bud. miesz – gosp.
291.	Leszczyniec	-	67	dom
292.	Leszczyniec	-	69	dom
293.	Leszczyniec	-	70	dom
294.	Leszczyniec	-	74	dom
295.	Leszczyniec	-	78	dom
296.	Leszczyniec	-	80	dom
297.	Leszczyniec	-	83	dom
298.	Leszczyniec	-	85	dom
299.	Leszczyniec	-	87	dom
300.	Leszczyniec	-	89	dom
301.	Leszczyniec	-	89	dom
302.	Leszczyniec	-	92	Bud. miesz – gosp.
303.	Leszczyniec	-	95	Bud. miesz – gosp.
304.	Leszczyniec	-	96	Bud. miesz – gosp.
305.	Leszczyniec	-	98	Bud. miesz – gosp.
306.	Leszczyniec	-	99	Bud. miesz – gosp.
307.	Leszczyniec	-	102	dom
308.	Leszczyniec	-	103	dom
309.	Leszczyniec	-	105	dom
310.	Leszczyniec	-	105	Budynek gospodarczy
311.	Leszczyniec	-	106	Dom
312.	Leszczyniec	-	111	Bud. miesz – gosp.
313.	Leszczyniec	-	126	Bud. miesz – gosp.

314.	Leszczyniec	-	129	dom
315.	Leszczyniec	-	130	dom
316.	Leszczyniec	-	131	dom
317.	Leszczyniec	-	134	dom
318.	Leszczyniec	-	132	dom
319.	Leszczyniec	-	133	dom
320.	Lipienica	-	-	Kapliczka
321.	Lipienica	-	13	dom
322.	Lipienica	-	22	Bud. miesz – gosp.
323.	Lipienica	-	24	dom
324.	Lipienica	-	26	dom
325.	Lipienica	-	39	Bud. miesz – gosp.
326.	Lipienica	-	55	dom
327.	Lipienica	-	57	dom
328.	Lipienica	-	59	dom
329.	Lipienica	-	60	dom
330.	Lipienica	-	61	dom
331.	Ogorzelec	-	-	Stacja kolejowa
332.	Ogorzelec	-	-	Szkola
333.	Ogorzelec	-	11	Bud. miesz – gosp.
334.	Ogorzelec	-	12	Bud. miesz – gosp.
335.	Ogorzelec	-	13	Bud. miesz – gosp.
336.	Ogorzelec	-	15	dom
337.	Ogorzelec	-	25	dom
338.	Ogorzelec	-	26	dom
339.	Ogorzelec	-	27	dom
340.	Ogorzelec	-	29	dom
341.	Ogorzelec	-	32	dom
342.	Ogorzelec	-	33	dom
343.	Ogorzelec	-	35	Bud. miesz – gosp.
344.	Ogorzelec	-	36	dom
345.	Ogorzelec	-	39	Dom ludowy
346.	Ogorzelec	-	40	dom
347.	Ogorzelec	-	44	Bud. miesz – gosp.
348.	Ogorzelec	-	45	Bud. miesz – gosp.
349.	Ogorzelec	-	49	dom
350.	Ogorzelec	-	50	Bud. miesz – gosp.
351.	Ogorzelec	-	51	Bud. miesz – gosp.
352.	Ogorzelec	-	66	dom
353.	Ogorzelec	-	79	dom
354.	Ogorzelec	-	90	dom
355.	Ogorzelec	-	91	dom
356.	Ogorzelec	-	93	dom
357.	Ogorzelec	-	110	Bud. miesz – gosp.
358.	Ogorzelec	-	113	Bud. miesz – gosp.
359.	Ogorzelec	-	115	Bud. miesz – gosp.

360.	Olszyny	-	-	Kapliczka
361.	Olszyny	-	-	Kapliczka przydrożna
362.	Olszyny	-	-	Szkoła
363.	Olszyny	-	8	Bud. miesz – gosp.
364.	Olszyny	-	9	Bud. miesz – gosp.
365.	Olszyny	-	10	Bud. miesz – gosp.
366.	Olszyny	-	11	Bud. miesz – gosp.
367.	Olszyny	-	11	Transformator
368.	Olszyny	-	12	Bud. miesz – gosp.
369.	Olszyny	-	19	Bud. miesz – gosp.
370.	Olszyny	-	21	dom
371.	Olszyny	-	58	dom
372.	Olszyny	-	60	Bud. miesz – gosp.
373.	Olszyny	-	62	dom
374.	Olszyny	-	74	dom
375.	Olszyny	-	79	Bud. miesz – gosp.
376.	Olszyny	-	87	dom
377.	Olszyny	-	99	Bud. miesz – gosp.
378.	Olszyny	-	106	dom
379.	Pisarzowice	-	-	Szkoła
380.	Pisarzowice	-	-	Dom kultury
381.	Pisarzowice	-	7a	Dom
382.	Pisarzowice	-	13	Dom
383.	Pisarzowice	-	14	Bud. miesz – gosp.
384.	Pisarzowice	-	22	Bud. miesz – gosp.
385.	Pisarzowice	-	25	Bud. miesz – gosp.
386.	Pisarzowice	-	26	Bud. miesz – gosp.
387.	Pisarzowice	-	44	Dom
388.	Pisarzowice	-	45	Bud. miesz – gosp.
389.	Pisarzowice	-	46	Bud. miesz – gosp.
390.	Pisarzowice	-	47	Bud. miesz – gosp.
391.	Pisarzowice	-	50	Magazyn
392.	Pisarzowice	-	51	Dom
393.	Pisarzowice	-	53	Bud. miesz – gosp.
394.	Pisarzowice	-	56	Dom
395.	Pisarzowice	-	57	Dom
396.	Pisarzowice	-	60	Dom
397.	Pisarzowice	-	67	Dom
398.	Pisarzowice	-	70	Oficyna pałacowa
399.	Pisarzowice	-	77	Dom
400.	Pisarzowice	-	79	Dom
401.	Pisarzowice	-	80	Dom
402.	Pisarzowice	-	84	Dom
403.	Pisarzowice	-	93	Bud. miesz – gosp.
404.	Pisarzowice	-	96	Bud. miesz – gosp.
405.	Pisarzowice	-	104	Dom

406.	Pisarzowice	-	105	Dom
407.	Pisarzowice	-	111	Bud. miesz – gosp.
408.	Pisarzowice	-	114	Bud. miesz – gosp.
409.	Pisarzowice	-	128	Bud. miesz – gosp.
410.	Pisarzowice	-	134	Dom
411.	Pisarzowice	-	143	Bud. miesz – gosp.
412.	Pisarzowice	-	145	Bud. miesz – gosp.
413.	Pisarzowice	-	150	Dom
414.	Pisarzowice	-	152	Bud. miesz – gosp.
415.	Pisarzowice	-	152	Budynek gospodarezy
416.	Pisarzowice	-	152	Stodoła
417.	Pisarzowice	-	158	Oficyna
418.	Pisarzowice	-	159	Oficyna
419.	Pisarzowice	-	160	Oficyna
420.	Pisarzowice	-	161	Oficyna
421.	Przedwojów	-	-	Szkoła
422.	Przedwojów	-	-	Szkoła II
423.	Przedwojów	-	-	Nagrobek – krzyż
424.	Przedwojów	-	1	Bud. miesz – gosp.
425.	Przedwojów	-	2	Dom
426.	Przedwojów	-	4	Dom
427.	Przedwojów	-	6	Bud. miesz – gosp.
428.	Przedwojów	-	7	Dom
429.	Przedwojów	-	8	Bud. miesz – gosp.
430.	Przedwojów	-	9	Bud. miesz – gosp.
431.	Przedwojów	-	15	Bud. miesz – gosp.
432.	Przedwojów	-	15	Stodoła
433.	Przedwojów	-	18	Bud. miesz – gosp.
434.	Przedwojów	-	19	Bud. miesz – gosp.
435.	Przedwojów	-	25	Bud. miesz – gosp.
436.	Przedwojów	-	27	Bud. miesz – gosp.
437.	Przedwojów	-	28	Bud. miesz – gosp.
438.	Przedwojów	-	29	Bud. miesz – gosp.
439.	Przedwojów	-	34	Bud. miesz – gosp.
440.	Przedwojów	-	37	Dom
441.	Przedwojów	-	40	Bud. miesz – gosp.
442.	Przedwojów	-	44	Bud. miesz – gosp.
443.	Przedwojów	-	47	Dom
444.	Przedwojów	-	48	Dom
445.	Przedwojów	-	52	Dom
446.	Przedwojów	-	53	Dom
447.	Przedwojów	-	54	Dom
448.	Przedwojów	-	55	Bud. miesz – gosp.
449.	Przedwojów	-	56	Bud. miesz – gosp.
450.	Przedwojów	-	59	Dom
451.	Przedwojów	-	59	Stodoła

452.	Przedwojów	-	65	Bud. miesz – gosp.
453.	Przedwojów	-	68	Dom
454.	Przedwojów	-	69	Bud. miesz – gosp.
455.	Przedwojów	-	70	Dom
456.	Przedwojów	-	72	Bud. miesz – gosp.
457.	Przedwojów	-	72	Stodoła
458.	Przedwojów	-	73	Bud. miesz – gosp.
459.	Przedwojów	-	78	Bud. miesz – gosp.
460.	Przedwojów	-	78	stodoła
461.	Ptaszków	-	-	Ujęcie wody
462.	Ptaszków	-	-	Transformator
463.	Ptaszków	-	-	Remiza
464.	Ptaszków	-	2	dom
465.	Ptaszków	-	3	dom
466.	Ptaszków	-	4	dom
467.	Ptaszków	-	5	dom
468.	Ptaszków	-	7	Bud. miesz – gosp.
469.	Ptaszków	-	10	dom
470.	Ptaszków	-	12	dom
471.	Ptaszków	-	13	Bud. miesz – gosp.
472.	Ptaszków	-	19	dom
473.	Ptaszków	-	23	Bud. miesz – gosp.
474.	Ptaszków	-	45	dom
475.	Ptaszków	-	46	dom
476.	Ptaszków	-	49	Szkoła
477.	Ptaszków	-	50	dom
478.	Ptaszków	-	52	d. Gashaus
479.	Ptaszków	-	54	Bud. miesz – gosp.
480.	Ptaszków	-	55	dom
481.	Ptaszków	-	60	Bud. miesz – gosp.
482.	Ptaszków	-	64	dom
483.	Ptaszków	-	66	dom
484.	Ptaszków	-	67	Bud. miesz – gosp.
485.	Ptaszków	-	68	Bud. miesz – gosp.
486.	Ptaszków	-	71	Bud. miesz – gosp.
487.	Ptaszków	-	73	Bud. miesz – gosp.
488.	Ptaszków	-	73	Budynek gospodarczy
489.	Ptaszków	-	74	Bud. miesz – gosp.
490.	Ptaszków	-	75	Bud. miesz – gosp.
491.	Ptaszków	-	76	dom
492.	Ptaszków	-	76	Budynek gospodarczy
493.	Ptaszków	-	77	Bud. miesz – gosp.
494.	Ptaszków	-	78	Bud. miesz – gosp.
495.	Ptaszków	-	78	Budynek gospodarczy
496.	Raszów	-	-	d. dwór
497.	Raszów	-	6	Bud. miesz – gosp.

498.	Raszów	-	33	Bud. miesz – gosp.
499.	Raszów	-	41	Bud. miesz – gosp.
500.	Raszów	-	43	Bud. miesz – gosp.
501.	Raszów	-	47	Bud. miesz – gosp.
502.	Raszów	-	48	Bud. miesz – gosp.
503.	Raszów	-	51	Bud. miesz – gosp.
504.	Raszów	-	52	Bud. miesz – gosp.
505.	Raszów	-	54	Bud. miesz – gosp.
506.	Raszów	-	66	Bud. miesz – gosp.
507.	Raszów	-	69	Bud. miesz – gosp.
508.	Raszów	-	70	Bud. miesz – gosp.
509.	Raszów	-	73	Bud. miesz – gosp.
510.	Raszów	-	79	Bud. miesz – gosp.
511.	Raszów	-	99	Bud. miesz – gosp.
512.	Rędziny	-	-	Mur cmentarny
513.	Rędziny	-	-	Dom ludowy
514.	Rędziny	-	9	Bud. miesz – gosp.
515.	Rędziny	-	13	Bud. miesz – gosp.
516.	Rędziny	-	14	Bud. miesz – gosp.
517.	Rędziny	-	20	Bud. miesz – gosp.
518.	Rędziny	-	20	Bud. miesz – gosp.
519.	Rędziny	-	23	Bud. miesz – gosp.
520.	Rędziny	-	25	Bud. miesz – gosp.
521.	Rędziny	-	26	Dom
522.	Rędziny	-	31	Bud. miesz – gosp.
523.	Rędziny	-	33	Bud. miesz – gosp.
524.	Rędziny	-	41	Dom
525.	Rędziny	-	42	Dom
526.	Rędziny	-	45	Dom
527.	Rędziny	-	93	Dom
528.	Rędziny	-	94	Dom
529.	Szarocin	-	-	dom
530.	Szarocin	-	-	dom
531.	Szarocin	-	-	Bud. gospodarczy
532.	Szarocin	-	-	Brama wjazdowa
533.	Szarocin	-	-	Mur wok. Dziedzińca
534.	Szarocin	-	-	Dom ludowy
535.	Szarocin	-	-	Szkoła
536.	Szarocin	-	-	dom
537.	Szarocin	-	16	Bud. miesz – gosp.
538.	Szarocin	-	26	Bud. miesz – gosp.
539.	Szarocin	-	38	Bud. miesz – gosp.
540.	Szarocin	-	44	dom
541.	Szarocin	-	45	Bud. miesz – gosp.
542.	Szarocin	-	52	Bud. miesz – gosp.
543.	Szarocin	-	55	Bud. miesz – gosp.

544.	Szarocin	-	55b	dom
545.	Szarocin	-	58	Bud. miesz – gosp.
546.	Szarocin	-	59	Bud. miesz – gosp.
547.	Szarocin	-	63	dom
548.	Szarocin	-	64	dom
549.	Szarocin	-	65	dom
550.	Szarocin	-	66	dom
551.	Szarocin	-	68	Remiza
552.	Szarocin	-	69	dom
553.	Szarocin	-	70	dom
554.	Szarocin	-	75	Bud. miesz – gosp.
555.	Szarocin	-	76	Dom
556.	Szarocin	-	77	Bud. miesz – gosp.
557.	Szarocin	-	79	dom
558.	Szarocin	-	89	dom
559.	Szarocin	-	81	Bud. miesz – gosp.
560.	Szarocin	-	83	Bud. miesz – gosp.
561.	Szarocin	-	99	Bud. miesz – gosp.
562.	Szarocin	-	109	dom
563.	Szarocin	-	110	dom
564.	Szarocin	-	123	dom
565.	Szarocin	-	126	dom

<u>Lp.</u>	<u>Miejscowość</u>	<u>Adres</u>	<u>Nr</u>	<u>Obiekt</u>
<u>1.</u>	<u>Czadrów</u>	-	<u>65</u>	<u>Kapliczka</u>
<u>2.</u>	<u>Czadrów</u>	-	<u>66</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>3.</u>	<u>Czadrów</u>	-	<u>69</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>4.</u>	<u>Czadrów</u>	-	<u>72</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>5.</u>	<u>Czadrów</u>	-	<u>86</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>6.</u>	<u>Czadrów</u>	-	<u>94</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>7.</u>	<u>Czarnów</u>	-	<u>4</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>8.</u>	<u>Czarnów</u>	-	<u>7</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>9.</u>	<u>Czarnów</u>	-	<u>12</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>10.</u>	<u>Czarnów</u>	-	<u>13</u>	<u>Schronisko</u>
<u>11.</u>	<u>Czarnów</u>	-	<u>30</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>12.</u>	<u>Czarnów</u>	-	<u>31</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>13.</u>	<u>Czarnów</u>	<u>działka nr 190</u>		<u>Transformator</u>
<u>14.</u>	<u>Dębrznik</u>	-	<u>9</u>	<u>Budynek gospodarczy</u>
<u>15.</u>	<u>Dębrznik</u>	-	<u>9</u>	<u>Budynek gospodarczy</u>
<u>16.</u>	<u>Dębrznik</u>	-	<u>9</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>17.</u>	<u>Dębrznik</u>	-	<u>11</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>18.</u>	<u>Dębrznik</u>	-	<u>12</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>19.</u>	<u>Dębrznik</u>	-	<u>12</u>	<u>Budynek gospodarczy</u>
<u>20.</u>	<u>Dębrznik</u>	-	<u>18</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>21.</u>	<u>Dębrznik</u>	-	<u>23</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>22.</u>	<u>Dębrznik</u>	-	<u>29</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>23.</u>	<u>Dębrznik</u>	-	<u>32</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>24.</u>	<u>Dębrznik</u>	-	<u>33</u>	<u>Dom mieszkalny</u>

25.	<u>Dębrznik</u>	-	33	<u>Budynek gospodarczy</u>
26.	<u>Dębrznik</u>	-	34	<u>Szkoła, ob. budynek mieszkalny</u>
27.	<u>Dębrznik</u>	-	35	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
28.	<u>Dębrznik</u>	-	37	<u>Dom mieszkalny</u>
29.	<u>Dębrznik</u>	-	39	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
30.	<u>Dębrznik</u>	-	41	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
31.	<u>Dębrznik</u>	-	46 (d. 84)	<u>Budynek mieszkalny</u>
32.	<u>Dębrznik</u>	-	55	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
33.	<u>Dębrznik</u>	-	58	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
34.	<u>Dębrznik</u>	-	60	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
35.	<u>Dębrznik</u>	-	63	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
36.	<u>Dębrznik</u>	-	64	<u>Dom mieszkalny</u>
37.	<u>Dębrznik</u>	-	69	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
38.	<u>Dębrznik</u>	-	72	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
39.	<u>Dębrznik</u>	-	73 (d. 77)	<u>Dom mieszkalny</u>
40.	<u>Dębrznik</u>	-	79	<u>Dom mieszkalny</u>
41.	<u>Dębrznik</u>	-	84	<u>Dom mieszkalny</u>
42.	<u>Dobromyśl</u>	-	5	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
43.	<u>Dobromyśl</u>	-	6	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
44.	<u>Dobromyśl</u>	-	10	<u>Dom mieszkalny</u>
45.	<u>Dobromyśl</u>	-	12	<u>Dom mieszkalny</u>
46.	<u>Dobromyśl</u>	-	12	<u>Budynek gospodarczy</u>
47.	<u>Dobromyśl</u>	-	13	<u>Dom mieszkalny</u>
48.	<u>Dobromyśl</u>	-	14	<u>Dom mieszkalny</u>
49.	<u>Dobromyśl</u>	-	15	<u>Dom mieszkalny</u>
50.	<u>Dobromyśl</u>	-	18	<u>Dom mieszkalny</u>
51.	<u>Dobromyśl</u>	-	22	<u>Dom mieszkalny</u>
52.	<u>Dobromyśl</u>	-	26	<u>Dom mieszkalny</u>
53.	<u>Dobromyśl</u>	-	34	<u>Dom mieszkalny</u>
54.	<u>Dobromyśl</u>	-	38	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
55.	<u>Dobromyśl</u>	-	38 (d. 47)	<u>Dom mieszkalny</u>
56.	<u>Dobromyśl</u>	-	46	<u>Dom mieszkalny</u>
57.	<u>Dobromyśl</u>	-	60	<u>Dom mieszkalny</u>
58.	<u>Dobromyśl</u>	-	74	<u>Dom mieszkalny</u>
59.	<u>Dobromyśl</u>	-	75	<u>Dom mieszkalny</u>
60.	<u>Gorzeszów</u>	-	1	<u>Dom mieszkalny</u>
61.	<u>Gorzeszów</u>	-	4	<u>Dom mieszkalny</u>
62.	<u>Gorzeszów</u>	-	7	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
63.	<u>Gorzeszów</u>	-	8	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
64.	<u>Gorzeszów</u>	-	12	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
65.	<u>Gorzeszów</u>	-	13	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
66.	<u>Gorzeszów</u>	-	43	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
67.	<u>Gorzeszów</u>	-	49 (d. 1A)	<u>Dom mieszkalny</u>
68.	<u>Gorzeszów</u>	-	51	<u>Dom mieszkalny</u>
69.	<u>Gorzeszów</u>	-	52	<u>Dom mieszkalny</u>
70.	<u>Gorzeszów</u>	-	60	<u>Dom mieszkalny</u>
71.	<u>Gorzeszów</u>	-	67	<u>Dom mieszkalny</u>

<u>72.</u>	<u>Gorzeszów</u>	-	<u>69</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>73.</u>	<u>Gorzeszów</u>	-	<u>71</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>74.</u>	<u>Gorzeszów</u>	-	<u>74</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>75.</u>	<u>Gorzeszów</u>	-	<u>85</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>76.</u>	<u>Gorzeszów</u>	-	<u>86</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>77.</u>	<u>Gorzeszów</u>	-	<u>92</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>78.</u>	<u>Gorzeszów</u>	-	<u>113</u>	<u>Biblioteka publiczna/dom mieszkalny</u>
<u>79.</u>	<u>Gorzeszów</u>	-	<u>114</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>80.</u>	<u>Janiszów</u>	(ob. bez nr v/v nr 53)	<u>53</u>	<u>Stodoła</u>
<u>81.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>1</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>82.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>2</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>83.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>4</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>84.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>5</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>85.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>6</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>86.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>8</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>87.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>9</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>88.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>10</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>89.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>11</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>90.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>12</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>91.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>13</u>	<u>Dom mieszkalny, d. Gasthaus</u>
<u>92.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>14</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>93.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>23</u>	<u>Młyn</u>
<u>94.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>24</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>95.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>28</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>96.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>45</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>97.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>46</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>98.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>47</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>99.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>51</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>100.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>53</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>101.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>53</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>102.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>54</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>103.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>55</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>104.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>58</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>105.</u>	<u>Janiszów</u>	-	<u>100</u>	<u>Remiza</u>
<u>106.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	-	<u>Kaplica przydrożna</u>
<u>107.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	-	<u>Kaplica przydrożna przy posesji nr 3</u>
<u>108.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	-	<u>Most</u>
<u>109.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	-	<u>Remiza</u>
<u>110.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	-	<u>Zabudowania gospodarcze</u>
<u>111.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>1</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>112.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>5</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>113.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>6a</u>	<u>Zespół dworski</u>
<u>114.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>6a</u>	<u>Dwór</u>
<u>115.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>6a</u>	<u>Budynki gospodarcze przy dworze</u>
<u>116.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>9</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>117.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>10</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>118.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>11</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>119.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>12</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>120.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>14</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>121.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>18 (d. 24)</u>	<u>Dom mieszkalny</u>

<u>122.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>22</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>123.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>23</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>124.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>25</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>125.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>26</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>126.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>28</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>127.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>30</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>128.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>36</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>129.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>37 vis</u> <u>a vis</u> <u>36</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>130.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>39/40</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>131.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>41</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>132.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>51</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>133.</u>	<u>Jawiszów</u>	-	<u>52</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>134.</u>	<u>Kochanów</u>	-	-	<u>Kaplica</u>
<u>135.</u>	<u>Kochanów</u>	-	-	<u>Kościół fil. pw. św. Mateusza</u>
<u>136.</u>	<u>Kochanów</u>	-	-	<u>Brama w murze cmentarnym</u>
<u>137.</u>	<u>Kochanów</u>	-	-	<u>Mur wokół cmentarza</u>
<u>138.</u>	<u>Kochanów</u>	-	-	<u>Zespół pałacowy</u>
<u>139.</u>	<u>Kochanów</u>	-	-	<u>Pałac</u>
<u>140.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>2</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>141.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>4</u>	<u>Kuźnia ob. Dom mieszkalny</u>
<u>142.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>13</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>143.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>18</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>144.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>20</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>145.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>35</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>146.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>41</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>147.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>48</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>148.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>50</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>149.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>51</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>150.</u>	<u>Kochanów</u>	<u>(d. dom bez nr v/v 57)</u>	<u>57</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>151.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>61</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>152.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>65</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>153.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>70</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>154.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>70</u>	<u>Budynek gospodarczy</u>
<u>155.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>72</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>156.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>74</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>157.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>81</u>	<u>Dom mieszkalny (d. Dom zakonnic)</u>
<u>158.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>82</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>159.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>83</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>160.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>84</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>161.</u>	<u>Kochanów</u>	<u>(d. dom bez nr v/v 61)</u>	<u>91</u>	<u>Budynek mieszkalny</u>
<u>162.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>92</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>163.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>94</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>164.</u>	<u>Kochanów</u>	-	<u>95</u>	<u>Plebania, ob. Dom mieszkalny</u>
<u>165.</u>	<u>Krzeszówek</u>	-	-	<u>Zespół kościelny</u>
<u>166.</u>	<u>Krzeszówek</u>	-	-	<u>Kościół filialny pw. św. Wawrzyńca</u>
<u>167.</u>	<u>Krzeszówek</u>	-	<u>33</u>	<u>Plebania</u>
<u>168.</u>	<u>Krzeszówek</u>	-	-	<u>Kapliczka I w murze</u>
<u>169.</u>	<u>Krzeszówek</u>	-	-	<u>Kapliczka II w murze</u>
<u>170.</u>	<u>Krzeszówek</u>	-	-	<u>Kapliczka III w murze</u>

171.	<u>Krzeszówek</u>	-	-	<u>Brama cmentarna</u>
172.	<u>Krzeszówek</u>	-	34	<u>Dom mieszkalny, d. Organistówka</u>
173.	<u>Krzeszówek</u>	-	-	<u>Mur wokół cmentarza</u>
174.	<u>Krzeszówek</u>	-	-	<u>Cmentarz</u>
175.	<u>Krzeszówek</u>	-	1	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
176.	<u>Krzeszówek</u>	-	2	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
177.	<u>Krzeszówek</u>	-	19	<u>Dom mieszkalny</u>
178.	<u>Krzeszówek</u>	-	30	<u>Dom mieszkalny</u>
179.	<u>Krzeszów</u>	-	-	<u>Kaplica pw. św. Anny</u>
180.	<u>Krzeszów</u>	-	-	<u>Kaplica przy drodze do Kamiennej Góry</u>
181.	<u>Krzeszów</u>	-	-	<u>Pręgierz</u>
182.	<u>Krzeszów</u>	<u>Plac Jana Pawła II</u>	-	<u>Zespół klasztorny dawnego opactwa cystersów</u>
183.	<u>Krzeszów</u>	<u>Plac Jana Pawła II</u>	2	<u>Kościół parafialny pw. św. Józefa</u>
184.	<u>Krzeszów</u>	<u>Plac Jana Pawła II</u>	4	<u>Kościół klasztorny pw. Wniebowzięcia NMP</u>
185.	<u>Krzeszów</u>	<u>Plac Jana Pawła II</u>	4	<u>Mauzoleum Piastów Świdnickich</u>
186.	<u>Krzeszów</u>	<u>Plac Jana Pawła II</u>	5	<u>Klasztor cystersów ob. benedyktynek</u>
187.	<u>Krzeszów</u>	<u>M. Willmanna</u>	3	<u>Budynek administracyjny, ob. Mieszkalny</u>
188.	<u>Krzeszów</u>	<u>Obok M. Willmanna</u>	3	<u>Budynek gospodarczy, d. wozownia</u>
189.	<u>Krzeszów</u>	<u>Św. Józefa</u>	3	<u>Budynek mieszkalno-gospodarczy</u>
190.	<u>Krzeszów</u>	<u>Św. Józefa</u>	5	<u>Dom mieszkalny</u>
191.	<u>Krzeszów</u>	<u>Św. Józefa</u>	6	<u>Dom mieszkalny</u>
192.	<u>Krzeszów</u>	<u>Plac Jana Pawła II</u>	-	<u>Cmentarz klasztorny z murem</u>
193.	<u>Krzeszów</u>	<u>Plac Jana Pawła II</u>	3	<u>Budynek gospodarczy, d. plebania Kościoła św. Józefa Oblubieńca, ob. punkt obsługi pielgrzymów</u>
194.	<u>Krzeszów</u>	<u>Plac Jana Pawła II</u>	-	<u>Budynek pomocniczy, ob. punkt obsługi pielgrzymów w zespole klasztornym</u>
195.	<u>Krzeszów</u>	<u>Plac Jana Pawła II</u>	-	<u>Brama główna (zach.)</u>
196.	<u>Krzeszów</u>	<u>Plac Jana Pawła II</u>	-	<u>Brama ogrodu klasztornego - brama cmentarna B (płd)</u>
197.	<u>Krzeszów</u>	<u>Plac Jana Pawła II</u>	-	<u>Kaplica południowo-zachodnia przy murze</u>
198.	<u>Krzeszów</u>	<u>Plac Jana Pawła II</u>	-	<u>Kaplica południowo-wschodnia przy murze</u>
199.	<u>Krzeszów</u>	<u>Plac Jana Pawła II</u>	1	<u>Dom Opata w zespole opactwa cystersów, ob. Dom Pielgrzyma</u>
200.	<u>Krzeszów</u>	<u>M. Willmanna</u>	7	<u>Oficyna przyklasztorna (d. gospoda klasztorna), ob. restauracja i hotel</u>
201.	<u>Krzeszów</u>	<u>Plac Jana Pawła II</u>	-	<u>Ogród wewnątrz klasztornego wirydarza</u>
202.	<u>Krzeszów</u>	<u>Betelejska</u>	-	<u>Pawilon Opata (tzw. pawilon na wodzie) w zespole opactwa</u>
203.	<u>Krzeszów</u>	-	-	<u>Zespół kaplic kalwarii - Wielka Krzeszowska Droga Krzyżowa</u>
204.	<u>Krzeszów</u>	<u>przed bramą główną</u>	-	<u>Kaplica, stacja I - Pożegnanie Jezusa z Matką</u>
205.	<u>Krzeszów</u>	<u>Betelejska</u>	11	<u>Kaplica, stacje II, III, IV - Wieczernik</u>
206.	<u>Krzeszów</u>	-	-	<u>Kaplica, stacja V - Góra Oliwna (Kaplica Narodzenia w Betelejem)</u>
207.	<u>Krzeszów</u>	<u>w lesie, za kaplicą Narodzenia w</u>	-	<u>Kaplica, stacja VI - Pocałunek Judasza</u>

		<u>Betlejem</u>		
<u>208.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>w lesie, przed kaplicą Narodzenia w Betlejem</u>		<u>Kaplica, stacja VII - Przejście przez rzekę Cedron</u>
<u>209.</u>	<u>Krzeszów</u>			<u>Kaplica, stacje VIII, IX - Ciemnica</u>
<u>210.</u>	<u>Krzeszów</u>			<u>Kaplica, stacje X, XII, XIII, XIV, XV, XVI - Dom Pilata</u>
<u>211.</u>	<u>Krzeszów</u>			<u>Kaplica XI, stacja XI - Pałac Heroda</u>
<u>212.</u>	<u>Krzeszów</u>			<u>Kaplica XVII - Podjęcie krzyża</u>
<u>213.</u>	<u>Krzeszów</u>			<u>Kaplica XVIII - Pierwszy upadek pod krzyżem</u>
<u>214.</u>	<u>Krzeszów</u>			<u>Kaplica XIX - Spotkanie z Matką Bożą</u>
<u>215.</u>	<u>Krzeszów</u>			<u>Kaplica XX - Pomoc Szymona z Cyrenejki</u>
<u>216.</u>	<u>Krzeszów</u>			<u>Kaplica XXI - Spotkanie ze św. Weroniką</u>
<u>217.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>przy parkingu</u>		<u>Kaplica XXII - Drugi upadek pod krzyżem</u>
<u>218.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>na dziedzińcu przed domem opata</u>		<u>Kaplica XXIII - Spotkanie z płaczącymi niewiastami</u>
<u>219.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>cmentarz klasztorny</u>		<u>Kaplica XXIV - Trzeci upadek pod krzyżem</u>
<u>220.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>cmentarz klasztorny</u>		<u>Kaplica XXV - Zamknięcie Chrystusa w grocie</u>
<u>221.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>cmentarz klasztorny</u>		<u>Kaplica XXVI - Obnażenie z szat</u>
<u>222.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>cmentarz klasztorny</u>		<u>Kaplica XXVII - Przybicie do krzyża</u>
<u>223.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>cmentarz klasztorny</u>		<u>Kaplica XXVIII - Śmierć Jezusa na krzyżu</u>
<u>224.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>cmentarz klasztorny</u>		<u>Kaplica XXIX - Matka bolesna z ciałem</u>
<u>225.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>cmentarz klasztorny</u>		<u>Kaplica XXX - Namaszczenie ciała</u>
<u>226.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>cmentarz klasztorny</u>		<u>Kaplica XXXI - Złożenie do grobu</u>
<u>227.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>cmentarz klasztorny</u>		<u>Kaplica XXXII - Grób pański</u>
<u>228.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Benedyktyńska</u>	<u>8 (d. Krzeszówek 160)</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>229.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Benedyktyńska</u>	<u>29</u>	<u>Budynek gospodarczy</u>
<u>230.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Benedyktyńska</u>	<u>29 (d. Krzeszówek 159)</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>231.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Benedyktyńska</u>	<u>37 (d. Krzeszówek 162)</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>232.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Benedyktyńska</u>	<u>57 (d. Krzeszówek 169)</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>233.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Benedyktyńska</u>	<u>63</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>234.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Betlejemska</u>	<u>1</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>235.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Betlejemska</u>	<u>6</u>	<u>Dom mieszkalny</u>

<u>236.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Betlejemka</u>	<u>14</u>	<u>Stacja kolejowa, ob. Budynek mieszkalny</u>
<u>237.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Betlejemka</u>	<u>68</u>	<u>Budynek mieszkalny i pensjonat</u>
<u>238.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Ks. Bolka I</u>	<u>2 (d. stodoła nr 17)</u>	<u>Budynek mieszkalno-użytkowy</u>
<u>239.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Ks. Bolka I</u>	<u>3</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>240.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Ks. Bolka I</u>	<u>4</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>241.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Ks. Bolka I</u>	<u>5</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>242.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Ks. Bolka I</u>	<u>11</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>243.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Ks. Bolka I</u>	<u>23</u>	<u>Dom</u>
<u>244.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Ks. Bolka I</u>	<u>41</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>245.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Ks. Bolka I</u>	<u>42</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>246.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Cysterska</u>	<u>1 d. 30</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>247.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Cysterska</u>	<u>3 d. 31</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>248.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Cysterska</u>	<u>5 d. 33</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>249.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Cysterska</u>	<u>18</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>250.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Cysterska</u>	<u>29</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>251.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Cysterska</u>	<u>23</u>	<u>Dom</u>
<u>252.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Cysterska</u>	<u>27</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>253.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Cysterska</u>	<u>42</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>254.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Cysterska</u>	<u>46</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>255.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Cysterska</u>	<u>54</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>256.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Cysterska</u>	<u>74</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>257.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Cysterska</u>	<u>92</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>258.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Cysterska</u>	<u>96</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>259.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Cysterska</u>	<u>100</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>260.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Św. Anny</u>	<u>14</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>261.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>św. Jadwigi Śląskiej</u>	<u>1</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>262.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>św. Jadwigi Śląskiej</u>	<u>4</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>263.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>św. Jadwigi Śląskiej</u>	<u>8</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>264.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>św. Jadwigi Śląskiej</u>	<u>16</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>265.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Św. Jana Nepomucena</u>	<u>3</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>266.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Św. Jana Nepomucena</u>	<u>4</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>267.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Św. Jana Nepomucena</u>	<u>11</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>268.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Kalwaria</u>	<u>1a</u>	<u>Dom mieszkalno-usługowy</u>
<u>269.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Młyńska</u>	<u>3</u>	<u>Budynek gospodarczy</u>
<u>270.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Młyńska</u>	<u>12</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>271.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Młyńska</u>	<u>18</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>272.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Osiedle</u>	<u>1-21</u>	<u>Osiedle domków jednorodzinnych</u>
<u>273.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Osiedle</u>	<u>1-3</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>274.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Osiedle</u>	<u>2-4</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>275.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Osiedle</u>	<u>5-7</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>276.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Osiedle</u>	<u>6-8</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>277.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Osiedle</u>	<u>9-11</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>278.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Osiedle</u>	<u>10-12</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>279.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Osiedle</u>	<u>14-16</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>280.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Osiedle</u>	<u>18-20</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>281.</u>	<u>Krzeszów</u>	<u>Osiedle</u>	<u>19-21</u>	<u>Dom mieszkalny</u>

282.	Krzeszów	B. Rosy	1	Dom mieszkalny (ob. Mieszkalno-usługowy)
283.	Krzeszów	B. Rosy	3	Dom mieszkalny
284.	Krzeszów	B. Rosy	5	Dom mieszkalny
285.	Krzeszów	Sądecka	1	Dom mieszkalny
286.	Krzeszów	Sądecka	2	Dom mieszkalny
287.	Krzeszów	Sądecka	3	Dom mieszkalny
288.	Krzeszów	Sądecka	15	Dom mieszkalny
289.	Krzeszów	Sądecka	31	Dom mieszkalny
290.	Krzeszów	M. Wilmana	1	Dom mieszkalny (ob. mieszkalno-usługowy)
291.	Krzeszów	M. Wilmana	9	Dom mieszkalny
292.	Krzeszów	M. Wilmana	11	Dom mieszkalny
293.	Krzeszów	Zielna	8	Dom mieszkalno-gospodarczy
294.	Krzeszów	Zielna	11	Budynek gospodarczy
295.	Krzeszów	Zielna	22	Budynek gospodarczy
296.	Leszczyniec	-	-	Cmentarz
297.	Leszczyniec	-	-	Kościół paraf. pw. św. Bartłomieja wraz z cmentarzem
298.	Leszczyniec	-	-	Kościół ewangelicki, ob. cmentarny
299.	Leszczyniec	-	-	Cmentarz
300.	Leszczyniec	-	-	Mur wokół cmentarza
301.	Leszczyniec	-	-	Kaplica cmentarna
302.	Leszczyniec	-	-	Brama w murze cmentarnym
303.	Leszczyniec	Koło Leszczyniec	3	Wapiennik
304.	Leszczyniec	-	6	Dom mieszkalno-gospodarczy
305.	Leszczyniec	-	13	Remiza
306.	Leszczyniec	-	15	Budynek gospodarczy
307.	Leszczyniec	-	16	Dom mieszkalno-gospodarczy
308.	Leszczyniec	-	17	Dom mieszkalno-gospodarczy
309.	Leszczyniec	-	18	Dom mieszkalny
310.	Leszczyniec	-	19	Dom mieszkalno-gospodarczy
311.	Leszczyniec	-	20 (d. v/v 18)	Dom mieszkalny
312.	Leszczyniec	-	21	Dom mieszkalny
313.	Leszczyniec	-	30	Dom mieszkalno-gospodarczy
314.	Leszczyniec	-	33	Dom mieszkalno-gospodarczy
315.	Leszczyniec	-	34	Dom mieszkalno-gospodarczy
316.	Leszczyniec	-	36	Dom mieszkalno-gospodarczy
317.	Leszczyniec	-	38	Dom mieszkalno-gospodarczy
318.	Leszczyniec	-	39	Dom mieszkalno-gospodarczy
319.	Leszczyniec	-	41	Dom mieszkalny
320.	Leszczyniec	-	47	Dom mieszkalno-gospodarczy
321.	Leszczyniec	-	48	Dom mieszkalny
322.	Leszczyniec	-	49	Dom mieszkalny
323.			50	Budynek mieszkalny
324.	Leszczyniec	-	54	Dom mieszkalny
325.	Leszczyniec	-	54	Spichlerz
326.	Leszczyniec	-	59	Dom mieszkalny
327.	Leszczyniec	-	62	Dom mieszkalny
328.	Leszczyniec	-	64	Dom mieszkalny
329.	Leszczyniec	-	66	Dom mieszkalno-gospodarczy
330.	Leszczyniec	-	67	Dom mieszkalny

331.	<u>Leszczyniec</u>	-	69	<u>Dom mieszkalny</u>
332.	<u>Leszczyniec</u>	-	70	<u>Dom mieszkalny</u>
333.	<u>Leszczyniec</u>	-	74	<u>Dom mieszkalny</u>
334.	<u>Leszczyniec</u>	-	78	<u>Dom mieszkalny</u>
335.	<u>Leszczyniec</u>	-	80	<u>Dom mieszkalny</u>
336.	<u>Leszczyniec</u>	-	83	<u>Dom mieszkalny</u>
337.	<u>Leszczyniec</u>	-	85	<u>Dom mieszkalny</u>
338.	<u>Leszczyniec</u>	-	87	<u>Dom mieszkalny</u>
339.	<u>Leszczyniec</u>	-	89	<u>Dom mieszkalny</u>
340.	<u>Leszczyniec</u>	-	89	<u>Budynek gospodarczy</u>
341.	<u>Leszczyniec</u>	-	92	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
342.	<u>Leszczyniec</u>	-	95	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
343.	<u>Leszczyniec</u>	-	96	<u>Budynek mieszkalno-gospodarczy</u>
344.	<u>Leszczyniec</u>	-	98	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
345.	<u>Leszczyniec</u>	-	99	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
346.	<u>Leszczyniec</u>	-	100	<u>Biblioteka/szkoła</u>
347.	<u>Leszczyniec</u>	-	101	<u>d. Szkoła / ob. budynek mieszkalny</u>
348.	<u>Leszczyniec</u>	-	102	<u>Dom mieszkalny</u>
349.	<u>Leszczyniec</u>	-	103	<u>Dom mieszkalny</u>
350.	<u>Leszczyniec</u>	-	104	<u>Plebania</u>
351.	<u>Leszczyniec</u>	-	105	<u>Dom mieszkalny</u>
352.	<u>Leszczyniec</u>	-	105	<u>Budynek gospodarczy</u>
353.	<u>Leszczyniec</u>	-	106	<u>Dom mieszkalny</u>
354.	<u>Leszczyniec</u>	-	111	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
355.	<u>Leszczyniec</u>	-	126	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
356.	<u>Leszczyniec</u>	-	129	<u>Dom mieszkalny</u>
357.	<u>Leszczyniec</u>	-	130	<u>Dom mieszkalny</u>
358.	<u>Leszczyniec</u>	-	131	<u>Dom mieszkalny</u>
359.	<u>Leszczyniec</u>	-	132	<u>Dom mieszkalny</u>
360.	<u>Leszczyniec</u>	-	133	<u>Dom mieszkalny</u>
361.	<u>Leszczyniec</u>	-	134	<u>Dom mieszkalny</u>
362.	<u>Lipienica</u>	-	13	<u>Dom mieszkalny</u>
363.	<u>Lipienica</u>	-	22	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
364.	<u>Lipienica</u>	-	24	<u>Dom mieszkalny</u>
365.	<u>Lipienica</u>	-	26	<u>Dom mieszkalny</u>
366.	<u>Lipienica</u>	-	39	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
367.	<u>Lipienica</u>	-	55	<u>Dom mieszkalny</u>
368.	<u>Lipienica</u>	-	57	<u>Budynek mieszkalny</u>
369.	<u>Lipienica</u>	-	59	<u>Dom mieszkalny</u>
370.	<u>Lipienica</u>	-	61	<u>Dom mieszkalny</u>
371.	<u>Ogorzelec</u>	-	11	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
372.	<u>Ogorzelec</u>	-	12	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
373.	<u>Ogorzelec</u>	-	13	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
374.	<u>Ogorzelec</u>	-	15	<u>Dom mieszkalny</u>
375.	<u>Ogorzelec</u>	-	25	<u>Dom mieszkalny</u>
376.	<u>Ogorzelec</u>	-	26	<u>Dom mieszkalny</u>
377.	<u>Ogorzelec</u>	-	27	<u>Dom mieszkalny</u>
378.	<u>Ogorzelec</u>	-	29	<u>Dom mieszkalny</u>
379.	<u>Ogorzelec</u>	-	32	<u>Dom mieszkalny</u>
380.	<u>Ogorzelec</u>	-	33	<u>Dom mieszkalny</u>
381.	<u>Ogorzelec</u>	-	35	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>

382.	<u>Ogorzelec</u>	-	36	<u>Dom mieszkalny</u>
383.	<u>Ogorzelec</u>	-	39	<u>Dom mieszkalny, d. Dom ludowy</u>
384.	<u>Ogorzelec</u>	-	40	<u>Dom mieszkalny</u>
385.	<u>Ogorzelec</u>	-	44	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
386.	<u>Ogorzelec</u>	-	45	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
387.	<u>Ogorzelec</u>	-	49	<u>Dom mieszkalny</u>
388.	<u>Ogorzelec</u>	-	50	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
389.	<u>Ogorzelec</u>	-	51	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
390.	<u>Ogorzelec</u>	-	63 (d. 66)	<u>Dom mieszkalny</u>
391.	<u>Ogorzelec</u>	-	72	<u>Szkoła</u>
392.	<u>Ogorzelec</u>	-	79	<u>Dom mieszkalny</u>
393.	<u>Ogorzelec</u>	-	90	<u>Dom mieszkalny</u>
394.	<u>Ogorzelec</u>	-	91	<u>Dom mieszkalny</u>
395.	<u>Ogorzelec</u>	-	93	<u>Dom mieszkalny</u>
396.	<u>Ogorzelec</u>	-	110	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
397.	<u>Ogorzelec</u>	-	113	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
398.	<u>Ogorzelec</u>	-	115	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
399.	<u>Olszyny</u>	-	-	<u>Kapliczka</u>
400.	<u>Olszyny</u>	-	8	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
401.	<u>Olszyny</u>	-	9	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
402.	<u>Olszyny</u>	-	10	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
403.	<u>Olszyny</u>	-	11	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
404.	<u>Olszyny</u>	-	12	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
405.	<u>Olszyny</u>	-	19	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
406.	<u>Olszyny</u>	-	21	<u>Dom mieszkalny</u>
407.	<u>Olszyny</u>	-	60	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
408.	<u>Olszyny</u>	-	62	<u>Dom mieszkalny</u>
409.	<u>Olszyny</u>	-	74	<u>Dom mieszkalny</u>
410.	<u>Olszyny</u>	-	79	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
411.	<u>Olszyny</u>	-	87	<u>Dom mieszkalny</u>
412.	<u>Olszyny</u>	-	99	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
413.	<u>Olszyny</u>	-	106	<u>Dom mieszkalny</u>
414.	<u>Olszyny</u>	-	111	<u>Szkoła, ob. budynek mieszkalny</u>
415.	<u>Olszyny</u>	<u>(d. Jawiszów Stacja Kolejowa)</u>	1	<u>Stacja kolejowa, ob. budynek mieszkalny</u>
416.	<u>Olszyny</u>	<u>dziłka nr 227</u>	-	<u>trafostacja</u>
417.	<u>Pisarzowice</u>	-	83	<u>Kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP</u>
418.	<u>Pisarzowice</u>	-	156	<u>Zespół pałacowy</u>
419.	<u>Pisarzowice</u>	-	156	<u>Pałac (ob. Budynek mieszkalny)</u>
420.	<u>Pisarzowice</u>	-	-	<u>Park pałacowy</u>
421.	<u>Pisarzowice</u>	-	13	<u>Dom mieszkalny</u>
422.	<u>Pisarzowice</u>	-	14	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
423.	<u>Pisarzowice</u>	-	22	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
424.	<u>Pisarzowice</u>	-	26	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
425.	<u>Pisarzowice</u>	-	45	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
426.	<u>Pisarzowice</u>	-	47	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
427.	<u>Pisarzowice</u>	-	50	<u>Magazyn</u>
428.	<u>Pisarzowice</u>	-	51	<u>Dom mieszkalny</u>
429.	<u>Pisarzowice</u>	-	56	<u>Dom mieszkalny</u>
430.	<u>Pisarzowice</u>	-	57	<u>Dom mieszkalny</u>

431.	<u>Pisarzowice</u>	-	60	<u>Dom mieszkalny</u>
432.	<u>Pisarzowice</u>	-	67	<u>Dom mieszkalny</u>
433.	<u>Pisarzowice</u>	-	70	<u>Oficyna pałacowa (ob. Budynek mieszkalny)</u>
434.	<u>Pisarzowice</u>	-	70a (d. 7a)	<u>Dom mieszkalny</u>
435.	<u>Pisarzowice</u>	-	72	<u>Dom kultury</u>
436.	<u>Pisarzowice</u>	-	73	<u>Szkoła mur</u>
437.	<u>Pisarzowice</u>	-	77	<u>Dom mieszkalny</u>
438.	<u>Pisarzowice</u>	-	79	<u>Dom mieszkalny</u>
439.	<u>Pisarzowice</u>	-	80	<u>Dom mieszkalny</u>
440.	<u>Pisarzowice</u>	-	84	<u>Dom mieszkalny</u>
441.	<u>Pisarzowice</u>	-	93	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
442.	<u>Pisarzowice</u>	-	96	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
443.	<u>Pisarzowice</u>	-	104	<u>Dom mieszkalny</u>
444.	<u>Pisarzowice</u>	-	105	<u>Dom mieszkalny</u>
445.	<u>Pisarzowice</u>	-	111	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
446.	<u>Pisarzowice</u>	-	114	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
447.	<u>Pisarzowice</u>	-	128	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
448.	<u>Pisarzowice</u>	-	134	<u>Dom mieszkalny</u>
449.	<u>Pisarzowice</u>	-	143	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
450.	<u>Pisarzowice</u>	-	145	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
451.	<u>Pisarzowice</u>	-	150	<u>Dom mieszkalny</u>
452.	<u>Pisarzowice</u>	-	151 (d. 152)	<u>Budynek mieszkalno-gospodarczy</u>
453.	<u>Pisarzowice</u>	-	152	<u>Stodoła</u>
454.	<u>Pisarzowice</u>	-	158	<u>Oficyna I</u>
455.	<u>Pisarzowice</u>	-	159	<u>Oficyna II</u>
456.	<u>Pisarzowice</u>	-	160	<u>Oficyna III</u>
457.	<u>Pisarzowice</u>	-	161	<u>Oficyna IV</u>
458.	<u>Przedwojów</u>	-		<u>Kościół parafialny pw. Józefa Oblubieńca</u>
459.	<u>Przedwojów</u>	-	1	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
460.	<u>Przedwojów</u>	-	2	<u>Dom mieszkalny</u>
461.	<u>Przedwojów</u>	-	4	<u>Dom mieszkalny</u>
462.	<u>Przedwojów</u>	-	6	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
463.	<u>Przedwojów</u>	-	7	<u>Dom mieszkalny</u>
464.	<u>Przedwojów</u>	-	8	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
465.	<u>Przedwojów</u>	-	9	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
466.	<u>Przedwojów</u>	-	15	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
467.	<u>Przedwojów</u>	-	19	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
468.	<u>Przedwojów</u>	-	25a (d. 25)	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
469.	<u>Przedwojów</u>	-	27	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
470.	<u>Przedwojów</u>	-	28	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
471.	<u>Przedwojów</u>	-	29	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
472.	<u>Przedwojów</u>	-	34	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
473.	<u>Przedwojów</u>	-	37	<u>Dom mieszkalny</u>
474.	<u>Przedwojów</u>	-	40	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
475.	<u>Przedwojów</u>	-	45	<u>Szkoła II</u>
476.	<u>Przedwojów</u>	-	47a (d. 47)	<u>Dom mieszkalny</u>
477.	<u>Przedwojów</u>	-	47b (d.)	<u>Dom mieszkalny</u>

			47)	
478.	<u>Przedwojów</u>		48a (d. 48)	<u>Dom mieszkalny</u>
479.	<u>Przedwojów</u>		48b (d. 48)	<u>Dom mieszkalny</u>
480.	<u>Przedwojów</u>		51a (d. 51)	<u>Dom mieszkalny</u>
481.	<u>Przedwojów</u>	-	51b (d. 51)	<u>Dom mieszkalny</u>
482.	<u>Przedwojów</u>	-	52	<u>Dom mieszkalny</u>
483.	<u>Przedwojów</u>	-	53a (d. 53)	<u>Dom mieszkalny</u>
484.	<u>Przedwojów</u>		53b (d. 53)	<u>Dom mieszkalny</u>
485.	<u>Przedwojów</u>	-	54	<u>Dom mieszkalny</u>
486.	<u>Przedwojów</u>	-	55	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
487.	<u>Przedwojów</u>	-	56	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
488.	<u>Przedwojów</u>	-	59	<u>Dom mieszkalny</u>
489.	<u>Przedwojów</u>	-	59	<u>Stodoła</u>
490.	<u>Przedwojów</u>	-	65	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
491.	<u>Przedwojów</u>	-	68	<u>Dom mieszkalny</u>
492.	<u>Przedwojów</u>	-	69	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
493.	<u>Przedwojów</u>	-	70	<u>Dom mieszkalny</u>
494.	<u>Przedwojów</u>	-	72	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
495.	<u>Przedwojów</u>	-	72	<u>Stodoła</u>
496.	<u>Przedwojów</u>	-	78	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
497.	<u>Przedwojów</u>	-	78	<u>Stodoła</u>
498.	<u>Ptaszków</u>	-	-	<u>Ujęcie wody</u>
499.	<u>Ptaszków</u>	-	-	<u>Transformator</u>
500.	<u>Ptaszków</u>	-	100	<u>Remiza</u>
501.	<u>Ptaszków</u>	-	2	<u>Dom mieszkalny</u>
502.	<u>Ptaszków</u>	-	3	<u>Dom mieszkalny</u>
503.	<u>Ptaszków</u>	-	4	<u>Dom mieszkalny</u>
504.	<u>Ptaszków</u>	-	5	<u>Dom mieszkalny</u>
505.	<u>Ptaszków</u>	-	7	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
506.	<u>Ptaszków</u>	-	10	<u>Dom mieszkalny</u>
507.	<u>Ptaszków</u>	-	12	<u>Dom mieszkalny</u>
508.	<u>Ptaszków</u>	-	13	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
509.	<u>Ptaszków</u>	-	19	<u>Dom mieszkalny</u>
510.	<u>Ptaszków</u>	-	23	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
511.	<u>Ptaszków</u>	-	45	<u>Dom mieszkalny</u>
512.	<u>Ptaszków</u>	-	46	<u>Dom mieszkalny (ob. Szkoła)</u>
513.	<u>Ptaszków</u>	-	49	<u>Szkoła</u>
514.	<u>Ptaszków</u>	-	50	<u>Dom mieszkalny</u>
515.	<u>Ptaszków</u>	-	52	<u>Dom mieszkalny, d. gościniec</u>
516.	<u>Ptaszków</u>	-	54	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
517.	<u>Ptaszków</u>	-	55	<u>Dom mieszkalny</u>
518.	<u>Ptaszków</u>	-	60	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
519.	<u>Ptaszków</u>	-	64	<u>Dom mieszkalny</u>
520.	<u>Ptaszków</u>	-	66	<u>Dom mieszkalny</u>
521.	<u>Ptaszków</u>	-	67	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>

<u>522.</u>	<u>Ptaszków</u>	-	<u>68</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>523.</u>	<u>Ptaszków</u>	-	<u>71</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>524.</u>	<u>Ptaszków</u>	-	<u>73</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>525.</u>	<u>Ptaszków</u>	-	<u>73</u>	<u>Budynek gospodarczy</u>
<u>526.</u>	<u>Ptaszków</u>	-	<u>74</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>527.</u>	<u>Ptaszków</u>	-	<u>75</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>528.</u>	<u>Ptaszków</u>	-	<u>76</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>529.</u>	<u>Ptaszków</u>	-	<u>76</u>	<u>Budynek gospodarczy</u>
<u>530.</u>	<u>Ptaszków</u>	-	<u>77</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>531.</u>	<u>Ptaszków</u>	-	<u>78</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>532.</u>	<u>Ptaszków</u>	-	<u>78</u>	<u>Budynek gospodarczy</u>
<u>533.</u>	<u>Raszów</u>	-		<u>Kościół filialny Niepokalanego Poczęcia NMP</u>
<u>534.</u>	<u>Raszów</u>	-	<u>104</u>	<u>Dwór</u>
<u>535.</u>	<u>Raszów</u>	-		<u>Park dworski</u>
<u>536.</u>	<u>Raszów</u>	-	<u>6</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>537.</u>	<u>Raszów</u>	-	<u>33</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>538.</u>	<u>Raszów</u>	-	<u>41</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>539.</u>	<u>Raszów</u>	-	<u>43</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>540.</u>	<u>Raszów</u>	-	<u>48</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>541.</u>	<u>Raszów</u>	-	<u>51</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>542.</u>	<u>Raszów</u>	-	<u>52</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>543.</u>	<u>Raszów</u>	-	<u>54</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>544.</u>	<u>Raszów</u>	-	<u>66</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>545.</u>	<u>Raszów</u>	-	<u>69</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>546.</u>	<u>Raszów</u>	-	<u>70</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>547.</u>	<u>Raszów</u>	-	<u>73</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>548.</u>	<u>Raszów</u>	-	<u>79</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>549.</u>	<u>Raszów</u>	-	<u>99</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>550.</u>	<u>Rędziny</u>	-		<u>Kościół filialny pw. Narodzenia NMP</u>
<u>551.</u>	<u>Rędziny</u>	-		<u>Mur cmentarny</u>
<u>552.</u>	<u>Rędziny</u>	-	<u>9</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>553.</u>	<u>Rędziny</u>	-	<u>13</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>554.</u>	<u>Rędziny</u>	-	<u>14</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>555.</u>	<u>Rędziny</u>	-	<u>25</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>556.</u>	<u>Rędziny</u>	-	<u>26</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>557.</u>	<u>Rędziny</u>	-	<u>31</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>558.</u>	<u>Rędziny</u>	-	<u>33</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>559.</u>	<u>Rędziny</u>	-	<u>41</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>560.</u>	<u>Rędziny</u>	-	<u>42</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>561.</u>	<u>Rędziny</u>	-	<u>44 (d. Pisarz owice 44)</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>562.</u>	<u>Rędziny</u>	-	<u>44</u>	<u>Dom mieszkalny, d. Dom ludowy</u>
<u>563.</u>	<u>Rędziny</u>	-	<u>45</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>564.</u>	<u>Rędziny</u>	-	<u>46 (d. Pisarz owice 46)</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>565.</u>	<u>Rędziny</u>	-	<u>47 (d. Pisarz</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>

			<u>owice</u> <u>47)</u>	
<u>566.</u>	<u>Rędziny</u>		<u>53 (d.</u> <u>Pisarz</u> <u>owice</u> <u>53)</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>567.</u>	<u>Rędziny</u>	-	<u>93</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>568.</u>	<u>Rędziny</u>	-	<u>94</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>569.</u>	<u>Szarocin</u>			<u>Zespół pałacowy</u>
<u>570.</u>	<u>Szarocin</u>		<u>1</u>	<u>Pałac</u>
<u>571.</u>	<u>Szarocin</u>			<u>Park przypałacowy</u>
<u>572.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>1a</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>573.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>16</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>574.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>26</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>575.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>38</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>576.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>44</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>577.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>45</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>578.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>52</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>579.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>55</u>	<u>Bud. miesz – gosp.</u>
<u>580.</u>	<u>Szarocin</u>		<u>53</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>581.</u>	<u>Szarocin</u>		<u>53a</u>	<u>Szkoła</u>
<u>582.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>55 (d.</u> <u>55b)</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>583.</u>	<u>Szarocin</u>		<u>55a</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>584.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>59</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>585.</u>	<u>Szarocin</u>		<u>62 (d.</u> <u>58)</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>586.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>63</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>587.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>64</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>588.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>65</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>589.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>66</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>590.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>70</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>591.</u>			<u>71</u>	<u>Remiza (ob. Dom mieszkalny)</u>
<u>592.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>76</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>593.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>77</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>594.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>80 (d.</u> <u>89)</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>595.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>81</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>596.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>83</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>597.</u>	<u>Szarocin</u>		<u>84 (d.</u> <u>69)</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>598.</u>	<u>Szarocin</u>		<u>93 (d.</u> <u>75)</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>599.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>99</u>	<u>Dom mieszkalno-gospodarczy</u>
<u>600.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>109</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>601.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>110</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>602.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>123</u>	<u>Dom mieszkalny</u>
<u>603.</u>	<u>Szarocin</u>	-	<u>126</u>	<u>Dom mieszkalny</u>

6.3. Charakterystyka wartości kulturowych miejscowości gminy

Czadrów - miejscowość wzmiankowana w 1292 r., długa wieś łańcuchowa o luźnej zabudowie, jedna z najstarszych w okolicach Kamiennej Góry, o charakterze rolniczym. Od 1292 r. do 1810 należała do opactwa cysterskiego w Krzeszowie. Zniszczona w czasie wojen husyckich w 1426 r. (lub 1431) a następnie w 1468 r. W czasie reformacji mieszkańcy przejawiali silne sympatie proprotestanckie, co było przyczyną poważnego wyludnienia wsi w okresie kontrreformacji po zakończeniu wojny trzydziestoletniej. Na skutek emigracji w latach 1680-87 wieś opuściło 800 mieszkańców. W 1896 przez Czadrów poprowadzono linię kolejową do Chełmska Śląskiego. Spośród zachowanej historycznej zabudowy wsi na uwagę zasługują: murowana kapliczka z drewnianą sygnaturką przy domu nr 65 oraz budynek mieszkalny nr 66 mur. z 1873 r, budynki mieszkalno-gospodarcze z XIX w. nr 64, 69, 72, 84, 94. Przy szosie do Krzeszowa stoi kamienny krzyż pokutny.

Czarnów - wzmiankowany w 1665 r., wieś o rozproszonej zabudowie. W przeszłości osada górnicza związana z próbami wydobycia złota, arsenu, żelaza i miedzi. Roboty górnicze prowadzono od 1 poł. XVIII w do roku 1769, przy eksploatacji rud arsenowych. W 1680 r. w Czarnowie oraz w sąsiednich Rędzinach miał miejsce bunt chłopów, zażegnany podpisaniem ugody z właścicielem, baronem von Furstem. W 1799 wznowiono eksploatację, zakładając kopalnię, płuczkarnię i hutę, ale już w 1803 r. obiekt zamknięto. Ponownie wznowiono wydobycie w 1820 r. oraz na większą skalę od 1838 r., kiedy to powiększono starą kopalnię i założono nową. W latach 1867 i 1874 znaczne powiększenie pól górniczych. W 1880 r. utworzono w Czarnowie gwarectwo. Oprócz arsenu wydobywano rudy arsenu, ołowiu miedzi i piryty. W 1908 r. zbudowano kopalnianą kolejkę liniową do stacji kolejowej w Pisarzowicach. W pierwszych dwóch dekadach XX znaczny rozwój i rozbudowa zakładów górniczych, m.in. utworzenie kopalni antymonu oraz kopalni złota. W 1925 roku zakończenie eksploatacji wszystkich złóż. Z ciekawszej zabudowy zachowanej we wiosce można wymienić: budynek schroniska "Czartak", drewniany z 20-tych lat XX w., kamienny budynek nr 4 z 4 ćw. XIX w., budynki nr 7, 12, 27 i 30 z końca XIX w.

Dębrznik - wieś wzmiankowana w 1372 r., o luźnej zabudowie o charakterze rolniczym, założona przy starym trakcie handlowym. W 1869 r. przeprowadzono przez Dębrznik linię kolejową z Sędziszawa do Lubawki przez Kamienną Górę, a później w 1914 r. z Marciszowa do Kamiennej Góry. W samej wiosce nie zbudowano jednak przystanku kolejowego. Na terenie wsi zachowało się sporo obiektów z historycznej zabudowy.

Dobromyśl - niewielka wioska wzmiankowana w 1289 r., o rozproszonej zabudowie. Należy do najstarszych wsi na terenie gminy. Od roku 1332 do 1810 własność opactwa cysterskiego w Krzeszowie. W 1343 r. miejscowość uzyskała przywilej górniczy od księcia Bolka II Świdnicko - Jaworskiego, brak jednak bliższych danych o pracach wydobywczych na tym terenie. Z Dobromyśla wywodzi się rodzina Friedrichów, znanych mistrzów szklarskich. Pierwsza huta szkła (tzw. leśnego) powstała w miejscowości w 1545 r. i prosperowała do momentu zniszczenia w 1632 r. w trakcie wojny trzydziestoletniej. W wieku XVIII nastąpił rozwój wsi jako ośrodka tkactwa chałupniczego. W 1 poł. XIX w. uruchomiono w okolicy wsi duże kamieniołomy. Z historycznej zabudowy należy wymienić budynki: dawnej szkoły (nr 18), okazały klasycystyczny budynek nr 14 z 3 ćw. XIX w., budynki mieszkalno-gospodarcze z XIX w. nr 5, 6, 10, 15, 38, 59, 60, 74, 75, budynek gospodarczy nr 12 oraz murowaną kapliczkę w dolnej części wsi. We wsi i najbliższej okolicy znajduje się duża ilość kapliczek, figur i krzyży pochodzących przeważnie z XIX w.

Gorzyszów - miejscowość wzmiankowana w 1292 roku. Wieś rolnicza, pierwotnie o układzie łańcuchowym, stanowiąca od 1292 roku do 1810 własność opactwa cysterskiego w Krzeszowie. Ucierpiała w trakcie wojny trzydziestoletniej, kiedy to w 1632 r. wojsko szwedzkie wymordowało pewną ilość mieszkańców. W XVIII w. część mieszkańców trudniła się tkactwem. Do ciekawszych obiektów na terenie wsi zaliczają się: budynki nr 1a, 4, 8, 13, 51, 60, 69, 71, 74, 85, 86. We wsi znajdują się również kapliczki z XVIII i XIX w.

Janiszów - wioska wzmiankowana w roku 1292, początkowo własność klasztoru krzeszowskiego, później wieś rycerska, częste zmiany właścicieli. Janiszów jest rolniczą wsią łańcuchową, ciągnącą się wzdłuż Bobru. W roku 1849, w okresie Wiosny Ludów na terenie miejscowości doszło do zamieszek, zakończonych ustępstwami poczynionymi dla mieszkańców przez właściciela wsi. W roku 1869 przeprowadzono linię kolejową do Lubawki, lecz nie wpłynęło to na życie wsi. Spośród zachowanej zabudowy na uwagę zasługują budynki nr 2, nr 4, 8, 10, 11, 13 (gospoda i sklep), 14, 23 (młyn), 24, 47, 53, 53a, 58 (była szkoła) oraz remiza strażacka.

Jawiszów - wioska wzmiankowana w 1292 r., stanowiła własność cystersów z Krzeszowa do 1810 roku, daty kasacji zakonu. Na terenie wsi istniał klasztorny folwark i młyn. Miejscowość o układzie łańcuchowym. Głównym

zajęciem mieszkańców obok rolnictwa było tkactwo, w roku 1899 przeprowadzono prywatną linię kolejową z Kamiennej Góry do Okrzeszyna, ze stacją w Jawiszowie. W miejscowości zachowanych kilka cennych obiektów zabytkowych, : dawny dwór, pierwotnie renesansowy z pocz. XVII w., restaurowany w XVIII w. i gruntownie przebudowany w latach 1802-1811. Murowany wewnątrz parteru częściowo zachowany układ przestrzenny i sklepienia kolebkowe na kolistych filarach. W elewacji kamienne obramienia. Obok dworu budynek gospodarczy z pocz. X, na rzucie prostokąta, dwutraktowy, dwukondygnacyjny, nakryty dachem dwuspadowym. We IX w. Dawny młyn (ob. dom nr 36) wzniesiono zapewne w końcu XVIII w., jako budynek murowany w parterze i szkieletowy na piętrze. Zachowane częściowo sklepienia parteru u fragmenty urządzeń produkcyjnych. Z XVIII wieku pochodzi kamienny most na młynówce, jednoprzęsłowy, przesklepiony kolebkowo z piaskowcową figurą św. Jana Nepomucena na balustradzie. Z innych obiektów na uwagę zasługują dwie XIX w. murowane kapliczki, dzwonnica oraz budynki nr 1, 5, 7, 9, 10, 23, 26,28, 30, 41, 51.

Kochanów - wzmiankowany w 1292 r. jako miejscowość przekazana cystersom z Krzeszowa, z którym była związana do kasacji zakonu w 1810 r. W roku 1835 funkcjonowały tu liczne kamieniołomy i 11 wapienników. Wieś rolnicza o rozrzedzonym układzie łańcuchowym z kilkoma interesującymi zabytkami. Kościół filialny p.w. św. Mateusza powstał w 1636 r., na miejscu starszego wzmiankowanego już w 1364 r, przebudowany w poł. XVIII w. Murowany, jednonawowy, z kwadratowym prezbiterium i wieża od zachodu. Wnętrze nakryte sklepieniem kolebkowym z lunetami. Kościół i cmentarz otoczone kamiennym murem z barokową bramą. Obok kościoła barokowa plebania (ob. bud. mieszkalny) z poł. XVIII w. Poniżej kościoła murowana kapliczka z poł. XIX., na terenie liczne figury i krzyże oraz kamienny krzyż pokutny. W dolnym krańcu wsi zespół dworski złożony z murowanego dworu zbudowanego na przełomie XVIII/XIX w o nieregularnym, urozmaiconym rzucie, dwukondygnacyjnego nakrytego wysokim dachem łamanym z facjatkami. W pobliżu dworu oficyna mieszkalna z 1 ćw. XIX w. Pod wzniesieniem na pn. od dworu znajduje się unikatowy obiekt, związany z dawnym wymiarem sprawiedliwości. Jest to jedyny zachowany na Dolnym Śląsku, w miarę kompletny, stół sędziowski. Z budynków mieszkalnych na uwagę zasługują: dom nr 13, 18, 41, 48, 65, 82, 84 i 94.

Krzeszów - wieś znana od 1242 r. jako siedziba opactwa benedyktyńskiego, od 1292 r. cysterskiego, jedno z najwspanialszych dzieł baroku europejskiego. Opactwo cysterskie ufundowane zostało w 1292 r. przez Bolka I Świdnickiego, który sprowadził zakonników z Henrykowa. Poprzednio od roku 1242 istniało tutaj opactwo benedyktynów, którzy jednak nie rozwinęli szerszej działalności budowlanej. Obecny kompleks powstał w wyniku imponującej akcji budowlanej, prowadzonej przez cystersów w dobie baroku w ramach kontrreformacji po zakończeniu wojny trzydziestoletniej, od końca XVII (kościół św. Józefa) poprzez cała 1 poł. XVIII w. (m.in. kościół NMP, Dom Gościnny) i w latach 1774-82, 1788-92 (klasztor). Powstał on na miejscu średniowiecznego założenia, po którym pozostały nieliczne relikty w postaci niewielkiego fragmentu wschodniego skrzydła klasztornego z zachowaną salą kapitularza ze sklepieniem krzyżowo-żebrowym oraz dwa gotyckie nagrobki Bolka I i Bolka II Świdnicko-Jaworskich umieszczone w Mauzoleum Piastów. Unikalny zabytkowy zespół opactwa cysterskiego tworzą: kościół klasztorny p.w. Wniebowzięcia NMP (historycznie Matki Bożej Łaskawej) wraz z przylegającym do kościoła od wschodu Mauzoleum Piastów Świdnicko-Jaworskich oraz kaplicą św. Marii Magdaleny z Grobem Chrystusowym, kościół pomocniczy p.w. św. Józefa, klasztor cystersów, Dom Gościnny, mur klasztorny wraz z bramami, ogród klasztorny, cmentarz klasztorny, budynek bramy przejazdowej w części zachodniej, dawna karczma i zajazd, budynki gospodarcze, pręgierz. Poza obrębem murów klasztornych znajduje się zespół kubaturowych kaplic bardzo rozbudowanej Kalwarii (wzniesiony w latach 1672 do 1738) liczącej 25 kaplic (kaplice nr XXIII - XXXII znajdują się w obrębie murów klasztornych). Na wzgórzu po wschodniej stronie klasztoru znajduje się ruina XVII kościoła św. Anny. W obrębie wsi i w jej najbliższym otoczeniu znajduje się wiele kapliczek i figurek przydrożnych oraz krzyż pokutny. Z innych obiektów na uwagę zasługuje kamienny most z XVIII w. na rzece Zadrna z figurą Jana Nepomucena, kościół ewangelicki z 1912 r. oraz dawna stacja kolejowa. Wśród budynków mieszkalnych wyróżniają się: nr 15, 16, 17, 26, 33, 126, 133, 159, 191, 192, 193, 221, 244, 266a, 272, 273, osiedle domków jednorodzinnych z ok.1930 r. Zespół krzeszowski, ze względu na swoje unikalne walory kulturowo-architektoniczno - urbanistyczne powinien zostać objęty odrębnym szczegółowym opracowaniem.

Krzeszówek - wieś łańcuchowa o luźnej zabudowie, rolniczo-przemysłowa, należy do najstarszych w regionie. Być może Krzeszówek był miejscem pierwotnej lokalizacji klasztoru benedyktynów, ufundowanego w 1242 r. przez ks. Annę, wdowę po księciu Henryku Pobożnym. Wioska związana z krzeszowskim opactwem cysterskim, stanowiąc jego własność aż do kasaty zakonu w 1810 r. W okolicach Krzeszówka znajduje się rozległa

odkrywkowa Kopalnia Piasku Kwarcowego "Krzyszówek". W miejscowości istnieje cenny gotycki kościół filialny p.w. św. Wawrzyńca", wzmiankowany w 1362 r., rozbudowany w 1588 r. i w XVIII w. Murowany, orientowany o układzie dwunawowym, z prezbiterium zakończonym poligonalnie. Wewnątrz sklepienie sieciowe z XVI w., z boku od północy dostawiona kwadratowa wieża. Obok kościoła barokowa plebania z 1753 r. obecnie budynek mieszkalny. Przy kościele cmentarz otoczony murem z bramą cmentarną, w murze umieszczono trzy kapliczki z wnękami na rzeźby. Ponadto na cmentarzu dom pogrzebowy z przełomu XIX/XX w. Z innych obiektów na uwagę zasługują budynki nr 1,2, i 19.

Leszczyniec - duża, uprzemysłowiona wieś, należąca do starszych w regionie. Powstała jako wieś prywatna najpóźniej w początkach XIV w. W 1349 roku zakupiona przez cystersów krzeszowskich, następnie w XVII w. własność Schaffgotschów. Przed długi okres czasu wieś podzielona była na dwie odrębne jednostki administracyjne - Leszczyniec Dolny i Górny. W 1649 r. bunt chłopów. W 1808 r. niepokoje w związku z obciążeniami wynikającymi z wojen napoleońskich. Od 1801 roku próby eksploatacji rudy żelaza oraz węgla kamiennego. Rozwijało się tkactwo oraz drobny przemysł wydobywczy. W 1905 r. przeprowadzenie linii kolejowej z Kamiennej Góry i połączenie jej tunelem pod Przełęczą Kowarską z wcześniejszą linią z Jeleniej Góry do Kowar. We wiosce istniał zakład produkcji porcelanowych oprawek do żarówek. Wioska posiada rozbudowany układ przestrzenny, zachowało się w niej kilka cennych obiektów zabytkowych. Kościół parafialny p.w. św. Bartłomieja, pierwotnie ewangelicki, barokowy z lat 1751-54. Założony na rzucie prostokąta z czworokątną wieżą do zachodu, salowy, wewnątrz z kondygnacjami drewnianych empor. Wieża zwieńczona cebulastym hełmem z prześwitami. W sąsiedztwie kościoła okazała plebania (nr 104) z piętrem o konstrukcji szachulcowej, nakryta dachem mansardowym. Dawny kościół parafialny, obecnie cmentarny, zbudowano w 1593 r. i przebudowano w XVIII i XIX w. Murowany, orientowany, jednonawowy z kwadratowym prezbiterium nakrytym sklepieniem krzyżowym, zwieńczony dachem dwuspadowym z ośmioboczną sygnaturką na kalenicy. Obok kościoła cmentarz otoczony kamiennym murem z bramą. Z innych obiektów na uwagę zasługują: budynek dawna plebania, była szkoła, budynki nr 11, 16, 18, 30, 33, 34, 38, 41, 44, 83, 85, 87, 89, 102, 103, 105, 106, 111, 129, 131, 132 i 134.

Lipienica - wieś łańcuchowa o charakterze rolniczym. Należy do najstarszych wsi w regionie. Wzmiankowana w 1292 r, kiedy to przejęli ją cystersi z Krzeszowa. Była własnością klasztoru aż do kasaty zakonu w 1810 r. W XIV w. otrzymała przywilej górniczy, ale brak danych o prowadzonych tu pracach wydobywczych. Od XVIII wieku głównym zajęciem ludności było tkactwo, a po jego upadku w 2 poł. XIX zaznaczył się wyraźny odpływ ludności. Z budynków występujących na terenie wsi na uwagę zasługują: budynek nr 13, 24, 39, 55, 59. Ponadto przy drodze znajduje się murowana kapliczka z 3 ów. XIX w, a ponadto liczne krzyże, kapliczki na-słupowe i figury.

Nowa Białka - niewielka wioska wzmiankowana w 1305 r. W 1527 r. należała do opata z Krzeszowa, w 1765 r. była własnością barona von Hohberga. W wieku XVIII rozwój osady jako ośrodka tkactwa chałupniczego. Wieś jest wyludniona i nie posiada zachowanych ciekawych przykładów historycznej architektury wiejskiej.

Ogorzelec - duża wieś o charakterze przemysłowo-rolniczym. Wzmiankowana po raz pierwszy prawdopodobnie w 1292 r. Poważnie ucierpiała w trakcie wojny trzydziestoletniej, będąc w tym czasie własnością Schaffgotschów z Kowar. W XIX w. istniała tu kopalnia "Viktoria". Znaczenie Ogorzelca wzrosło po uruchomieniu w 1905 r. linii kolejowej łączącej Kamienną Górę z Kowarami. Po wojnie uruchomiono zakład chemiczny, na bazie dawnej zabudowy kopalni i tkalni, a po jego likwidacji w 1970 r. "INCO" uruchomiło produkcję środków chemicznych dla budownictwa, obecnie działalność produkcyjna nie jest prowadzona. Z zachowanych przykładów starego budownictwa można wymienić budynek stacji kolejowej oraz budynki nr 11, 12, 39, 40, 49, 50, 51, 79,91,113.

Olszyny - długa wieś łańcuchowa o luźnej zabudowie, jako odrębna jednostka administracyjna pojawiła się dopiero po I wojnie światowej, z połączenia 2 starych wsi (Leutmannsdorf i Kratzbach), powstałych przed 1292 r., założonych przypuszczalnie przez benedyktynów z Krzeszowa a później przejętych przez cystersów. Wsie ucierpiała w trakcie walk o koronę czeską w roku 1468 oraz w czasie wojny trzydziestoletniej. W miejscowości Kratzbach 29.12.1620 r. chłopci z pobudek religijnych zastrzelili opata krzeszowskiego. Na terenie Olszyn zachowały się wyjątkowo liczne kamienne kapliczki, figury i krzyże, co wynika z faktu usytuowania wioski na szlaku pielgrzymkowym do sanktuarium krzeszowskiego. Z obiektów architektury na większą uwagę zasługują budynki nr 9, 60, 99 oraz budynek po byłej szkole.

Pisarzowice - długa wieś łańcuchowa należąca do największych i najstarszych w regionie. Już około 1300 r. istniał tu kościół, w 1305 r. wymieniona jako uposażenie biskupów wrocławskich. Jej powstanie wiąże się z osobą Valentina, pisarza księcia Bolesława Rogatki, później własność prywatna. Wieś ucierpiała podczas wojen husyckich i wojny trzydziestoletniej, ale nie zahamowało to jej rozwoju. W XVII w. stała się centrum tkactwa chałupniczego. Właściciele posiadłości zmieniali się bardzo często. Popularność Pisarzowic wzrosła po zbudowaniu w 1778 r. Starego Traktu Kamiennogórskiego, którym podróżowały dylizanse z Kamiennej Góry do Jeleniej Góry. Miejscowość nawiedziły katastrofalne powodzie w 1802 i 1820 r. Popularna miejscowość letniskowa, szczególnie po 1905 r. po uruchomieniu linii kolejowej z Kamiennej Góry do Kowar. Po wojnie w 1961 r. oddano do użytku nowy zakład przeróbki dolomitu. W miejscowości zachowało się kilka wartościowych obiektów zabytkowych. Najcenniejszym z nich jest gotycki kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP, wzmiankowany w 1305 r., obecnie późnogotycki z początku XVI w., odnowiony w 1603, restaurowany w 1879 r. Jest to późnogotycka budowla jednonawowa, z wieżą od zachodu, orientowana, z dwuprzęsłowym prezbiterium nakrytym sklepieniem krzyżowo-żebrowym. Wewnątrz zachował się niezwykle cenny późnogotycki rzeźbiony pentaptyk szafiasty z 1525 roku ze sceną Wniebowzięcia NMP w szafie środkowej. W dolnej części wsi znajduje się okazały zespół pałacowo-parkowy, złożony z klasycystycznego pałacu z 1 ćw. XIX w. z kolumnowym pseudoportykiem w fasadzie, założony na rzucie prostokąta z ryzalitami, nakryty czterospadowym dachem mansardowym. Przy pałacu zespół zabudowań gospodarczych oraz oficyna barkowa (nr 70) z XVIII w. W górnej części wsi zachowana zabudowa folwarku o formach neoklasycystycznych (budynki nr 158-161) z ok. 1878 r. Wśród wiejskich budynków mieszkalnych na uwagę zasługują: domy nr 7a, 13, 14, 26, 45, 50, 51, 53, 56, 60, 67, 80, 84, 105, 114, 128, 150.

Przedwojów - wieś łańcuchowa położona na południe od Kamiennej Góry. W 1 poł. XIV w. własność miasta Kamiennej Góry. W roku 1350 wójt Kamiennej Góry odsprzedał Przedwojów klasztorowi cystersów w Krzeszowie. Po zakończeniu wojny trzydziestoletniej bezwzględna akcja kontreformacyjna prowadzona przez opata krzeszowskiego Bernarda Rose spowodowała masową emigrację mieszkańców wioski do Łużyc. W miejscowości znajduje się kościół p.w. św. Józefa Oblubieńca NMP. Jest to niewielka skromna budowla barokowa z XVIII w., nakryta dachem dwuspadowym, jednonawowa, założona na rzucie prezbiterium, z niewielkim poligonalnie zamkniętym prezbiterium. Ponad kalenicą dachu wznosi się ośmioboczna sygnaturka. Z innych wyróżniających się obiektów można wymienić budynek byłej szkoły, budynki mieszkalne nr 6, 8, 28, 29, 37, 47, 48, 52, 53, 54, 55, 59, 70 i 78.

Ptaszków - jedna z najstarszych wsi w regionie. Ślady obecności człowieka na tym terenie sięgają epoki neolitu, o czym świadczy znalezisko w postaci kamiennej siekiery, datowanej na 3500-2500 p.n.e. W 1297 Ptaszków stał się własnością klasztoru krzeszowskiego, kiedy to opat kupił wioskę od rycerza Rudigera. W późniejszym okresie miejscowość przeszła na własność Kamiennej Góry, część gruntów jednak pozostała w dalszym ciągu własnością klasztoru. Wioska ucierpiała w czasie wojny trzydziestoletniej. W 2 poł. XVII w. walka mieszkańców z nadmiernymi obciążeniami i powinnościami feudalnymi. W ciągu XIX w. szybki rozwój miejscowości, liczba mieszkańców wzrosła w przeciągu stu lat 2,5 razy. Pod koniec wieku regres w rozwoju, wioska praktycznie pełni funkcje przedmieścia Kamiennej Góry. Wśród zachowanych na terenie miejscowości obiektów architektury, do bardziej interesujących należą: ceglane koliste ujęcie wody znajdujące się przy posesji nr 78 oraz budynki nr 2, 3, 4, 5, 7, 10, 19, 49, 50, 52, 54, 55, 60, 66, 76 i 78.

Raszów - wieś o charakterze rolniczym, o wczesnej dacie powstania. Już w końcu XIII wieku był dużą osadą z kościołem. Raszów był własnością rycerską, którego dzieje związane są z właścicielami Grodzta w Kamiennej Górze. Od początku XVI w. należała do Schaffgotschów, którzy mieli tutaj jedną ze swych rodowych siedzib a w tutejszym kościele założyli nekropolię rodu. Później często zmieniali właścicieli. W XIX w. działała tutaj kopalnia pirytu "Gustav". Obecnie jest to wioska o charakterze rolniczym. Na terenie miejscowości zachowało się kilka interesujących obiektów zabytkowych, wśród których najcelniejszym jest kościół filialny p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP (pierwotnie parafialny św. Piotra i Pawła). Jest to kościół późnogotycki, wzmiankowany w 1305 r., w obecnej formie wzniesiony w 2 poł. XV w., przebudowany w XVIII w., jednonawowy z prostokątną wieżą od zachodu o wnętrzu nakrytym sklepieniem krzyżowym. W 1527 r. od południa dostawiono kaplicę grobową mieszczącą nekropolię rodową Schaffgotschów. W jej wnętrzu znajduje się najcenniejszy na tym terenie zespół renesansowej i manierystycznej rzeźby nagrobnej, który tworzą dwa monumentalne podwójne nagrobki tumbowe Hansa I Schaffgotscha i jego żony Salomei (zm. 1565 i 1567) oraz Hansa II Schaffgotscha i jego żony Margarethy (zmarli w 1572 i 1574 r.). Ponadto wewnątrz kaplicy znajduje się jeszcze 13 renesansowych i

manierystycznych płyt epitafijnych powstałych w końcu XVI i w XVII w. Wybitne walory artystyczne posiada wykonany z białego marmuru monumentalny, całopostaciowy nagrobek rycerski, zajmujący całą wysokość ściany zachodniej kaplicy. Kościół otoczony jest kamiennym murem z bramą. Innym cennym zabytkiem jest założenie pałacowo-parkowe z 1766 r. W wyniku przebudów w XIX i XX w. pałac w znacznym stopniu utracił cechy stylowe. Z innych obiektów na terenie wsi można wymienić budynki nr 41 i 47.

Rędziny - duża wieś łańcuchowa założona prawdopodobnie w XIV w. Wzmiankowana po raz pierwszy w 1372 r. kiedy to księżniczka Anna nadała Rędziny jako lenno zamkowi Sokolec. W późniejszym okresie miały miejsce częste zmiany właścicieli. Od poł. XVIII w. rozpoczęto eksploatację arsenu i w niewielkiej ilości złota, które wkrótce zaniechano. Eksploatację wznowiono w 1799 r., przy kopalni wzniesiono płuczkę i hutę. Po zamknięciu kopalni w 1803 r. kilkakrotnie próbowano wznowić wydobywanie, m.in. w 1820 r., a od roku 1838 podjęto stałą eksploatację. W latach 1867 i 1874 znacznie powiększono obszary górnicze. Oprócz arsenu wydobywano też ołów, miedź oraz piryt. Eksploatowano również złoto. Na przełomie XIX/XX w. podjęto eksploatację dolomitu. W 1908 r. zbudowano kolejkę liniową do stacji w Pisarzowicach. Po 1910 r. znaczny rozwój zakładów, do 1925 r. kiedy to eksploatację uznano za nieopłacalną a zakłady zamknięto. We wsi znajduje się zabytkowy kościół filialny p.w. Narodzenia NMP, pierwotnie romański z 2 poł. XIII w., przebudowany i powiększony w latach 1592-1597, gruntownie restaurowany w 1850 r. Murowany, orientowany, jednonawowy z nieco węższym prezbiterium zamkniętym półkolistą absydą. Od zachodu czworokątna wieża zwieńczona iglicą. Kościół nakryty dachem dwuspadowym z charakterystycznymi facjatkami w części nawowej, otoczony kamiennym murem cmentarnym. Z innych obiektów na uwagę zasługują budynki nr 20, 23, 26, 42, 45, 94 oraz budynek schroniska.

Szarocin - duża wieś łańcuchowa o charakterze rolniczym, powstała w 2 poł. XIII w. W roku 1292 nadana klasztorowi cysterskiemu w Krzeszowie. W 1349 roku przekazana dożywotnio kasztelanowi z Bolkowa, później (przed 1400) wolne sołectwo, a następnie własność rycerska. W XVII w. i później częste zmiany właścicieli. Od poł. XIX w., po upadku tkactwa chałupniczego wieś zaczęła się wyludniać. Po 1855 r. poprawa sytuacji w związku z wybudowaniem nowej szosy przez Przełęcz Kowarską. Zwiększenie ruchu turystycznego po 1905 r. w związku wybudowaniem linii kolejowej z Kamiennej Góry do Kowar. Na terenie Szarocina znajduje się cenny zespół pałacowo-parkowy, mieszczący obecnie Dom Pomocy Społecznej. Składa się on z pałacu, założenia parkowego oraz oficyn i budynków gospodarczych, całość otoczona murem z bramami. Pałac powstał w początkach XVII w., przebudowany w stylu barokowym ok. 1720 r. Poważne przebudowy w XX w. Obecnie w trakcie prac remontowych po pożarze. Jest to budowla trójkondygnacyjna, zbudowana na rzucie prostokąta z bocznymi ryzalitami i portykiem kolumnowym na osi głównej fasady. Przykryta dachem czterospadowym z belwederem. We wnętrzu w pomieszczeniach drugiej kondygnacji i partem zachował się unikalny zespół figuralnych i dekoracyjnych sztukaterii, ze scenami bukolicznymi na tle pejzażu. Zabudowania gospodarcze wzniesiono w pocz. i ok. poł. XIX w., przebudowane w końcu XIX i pocz. XX w. Przy pałacu pozostałości założonego w XVII w. regularnego geometrycznego ogrodu, przekształconego w poł. XIX w. na park krajobrazowy. Z innych obiektów na terenie miejscowości do bardziej interesujących należą: budynek szkoły podstawowej, dom nr 110 (świątelnia), budynki nr 55, 58, 64, 69, 70, 80, 81, 123.

6.3. Wartości archeologiczne

Na terenie gminy Kamienna Góra stwierdzono stanowiska archeologiczne z młodszej epoki kamiennej oraz średniowiecza. Dominujący udział stanowią stanowiska z okresu średniowiecza i późnego średniowiecza, składają się na nie przede wszystkim osady oraz ślady osadnicze z tych okresów. Odnotowano również ~~występowanie~~ w obszarze gminy pojedynczych śladów osadniczych z wcześniejszych okresów- epoki kamienia i neolitu. Rozmieszczenie stanowisk jest typowe dla obszaru pogórza sudeckiego, wskazuje na przeważnie średniowieczną metrykę miejscowości gminy, sytuowanych w ciągach zabudowy wzdłuż cieków wodnych i przebiegających przez obszar gminy ciągów komunikacyjnych, które wykształciły z czasem ulicowe układy zabudowy dzisiejszych miejscowości. Ze względu na charakter prac prowadzonych w toku badań Archeologicznego Zdjęcia Polski ujawnione stanowiska występują przeważnie na terenach otwartych, obszary zabudowy nie są dokładnie zbadane, należy jednak brać pod uwagę możliwość występowania znalezisk w zasięgu dzisiejszej zabudowy i jej otoczeniu. Chronologiczny spis stwierdzonych stanowisk przedstawiono poniżej.

Tabela 8. Zestawienie stanowisk archeologicznych z podziałem na okresy historyczne

Lp.	Okres historyczny	Stanowisko	Typ stanowiska
1.	Epoka kamienna	Ptaszków	ślady osadnicze
2.	Neolit	Leszczyniec	znalezisko luźne
3.		Ptaszków	śląd osadniczy
4.	Średniowiecze	Czadrów	osada średniowieczna
5.		Dębrznik	skarb monet
6.		Krzeszów	osada
7.		Krzeszów	osada
8.		Krzeszów	osada
9.		Pisarzowice	osada
10.		Pisarzowice 2	osada
11.		Raszów	osada
12.	Późne średniowiecze	Dębrznik	osady
13.		Ptaszków	osady
14.		Raszów	osady i ślady osadnicze

Tabela 9. Zestawienie stanowisk archeologicznych w miejscowościach gminy

Lp.	Miejscowość	Nr w miejscowości	Numer arkusza AZP	Nr na obszarze AZP
1.	Czadrów	1	87-19	4
2.	Czarnów	1	87-18	7
3.	Czarnów	2	87-18	8
4.	Czarnów	3	87-18	9
5.	Dębrznik	1	86-19	65
6.	Dębrznik	2	86-19	6
7.	Dębrznik	3	86-19	7
8.	Dębrznik	4	86-19	8
9.	Dębrznik	5	86-19	9
10.	Dębrznik	6	86-19	10
11.	Dębrznik	7	86-19	11
12.	Dębrznik	8	86-19	12
13.	Dębrznik	9	86-19	13
14.	Dębrznik	10	86-19	14
15.	Dębrznik	11	86-19	15
16.	Dębrznik	12	86-19	16
17.	Dębrznik	13	86-19	17
18.	Janiszów	1	87-19	5
19.	Janiszów	2	87-19	6
20.	Janiszów	3	87-18	9
21.	Janiszów	4	87-18	10
22.	Janiszów	5	87-18	11
23.	Janiszów	6	87-18	12
24.	Janiszów	7	87-18	13
25.	Janiszów	8	87-18	14
26.	Janiszów	9	87-18	15
27.	Janiszów	10	87-18	16
28.	Krzeszów	1	87-19	1
29.	Krzeszów	2	87-19	2
30.	Krzeszów	3	87-19	3
31.	Krzeszów	4	88-19	15
32.	Krzeszów	5	88-19	16

33.	Krzeszów	6	88-19	17
34.	Krzeszówek	3	88-19	13
35.	Krzeszówek	4	88-19	14
36.	Leszczyniec	1	86-18	1
37.	Leszczyniec		86-18	10
38.	Olszyny	1	88-19	7
39.	Olszyny	2	88-19	8
40.	Olszyny	3	88-19	9
41.	Olszyny	4	88-19	10
42.	Olszyny	7	88-19	26
43.	Olszyny	8	88-19	27
44.	Olszyny	9	88-19	28
45.	Pisarzowice	1	86-18	2
46.	Pisarzowice	2	86-18	3
47.	Ptaszków	2	86-19	19
48.	Ptaszków	3	86-19	20
49.	Ptaszków	4	86-19	21
50.	Ptaszków	5	86-19	22
51.	Ptaszków	6	86-19	23
52.	Ptaszków	7	86-19	24
53.	Ptaszków	8	86-19	25
54.	Ptaszków	9	86-19	26
55.	Ptaszków	10	86-19	27
56.	Ptaszków	11	86-19	28
57.	Raszów	1	86-18	4
58.	Raszów	2	86-19	60
59.	Raszów	3	86-19	61
60.	Raszów	5	86-19	63
61.	Raszów	6	86-19	64
62.	Szarocin	1	86-18	6
63.	Szarocin	2	86-18	7
64.	Szarocin	3	86-18	8
65.	Szarocin	4	86-18	24
66.	Szarocin	5	86-18	25
67.	Szarocin	6	86-18	26

6.4. Zagrożenia środowiska kulturowego

Ochrona zabytków położonych we wsiach i założeniach ruralistycznych oraz towarzyszącej im zieleni zabytkowej – parków, cmentarzy i obsadzeń dróg jest jedną z trudniejszych dziedzin konserwatorskich. Podstawowym zagrożeniem jest niedostosowanie istniejących zabudowań do dzisiejszych wzorców kulturowych i technicznych. Brak jest ekonomicznego i funkcjonalnego uzasadnienia do eksploatacji wielu obiektów gospodarczych i produkcyjnych, nowoczesnych materiałów i detalu budowlanego, którego użycie dewaloryzuje skromne i jednorodne kompozycje zabudowy oraz może prowadzić do pogorszenia stanu technicznego obiektów.

W znacznym stopniu zagrożone są zespoły zabytkowej zieleni. Wszystkie zachowane w obszarze gminy parki podworskie są zaniedbane i pozostawione własnemu losowi, zatraciły pierwotny charakter mający tworzyć w naturalnym krajobrazie tło kolorystyczne i oparcie przestrzenne dla terenów zabudowy.

Zagrożeniem dla elementów lokalnego krajobrazu są przede wszystkim:

- 1) wtórne podziały dawnych terenów rolnych,

- 2) ograniczanie stref ochrony ekspozycji zabytkowych założeń przestrzennych przez rozwijanie terenów zabudowy w otoczeniu zabytkowych układów przestrzennych,
- 3) powstawanie zabudowy jednorodzinnej na podstawie bardzo zróżnicowanych projektów na małych działkach budowlanych bez stosowania komponowanej zieleni, mogącej ograniczać negatywne eksponowanie nowych form architektonicznych,
- 4) powstawanie osiedli bez projektów urbanistycznych, pozbawionych kompozycji i odpowiednich przestrzeni publicznych w otoczeniu zabytkowych układów przestrzennych.

7. UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNO – SPOŁECZNE I SYSTEM OBSŁUGI MIESZKAŃCÓW

W końcu 2008 r. Gminę zamieszkiwało 8892 osoby. Pozytywnym uwarunkowaniem rozwoju przestrzennego gminy jest stabilna liczba ludności, która nie podlegała znacznym wahaniom na przestrzeni ostatnich lat, wykazuje wręcz tendencję minimalnie wzrostową. Odpowiednie dane przedstawia się poniżej:

Tabela 10. Liczba mieszkańców gminy w latach 2004-2008

Rok	2004	2005	2006	2007	2008
ogółem	8722	8779	8768	8830	8892
mężczyźni	4348	4372	4367	4397	4429
kobiety	4374	4407	4401	4433	4463

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Dominującą grupę ludności gminy stanowi grupa produkcyjna, znaczną - przedprodukcyjną, stosunkowo małą poprodukcyjną. Struktura ta jest zbliżona do średniej krajowej, wskazać przy tym należy, że także i tutaj zachodzą procesy starzenia się ludności w analogiczny sposób jak dla wielu regionów Polski, w tym i Województwa Dolnośląskiego.

Pozytywnym zjawiskiem pozostaje fakt, że stopa bezrobocia na przestrzeni ostatnich lat spada. Zgodnie z prognozami demograficznymi wzrasta jednak udział grupy produkcyjnej, co wiąże się z problemami związanymi z zapewnieniem im zatrudnienia, stwarzanie warunków dla zapewnienia możliwie największej ilości miejsc pracy powinno stać się jednym z podstawowych zadań gminy. Dane statystyczne dotyczące bezrobocia obrazuje poniższa tabela.

Tabela 11. Wskaźnik bezrobocia w gminie w roku 2008

Bezrobotni		Wskaźnik		Wskaźnik bezrobocia
mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	
251	201	7,9 %	8,2 %	7,6%

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Tabela 12. Skala bezrobocia w latach 2004-2008

Lata	Bezrobotni ogółem	Wskaźnik bezrobocia %
2004	798	14,7
2005	774	14,0
2006	606	10,9
2007	379	6,7
2008	452	7,6

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Tabela 13. Rozmieszczenie ludności w miejscowościach gminy

Lp.	Miejscowość	Mieszkańcy	Powierzchnia (ha)
1.	Czarnów	49	548,64
2.	Dębrznik	316	639,69
3.	Janiszów	373	590,2753
4.	Leszczyniec	499	713,5915
5.	Nowa Białka	3	299,34
6.	Ogorzelec	563	750,44
7.	Pisarzowice	905	1360,619
8.	Ptaszków	517	523,203
9.	Przedwojów	622	997,801
10.	Raszów	460	790,7975

11.	Rędziny	235	768,7416
12.	Szarocin	649	668,0386
13.	Czadrów	727	669,8238
14.	Dobromyśl	75	638,7996
15.	Gorzyszów	301	759,5448
16.	Jawiszów	261	775,957
17.	Kochanów	204	742,8846
18.	Krzeszów	1557	1917,199
19.	Krzeszówek	102	234,0287
20.	Lipienica	170	519,6897
21.	Olszyny	322	908,6264
Razem:		8910	15817,73

Zródło: Urząd Gminy

8. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI GMINY

W sferze oświaty i wychowania gmina zapewnia swoim obywatelom podstawowy poziom edukacji. Posiadane przez nią obiekty pełniące tę funkcję pozostają, po przeprowadzonej ostatnio modernizacji, w dobrym stanie technicznym. Gmina dysponuje możliwością zapewnienia dostępu do nauki większej ilości dzieci i młodzieży, w przypadku zaistnienia takiej konieczności. Obiektami oświaty w gminie zarządza Zespół Obsługi Placówek Oświatowych Gminy Kamienna Góra z siedzibą w Kamiennej Górze, pod jego zarządem znajdują się następujące obiekty:

- 1) Przedszkole Publiczne w Krzeszowie,
- 2) Zespół Szkół Publicznych w Krzeszowie,
 - a) Szkoła Podstawowa w Krzeszowie,
 - b) Gimnazjum w Krzeszowie,
- 3) Szkoła Podstawowa w Szamocinie,
- 4) Szkoła Podstawowa w Ptaszkowie,
- 5) Zespół Szkół Publicznych w Pisarzowicach,
 - a) Szkoła Podstawowa w Pisarzowicach,
 - b) Gimnazjum w Pisarzowicach.

Podstawowe funkcje z zakresu pomocy społecznej pełni Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamiennej Górze z siedziba: Aleja Wojska Polskiego 10.

W sferze ochrony zdrowia w obszarze gminy funkcjonują ośrodki ochrony zdrowia w miejscowościach Krzeszów oraz Leszczyniec. Uzupełnieniem ich oferty są podmioty funkcjonujące w pobliskiej Kamiennej Górze, obejmujące zasięgiem swojego działania również teren gminy,

Ośrodek Kultury Gminy Kamienna Góra w Krzeszowie współpracuje ze wszystkimi szkołami na terenie gminy, dla których organem prowadzącym jest gmina Kamienna Góra. Działalność ośrodka uzupełniają biblioteki w miejscowościach Gorzyszów, Krzeszów, Leszczyniec, Pisarzowice.

9. UWARUNKOWANIA ZWIĄZANE Z ROZWOJEM STRUKTURY PRODUKCYJNO – USŁUGOWEJ

9.1. Uwarunkowania rozwoju produkcji i usług

Gmina wiejska Kamienna Góra nie sąsiaduje bezpośrednio z żadnym z dużych miast liczącym powyżej 100.000 mieszkańców. Największym miastem, z którym graniczy centralnie jest Kamienna Góra. Stan gospodarki miasta Kamiennej Góry ma istotny wpływ na sytuację mieszkańców gminy wiejskiej - duża część z nich znajduje tu miejsce zatrudnienia jak również korzysta z usług o znaczeniu ponadlokalnym.

Ważnym składnikiem lokalnej ekonomii są funkcjonujące w obszarze gminy zakłady prowadzące działalność w oparciu o eksploatację surowców mineralnych, należą do nich:

- 1) JKSM - Zakład Wydobywania i Przemiału Dolomitu w Pisarzowicach S.A. - wydobywanie i przemiał dolomitu,
- 2) Przedsiębiorstwo Wielobranżowe - Kopalnia „Ogorzelec” sp. z o.o. w Ogorzelcu- wydobywanie i przerób amfibolitu i gnejsu.

Struktura innych podmiotów gospodarczych według rodzajów działalności, funkcjonujących w obszarze gminy przedstawia się następująco:

- 1) handel i usługi,
- 2) przemysł,
- 3) budownictwo,
- 4) transport ,
- 5) ochrona zdrowia,
- 6) hotele, restauracje, agroturystyka,
- 7) inne.

9.2. Uwarunkowania rozwoju produkcji rolnej

Gleby terenu gminy Kamienna Góra są przeważnie pochodzenia wietrzeniowego o różnej zawartości części szkieletowych w zależności od wysokości n.p.m. i spadku terenu. Taka budowa gleb ma bezpośredni wpływ na bonitację gleb i co za tym idzie, stopień ich przydatności dla produkcji rolnej.

Tabela 14. Bonitacja gleb w gminie Kamienna Góra

Miejscowość	Klasy bonitacyjne gleb						
	III	IIIB	IV	IVA	IVB	V	VI
Czadrow	79,47	18,71	192,43	200,33	47,81	9,52	0,45
Czarnow	-	-	5,95	-	-	133,61	18,17
Dębrznik	7,00	-	162,43	7,64	72,69	104,40	12,78
Dobromysl	-	-	124,82	25,38	45,70	42,09	8,66
Gorzyszow	1,21	-	228,60	96,81	143,52	86,55	1,84
Janiszow	63,35	-	217,88	27,35	118,99	90,82	5,57
Jawiszow	55,82	-	182,96	41,57	159,20	162,39	4,82
Kochanow	0,47	-	99,87	7,07	110,84	222,29	39,58
Krzyszow	94,73	97,13	214,55	361,52	117,39	43,47	3,58
Krzyszówek	4,19	-	62,12	53,21	36,86	6,37	4,33
Leszczyniec	0,51	-	130,17	0,22	39,23	132,03	29,15
Lipienica	12,12	5,14	151,31	67,32	83,26	37,51	8,56
Ogorzelec	-	-	111,38	-	35,7	95,52	12,90
Olszyny	2,11	-	225,19	14,43	74,98	290,81	39,79
Piszarowice	2,13	-	256,60	34,33	167,74	283,89	54,62
Przedwojow	9,33	-	242,03	21,02	255,01	99,47	2,99
Ptaszkow	52,08	-	121,76	54,72	86,79	108,20	21,87
Raszow	1,02	-	241,41	2,75	102,02	128,99	18,17
Rędziny	-	-	31,64	-	-	298,34	53,36
Szarocin	-	-	171,33	15,08	36,06	164,08	24,86
Nowa Bialka	-	-	20,19		18,98	28,77	23,24

Źródło: Urząd Gminy

Położenie gminy w strefie podgórskiej, z dominującymi słabymi glebami oraz w surowych warunkach klimatycznych jest główną przyczyną stosunkowo niskich plonów, jakie udaje się osiągnąć z hektara. Kształtują się one na poziomie średnio 23 dt/ha co w porównaniu z terenami nizinnymi jest bardzo niskim wskaźnikiem. Przewaga użytków zielonych (łąk oraz pastwisk) wpływa na ukierunkowanie produkcji z uprawnej na hodowlaną, głównie bydła i trzody chlewnej.

9.3. Uwarunkowania rozwoju produkcji leśnej

Lasy gminy Kamienna Góra należą w przeważającej części do Nadleśnictwa „Kamienna Góra”, obrębu Kamienna Góra i Lubawka oraz fragmentarycznie do Nadleśnictwa „Śnieżka”, obrębu Kowary. Rozmieszczenie siedliskowych typów lasu warunkują czynniki glebowe i klimatyczne, związane głównie z wysokością n.p.m. Największą powierzchnię zajmuje bór mieszany górski (ok. 57%) oraz las mieszany górski (ok. 26%). Na terenach leśnych prowadzona jest gospodarka zgodnie z ustaleniami planów urządzania lasów, które na całej powierzchni gminy uwzględniają wymogi ochrony Rudawskiego Parku Krajobrazowego.

9.4. Uwarunkowania rozwoju rekreacji i turystyki

Gmina, mimo znacznego nagromadzenia walorów turystycznych, nie wyróżnia się pod względem promocji oferty turystycznej spośród wielu pobliskich gmin województwa dolnośląskiego, mimo licznych atrakcji turystycznych położonych na jej obszarze, wśród których należy wymienić jako główne:

- 1) opactwo cysterskie w Krzeszowie zaliczane do zabytków o randze europejskiej,
- 2) rezerwat Gorzeszowskich Skał („Głazy Krasnoludków”),
- 3) inne, liczne opisane wcześniej obiekty przyrodnicze oraz zabytki kultury materialnej.

Podstawą oferty turystycznej gminy są jej obiekty noclegowe, ich charakterystykę przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 15. Zestawienie obiektów noclegowych

Miejscowość	Obiekt	Liczba miejsc	Liczba pokoi
Czarnów	Czartak	30	5
Krzeszów	Hotel & gospoda „Willmannowa Pokusa”	60	30
	Agroturystyka „Wańczykówka”	7	3
	Gościniec "Bettlejem"	16	6
Leszczyniec	Agroturystyka „Janewia”	13	6
	Gospodarstwo gościnne „U Barbary”	18	3
Ptaszków	Gospodarstwo agroturystyczne „Karolina”	12	5
	Zajazd „Oleńka”	20	6
Pisarzowice	Agroturystyka	10	5
Przedwojów	„Karkonoska Drewniana Chata”	15	4
	Agroturystyka pod Anielską Górą	8	4
Raszów	Agroturystyka „Rudawy”	6	2

Na terenie gminy istnieje możliwość uprawiania narciarstwa alpejskiego dzięki wyciągowi w Pisarzowicach-Czarnowie. Stacja narciarska położona jest na północnych stokach góry Jaworowa (758 m n.p.m.), na których w sezonie zawsze panują dobre warunki śniegowe. Ośrodek dysponuje trzema trasami o łącznej długości 2210 m, obsługiwanymi przez wyciąg orczykowy, są to:

- 1) główny stok- o długości 500m,
- 2) stary stok:
 - a) wariant A- o długości 550m,
 - b) wariant B - o długości 800m,
- 3) ośla łączka- o długości 450m.

Przez obszar gminy przebiegają cztery trasy rowerowe. Przeznaczone są dla turystyki i rekreacji rodzinnej oraz dla rowerów treningowych, niemniej jednak również rowerzyści górscy (typu MTB) znajdą u nas coś dla siebie. Trasy te wykorzystują na swoim przebiegu odcinki dróg powiatowych i gminnych o mniejszym natężeniu ruchu. Należą do nich:

- 1) żółta- "Szlak Cystersów",
- 2) zielona- "obwodnica dolomitowa",
- 3) niebieska- "MTB- kolorowe jeziora",
- 4) europejska trasa rowerowa (ER-6) "Dolina Bobru".

Gmina posiada również cenną ofertę dla zwolenników komunikacji pieszej. Jej obszar przecina sieć pieszych szlaków turystycznych:

- 1) długodystansowych:
 - a) niebieski - fragment E3 Europejski Szlak Długodystansowy, na mapach oznaczony E3. Oznaczony kolorem niebieskim i jest elementem międzynarodowego układu szlaków turystycznych, prowadzi z Trzcianki przez Husyckie Skały, schronisko Szwajcarka, Karpnicką Przełęcz, koło Starościńskich Skał, skały Pieca, Skalnego Mostu, Skalne Bramy, przez Polanę Mniszkowską, Mały Wolek, Wolek, Skalnik, Czarnów (schronisko Czartak), okolice Szarych Skał, Pisarzowice do Kamiennej Góry,
 - b) czerwony- fragment głównego szlaku Sudeckiego im. Mieczysława Orłowicza biegnący przez najważniejsze pasma Sudetów w Polsce. Prowadzi z Mysłakowic przez Bukowiec, okolice Diabelskiej Ambony, źródła Joli, Przełęcz pod Średnicą, skały Konie Apokalipsy, Wilkowyję do Szarocina,
- 2) lokalnych:
 - a) niebieski- biegnie z Karpnik (przystanek autobusowy), obok ruin Kościoła Ewangelickiego, Zamku Karpniki, Karpnickich Skał, do Bukowca, obok Karczmy Sądowej, Skalnej Bramy im. Klobera, przez Przełęcz pod Rzeźnikiem, przez Kowary (obok Pałacu Nowy Dwór), do Ogorzelca,
 - b) zielony- początek ma w Kowarach, biegnie obok Leśniczówki Bukowa, skały Mała Ostra (punkt widokowy), skały Konie Apokalipsy, przez Schronisko Czartak, Rzędziny, Wielką Kopę (punkt widokowy), Kolorowe Jeziora, Wieściszowice, do Marciszowa,
 - c) zielony- początek ma w Lubawce, biegnie przez Krucze Skały, Podlesie, Lipienica do Krzeszowa, następnie przez Krzeszówkę, Gorzeszów do Kochanowa i Czartowskich Skał i Różanej,
 - d) żółty- początek ma w Kowarach, biegnie obok Leśniczówki Bukowa, skały Mała Ostra (punkt widokowy), skały Konie Apokalipsy, przez Schronisko Czartak, Rzędziny, Wielką Kopę (punkt widokowy), Kolorowe Jeziora, Wieściszowice, do Marciszowa,
 - e) żółty- początek ma w Kamiennej Górze, biegnie następnie przez Górę Długosz obok Betlejem do Krzeszowa, następnie przez Jawiszów i dolinę Jawiszówki do Gorzeszowskich Skał (rezerwat „Głazy Krasnoludków”), później przez Olszyny do Chełmska Śląskiego,
 - f) czerwony- biegnie z Gorzeszowa do Gorzeszowskich Skał (rezerwat „Głazy Krasnoludków”),
 - g) czarny- idzie z Pisarzowic, przez Czarnów, Rozdroże pod Bobrzakiem, do Leszczyńca.

10. ZAGROŻENIA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Obszar gminy, ze względu na położenie z dala od dużych ośrodków przemysłowych nie jest narażony na wystąpienie katastrof przemysłowych, oddalenie od tranzytowych tras komunikacyjnych powoduje, że gmina jest również w małym stopniu narażona na występowanie katastrof komunikacyjnych. Przez obszar gminy przebiegają odcinki dróg wojewódzkich Nr 367, Nr 368, Nr 369 oraz odcinek drogi krajowej Nr 5, mające swój udział w przenoszeniu ruchu osób i towarów w skali regionu. Jednak potencjalne zagrożenie dla mieszkańców gminy ze strony mogących tam wystąpić katastrof w transporcie lądowym można rozpatrywać na odcinkach dróg przebiegających przez obszary zabudowane. Nieczynne linie kolejowe nie stwarzają obecnie zagrożenia wystąpienia katastrof w ruchu lądowym.

W obszarze gminy i jej bezpośrednim otoczeniu nie występują instalacje przemysłowe stanowiące potencjalne zagrożenie w przypadku wystąpienia poważnych awarii.

Znaczenie dla bezpieczeństwa ludności i jej mienia mają również powodzie i podtopienia w okresach przepływu wód roztopowych oraz podczas większych opadów, dotyczy to zarówno głównych dolin rzek Bóbr, Zadrna, Lesk

ale również lokalnie mniejszych cieków wodnych które je zasilają. Tereny zagrożone powodzią to przede wszystkim tereny użytkowane rolniczo, położone w dolinach cieków wodnych i rzek.

11. UWARUNKOWANIA ROZBUDOWY UKŁADU KOMUNIKACJI

11.1. Komunikacja drogowa

Gmina Kamienna Góra posiada dość dobrze rozwiniętą sieć dróg publicznych, zwłaszcza w części południowo - wschodniej. Część zachodnią gminy zajmują Rudawy Janowickie i część Grzbietu Lasockiego, stąd mniejsza ilość dróg w tamtym rejonie. Głównymi osiami komunikacyjnymi gminy, przenoszącymi większość ruchu lokalnego jak i ruch tranzytowy są:

- 1) droga krajowa nr 5 relacji: Bolków - Lubawka łącząca (wraz z odcinkiem drogi krajowej nr 1 między Świeciem a Gdańskiem) jedne z największych aglomeracji miejskich w Polsce, tj. Trójmiasto, bydgosko-toruńską, poznańską i wrocławską, przebiega przez obszar gminy Kamienna Góra (i obszar miasta) do Czech przez przejście graniczne w Lubawce, odcinek tej drogi w rejonie miejscowości Przedwojów poprowadzono nowym przebiegiem stanowiącym część obwodnicy miasta Kamienna Góra.
- 2) droga wojewódzka nr 367, relacji: Wałbrzych - Kamienna Góra - Kowary - Jelenia Góra, stanowiąca kontynuację ciągu drogi łączącej Kotlinę Kamiennogórską z Kotliną Jeleniogórską,
- 3) uzupełnieniem opisanego wyżej systemu stanowią drogi wojewódzkie przebiegające w bezpośrednim otoczeniu granic gminy, są to:
 - a) droga wojewódzka nr 368, relacji: Ogorzelec – Przełęcz Okraj- Granica Państwa,
 - b) droga wojewódzka nr 369, relacji: Przełęcz Kowarska- Lubawka.

Drogi powiatowe i gminne przenoszą ruch lokalny i doprowadzają go w dużej części do dróg wojewódzkich i dróg krajowej. Nie wymagają zmian w swym przebiegu, poza lokalnymi poszerzeniami korony, szerokości pasa jezdni, wyprostowaniem łuków poziomych i poprawieniem nawierzchni asfaltowych. Niestety na wielu odcinkach drogi te nie spełniają parametrów technicznych. Zestawienie dróg powiatowych w obszarze gminy prezentuje poniższa tabela.

Tabela 16. Zestawienie dróg powiatowych w obszarze gminy

Lp.	Nr drogi	Relacja
1.	3367 D	Kochanów – Grzędy
2.	3461 D	Krzyszów – Grzędy
3.	3462 D	Krzyszów – Okrzeszyn
4.	3463 D	Lubawka – Krzyszów
5.	3467 D	Ciechanowice – Pisarzowice
6.	3468 D	Kamienna Góra – Kochanów
7.	3474 D	Miszkowice – Raszków
8.	3475 D	Kamienna Góra – Lubawka
9.	3476 D	Kamienna Góra - Krzyszów
10.	3477 D	Krzyszów – Czadrów
11.	3478 D	Olszyny – Gorzeszów
12.	3485 D	Nowa Białka – Szarocin
13.	3486 D	Piszowice – Leszczyniec

11.2. Komunikacja kolejowa

Przez teren gminy przebiegają linie kolejowe:

- 1) Nr 298, relacji: Kamienna Góra - Sędziszów (nie zelektryfikowana).
- 2) Nr 299 relacji: Kamienna Góra - Lubawka - Granica Państwa (nie zelektryfikowana).
- 3) Nr 308 relacji: Kamienna Góra - Jelenia Góra przez Pisarzowice, Ogorzelec, Kowary (wyłączona z ruchu, torowisko zdemontowane od miejscowości Pisarzowice),
- 4) Nr 330 relacji: Kamienna Góra – Krzyszów (torowisko zdemontowane na odcinku od Krzyszowa do Okrzeszyna, zachowane na odcinku Kamienna Góra- Krzyszów).

Infrastruktura kolejowa w obszarze gminy została częściowo zdemontowana, co nie rokuje przywrócenia na niej ruchu kolei, mimo iż linie posiadają potencjał związany z obsługą ruchu turystycznego (wokół Rudaw Janowickich czy powiązania regionu ze stroną czeską). Wszelkie działania związane z przywróceniem na nich ruchu wymagają wysokich nakładów na ich odbudowę i modernizację.

12. UWARUNKOWANIA ROZBUDOWY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

12.1. Zaopatrzenie w wodę

Spośród 21 wsi na terenie Gminy większość objętych jest w całości, bądź w części zbiorowym systemem zaopatrzenia w wodę, są to: Czadrów, Dębrznik, Dobromyśl, Gorzeszów, Janiszów, Jawiszów, Kochanów, Krzeszów, Krzeszówek, Leszczyniec, Lipienica, Ogorzelec, Olszyny, Piszczowice, Przedwojów, Ptaszków, Raszków, Rędziny, Szarocin.

Gminną sieć wodociagową tworzą następujące, niezależne systemy:

- 1) źródło zaopatrzenia w wodę dla Krzeszowa, Krzeszówka, Gorzeszowa, Dobromyśla, Kochanowa, Czadrowa, Lipienicy, Jawiszowa, Olszyn, Krzeszów stanowi system zasilany przez następujące elementy:
 - a) ujęcie w Krzeszowie tzw. „Betlejem” (położone na dz. Nr 955 Obr. Krzeszów),
 - b) ujęcie w Krzeszówku (położone na dz. Nr 58/3 Obr. Krzeszówek),
 - c) pompownia w Jawiszowie (położona na dz. Nr 68/2 Obr. Jawiszów),
 - d) 2 pompownie w Lipienicy (położone na dz. Nr 30/1, 134/1 Obr. Lipienica),
 - e) pompownia w Kochanowie (położona na dz. Nr 280/4 Obr. Kochanów),
 - f) pompownia w Gorzeszowie (położona na dz. Nr 185/4 Obr. Gorzeszów),
 - g) rurociąg podłączony do magistrali wałbrzyskiej w Gorzeszowie,
- 2) miejscowość Przedwojów posiada wodociąg zasilany z ujęcia zlokalizowanego u podnóża góry Długosz, zasilany przez następujące elementy:
 - a) studnia Nr 2 (położona na dz. Nr 418/7 Obr. Przedwojów),
 - b) studnia Nr 4 (położona na dz. Nr 430/2 Obr. Przedwojów),
 - c) zbiornik (położony na dz. Nr 417 Obr. Przedwojów),
- 3) miejscowość Raszków posiada wodociąg, zasilany przez następujące elementy:
 - a) ujęcie (położone na dz. Nr 410/67 Obr. Raszków),
 - b) zbiornik (położony na dz. Nr 407/4 Obr. Raszków),
- 4) miejscowości Rędziny i Piszczowice posiadają wodociąg, zasilany przez następujące elementy:
 - a) ujęcie Rędziny progowe:
 - a. ujęcie i stacja uzdatniania wody (położone na dz. Nr 126/5 Obr. Rędziny),
 - b. ujęcie (położone na dz. Nr 399/98 Obr. Rędziny, dz. Nr 41/5 Obr. Czarnów),
 - c. stacja uzdatniania wody (położona na dz. Nr 269/3 Obr. Rędziny),
 - b) ujęcie Rędziny drenażowe:
 - a. źródło nr 1 (położone na dz. Nr 107/4 Obr. Rędziny),
 - b. źródło nr 2,3 (położone na dz. Nr 108/3 Obr. Rędziny),
- 5) miejscowości Leszczyniec i Szarocin posiadają wodociąg, zasilany przez następujące elementy:
 - a) ujęcie drenażowe (położone na dz. Nr 69 Obr. Leszczyniec),
 - b) ujęcie powierzchniowe (położone na dz. Nr 56/3 Obr. Leszczyniec),
 - c) stacja uzdatniania wody (położona na dz. Nr 71/1 Obr. Leszczyniec),
 - d) pompownia w Szarocinie (położona na dz. Nr 240/3 Obr. Szarocin),
- 6) miejscowość Ogorzelec posiada wodociąg, zasilany przez następujące elementy:
 - a) ujęcie powierzchniowe (położone na dz. Nr 17/1 Obr. Ogorzelec),
 - b) ujęcie podziemne (położone na dz. Nr 15/1 Obr. Ogorzelec),
 - c) teren przeznaczony pod lokalizację stacji uzdatniania wody (położony na dz. Nr 74/11 Obr. Ogorzelec),
- 7) miejscowość Janiszów zaopatrywana jest w wodę z ujęć w Janiszowie, stanowiących jednocześnie główne źródło poboru wody dla miasta Kamienna Góra,
- 8) miejscowości Dębrznik i Ptaszków zaopatrywane są w wodę z ujęć w Marciszowie należących do Wałbrzyskiego PWiK.

Miejscowości Czarnów i Nowa Białka nie są objęte systemem wodociagowym, a w wodę zasilane są z przydomowych studni kopanych, stanowiących indywidualne źródła poboru wody. Część gospodarstw posiada wodociągi zagrodowe, na bazie urządzeń hydroforowych.

Miejscowość Przedwojów zaczyna odczuwać braki wody dla potrzeb bytowych. Rozwiązanie tego problemu ma przenieść budowa wodociągu łączącego obecny system wodociagowy zaopatrujący w wodę Krzeszów z ujęciem w Przedwojowie.

Obok gminnych sieci wodociagowych, w obszarze gminy występują elementy systemów służących zapatrzeniu w wodę gminy przyległych. Należą do nich:

- 1) urządzenia we władaniu MPWiK w Kamiennej Górze: otwory piezometryczne, studnie głębinowe, sieci magistralne i rozdzielcze, pompownia wody (położona na dz. Nr 152/1 Obr. Ptaszków),
- 2) sieci magistralne i rozdzielcze we władaniu MZWiK Wałbrzych,
- 3) ujęcie drenażowe na terenie działki 67/136 obręb Nowa Białka.

12.2. Odprowadzenie i unieszkodliwienie ścieków

Obszar gminy nie jest w pełni skanalizowany, do elementów gminnego systemu oczyszczane ścieków należą:

- 1) oczyszczalnia ścieków w Krzeszowie (położona na dz. Nr186/1 w Krzeszowie i 391/8 w Czadrowie),
- 2) przepompownia ścieków w Krzeszowie Nr I (położona na dz. Nr 846/2 Obr. Krzeszów),
- 3) przepompownia ścieków w Krzeszowie Nr II (położona na dz. Nr 708 Obr. Krzeszów),
- 4) przepompownia ścieków w Krzeszowie Nr III (położona na dz. Nr 498/4 Obr. Krzeszów),
- 5) przepompownia ścieków w Krzeszowie Nr IV (położona na dz. Nr 130/1 Obr. Krzeszów),
- 6) przepompownia ścieków w Krzeszowie Nr V (położona na dz. Nr 94 Obr. Krzeszów),
- 7) przepompownia ścieków w Krzeszowie Nr VI (położona na dz. Nr 416/1 Obr. Krzeszów),
- 8) oczyszczalnia ścieków w Ogorzelcu (położona na dz. Nr 77/6 Obr. Ogorzelec),
- 9) przydomowa oczyszczalnia ścieków – przy budynku nr 80 w Ogorzelcu (położona na dz. Nr 141 Obr. Ogorzelec),
- 10) przydomowa oczyszczalnia ścieków – przy budynku nr 8 w Olszynach (położona na dz. Nr 750 Obr. Olszyny),
- 11) oczyszczalnia ścieków w Pisarzowicach – Nr I (położona na dz. Nr 634 Obr. Pisarzowice),
- 12) oczyszczalnia ścieków w Pisarzowicach – Nr II (położona na dz. Nr 238 Obr. Pisarzowice),
- 13) przepompownia ścieków w Pisarzowicach (położona na dz. Nr 252/2 Obr. Pisarzowice),
- 14) oczyszczalnia ścieków w Przedwojowie (położona na dz. Nr 236/34 Obr. Przedwojów),
- 15) przepompownia ścieków w Ptaszkowie (położona na dz. Nr 184 Obr. Ptaszków).

Część ścieków bytowych wytworzonych w miejscowości Ptaszków jest przekazywana w oczyszczalni w Kamiennej Górze. Znaczna część obszaru gminy pozostaje nieskanalizowana, na terenach tych ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych lub utylizowane w przydomowych oczyszczalniach ścieków.

12.3. Gospodarka odpadami

Odpady komunalne z terenu gminy Kamienna Góra gromadzone są na składowisku odpadów w Lubawce, administrowanym przez przedsiębiorstwo „Sanikom” Sp. z o.o.: zajmuje powierzchnię 6,4 ha, jego pojemność wynosi: 4.000.000 m³.

Wywóz nieczystości stałych prowadzi grupa niezależnych, koncesjonowanych w zakresie wykonywanej działalności przedsiębiorstw, wśród których należy wymienić między innymi:

- 1) przedsiębiorstwo „Sanikom” Sp. z o.o. z Lubawki,
- 2) SUK KOMUNALSPEC z Kamiennej Góry,
- 3) Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania,

W obszarze gminy prowadzi się ponadto zbiórkę odpadów przeznaczonych do recyklingu, zbiórce podlegają papier, szkło, tworzywa sztuczne.

Na terenie gminy Kamienna Góra zinwentaryzowano ponadto 54 nielegalne składowiska o łącznej powierzchni wynoszącej 2,6 ha i szacunkowej kubaturze 20 815 m³. Największe zlokalizowane są w wyrobiskach dawnych cegielni, żwirowni lub kamieniołomów. Na terenie Szarocina eksploatowane było niezorganizowane składowisko odpadów przemysłowych i chemicznych. Składowisko zostało zrehabilitowane i poddane zalesieniu.

12.4. Zaopatrzenie w ciepło i gaz

Właścicielem i jednocześnie eksploratorem większości urządzeń związanych z dostawą gazu na obszarze Gminy Kamienna Góra jest Dolnośląska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zgorzelcu. W obszarze gminy miejscowości Ogorzelec, Przedwojów oraz części miejscowości Ptaszków i Czadrów zasilane są gazem ziemnym podgrupy GZ – 50.

Przez obszar gminy przebiegają dwa gazociągi wysokiego ciśnienia:

- 1) DN 500 mm, relacji: Kowary – Wałbrzych
- 2) DN 300 mm, relacji: Kamienna Góra – Czarny Bór.

Na terenie gminy znajdują się:

- 1) trzy stacje redukcyjno - pomiarowe I stopnia w miejscowościach:
 - a) Ogorzelec,
 - b) Przedwojów,
 - c) Ptaszków
- 2) jedna stacja II stopnia w miejscowości w Ogorzelec.

Obszar gminy jest zgazyfikowany w niewielkim stopniu, większość gospodarstw domowych wykorzystuje domowe instalacje gazowe zasilane gazem propan- butan. Przyrost liczny mieszkańców oraz rozwój przestrzenny miejscowości gminy powinien przyczynić się do rozbudowy sieci rozdzielczej gazu ziemnego.

12.5. Elektroenergetyka

Źródłem zasilania w energię elektryczną odbiorców gminy na poziomie wysokiego napięcia następujące stacje elektroenergetyczne:

- 1) GPZ 110/20 kV w Kamiennej Górze,
- 2) GPZ 110/20 kV w Lubawce,
- 3) GPZ 110/20 kV w Marciszowie.

Wymienione instalacje zasilają następujący system linii wysokiego napięcia:

- 1) linia WN110 kV relacji: Kamienna Góra - Marciszów,
- 2) linia WN110 kV relacji: Kamienna Góra – Lubawka,
- 3) linia WN110 kV relacji: Kamienna Góra - Boguszów Gorce.

Przez obszar gminy przebiega magistralna linia 220 kV relacji GPZ 400/220/100 kV w Mikułowej - GPZ 220/110 KV w Boguszowie Gorchach oraz linia napowietrzna 110 kV relacji Boguszów Gorce - Mieroszów.

Sieć rozdzielcza średniego napięcia pracuje na napięciu 20 kV. Wykonana jest głównie jako napowietrzna, częściowo jako kablowa. Bilans energetyczny pozostaje korzystny, transformatory w większości miejscowości dysponują nadwyżką mocy. Wynika to głównie ze spadku zapotrzebowania na energię w miejscowościach, w których zaprzestały swej działalności PGR. Większość linii i urządzeń jest w dobrym stanie technicznym, dlatego też sieć energetyczna terenu gminy zapewnia zaopatrzenie w energię we właściwym zakresie tak pod względem obecnego jej użytkowania, jak i potencjalnego wzrostu poboru energii w najbliższej przyszłości.

12.6. Telekomunikacja

Abonenci telefoniczni Janiszowa, Raszowa, Czadowa, Dębrznika obsługiwani są przez telefoniczną centralę w Kamiennej Górze. Pozostali abonenci gminy Kamiennej

Góry podłączeni są do central:

- 1) w Pisarzowicach, obsługującej miejscowości: Rędziny, Czarnów.
- 2) w Leszczyńcu, obsługującej miejscowości: Ogorzelec, Szarocin.
- 3) w Przedwojowie,
- 4) w Krzeszowie, obsługującej Jawiszów, Gorzeszów, Kochanów, Krzeszówek, Lipienica.

Większość obszaru gminy jest pokryta naziemną siecią telefoniczną obsługiwaną przez operatorów, do których zaliczyć można między innymi: TP. S. A., Dialog S. A., Netia S. A., zapewnią ona możliwość podłączenia wszystkich miejscowości. Urządzenia te są włączone do sieci komunikacyjnej za pośrednictwem linii światłowodowych.

Uzupełnieniem gminnej sieci telekomunikacyjnej jest telefonia komórkowa. Całość obszaru gminy pokryta jest zasięgiem dostępnych operatorów telefonii komórkowej GSM, nie wszyscy z ich posiadają jednak stacje bazowe zlokalizowane w obszarze gminy. Listę stacji bazowych zamykają operatorzy:

- 1) Era Leszczyniec, Dz. Nr 319/2
- 2) Orange Pisarzowice, Dz. Nr 979
- 3) Orange Przedwojów, Dz. Nr 88.

13. ZAGADNIENIA OCHRONY PRZED POWODZIĄ

Zagrożenie powodziowe obszaru gminy, dotyczy przede głównych dolin rzek obszaru: Bobru, Zadnej oraz potoków Świdnik i Żywica. Koryto potoku Lesk nie generuje zagrożeń, wypełnia się jednak wodami powodziowymi rzeki Bóbr na skutek zjawiska tak zwanej „cofki”. ~~W zasięgu bezpośredniego zagrożenia oraz obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi leży znaczna część miejscowości gminy, między innymi: Czadrów, Dębrznik, Gorzeszów, Janiszów, Jawiszów, Krzeszów, Krzeszówek, Leszczyniec, Ogorzelec, Pisarzowice, Ptaszków i Szarocin.~~

W obszarze gminy znajdują się dwa suche zbiorniki przeciwpowodziowe, zapewniające retencję wód na rzece Zadna: „Krzeszów I” oraz „Krzeszów II”. Położone w kaskadzie zbiorniki stanowią podstawowy element systemu ochrony przed powodzią górnego biegu rzeki, a w szczególności obszaru największej miejscowości gminy – Krzeszowa.

Zagrożenie powodziowe w większych dolinach rzecznych dotyczy również lokalnie mniejszych cieków wodnych, które je zasilają. Rzadko występujące lokalne powodie i podtopienia pojawiają się w okresach przepływu wód roztopowych oraz podczas większych opadów.

~~Na rysunku zmiany studium wskazano:~~

- ~~1) — obszary potencjalnego zagrożenia powodzią,~~
- ~~2) — obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią,~~
- ~~3) — obszary do ochrony przed powodzią,~~
- ~~4) — zbiorniki przeciwpowodziowe: Krzeszów I i Krzeszów II.~~

~~W zmianie Studium, do której przystapiono uchwałą Rady Gminy Kamienna Góra Nr V/30/19 z dnia 27 marca 2019 r., zmienionej uchwałą Nr V/30/19 z dnia 27 marca 2019 r. dokonano aktualizacji zasięgów obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, zgodnie z dostępnymi mapami zagrożenia powodziowego.~~

~~Zgodnie z informacjami zawartymi na mapach zagrożenia powodziowego opublikowanymi przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej (obecnie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie) i przekazanymi właściwym wójtom (zgodnie z art. 88f ust. 4 pkt 5 nieobowiązującej już ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne), teren opracowania znajduje się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, tj.:~~

- ~~- obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (1 na 100 lat),~~
- ~~- obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (1 na 10 lat),~~
- ~~- obszarów między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy.~~

~~Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują przepisy odrębne wynikające z ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.).~~

Teren opracowania znajduje się także w granicach obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (1 na 500 lat) lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego, obszarów obejmujących tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia wału przeciwpowodziowego.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Bóbr znajdują się w obszarach wiodącego zainwestowania wsi Dębrznik, Ptaszków, Janiszów, natomiast od rzeki Zadrna w Czadorowie i od rzeki Ścinawka w Krzeszowie i Jawiszowie.

W przypadku obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie (1 na 500 lat), zasięgi wód znacząco nie wykraczają poza tereny wymienione powyżej.

Obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia wału przeciwpowodziowego znajdują się wyłącznie wzdłuż rzeki Bóbr, niemniej ze względu na fragmentaryczne występowanie wałów nie wpływają istotnie na zasięg wód powodziowych. Wskazane obszary zawierają scenariusz całkowitego zniszczenia.

14. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO

14.1. Charakterystyka układów osadniczych

Zabudowa gminy koncentruje się w obrębie dwudziestu jeden miejscowości, położonych w dwudziestu sołectwach. Przeważają wsie o łańcuchowym charakterze zabudowy. Występują też wsie powstałe wokół dawnych majątków ziemskich o zabudowie ulicowej lub rozproszonej. W ich obszarze wyraźnie dominuje zabudowa pochodząca sprzed II wojny światowej. Zabudowa ta na ogół zaspokaja obecne wymagania pod względem potrzebnej do życia i działalności gospodarczej powierzchni i kubatury, jednak jej stan techniczny, poza nielicznymi wyjątkami jest zły.

Poszczególne wsie wykazują znaczne zróżnicowanie pod względem ilości mieszkańców, warunków zamieszkiwania oraz poziomu świadczenia podstawowych usług dla ludności. Większość stanowią duże wsie o zwartej zabudowie, one też zapewniają najlepsze warunki do zamieszkiwania pod względem dostępu do podstawowych usług oraz obsługi komunikacyjnej i zaopatrzenia w sieci infrastruktury technicznej. Niemal każda z nich dysponuje sklepem wielobranżowym, w większości z nich znajdują się kościoły, często będące filiami kościołów parafialnych.

Gmina jest zróżnicowana pod względem intensywności ruchu inwestycyjnego. Największą pod tym względem dynamikę prezentują miejscowości: Krzeszów, Pisarzowice, Czadorów, Przedwojów, Ptaszków. Działalność dotyczyła tam obok mieszkalnictwa także wznoszenia lub rozbudowy obiektów handlu i usług. Inaczej na pozostałych terenach gminy gdzie decyzje dotyczyły przede wszystkim obiektów mieszkalnych i gospodarskich.

Układ przestrzenny terenów zainwestowanych tworzy 21 następujących jednostek osadniczych, położonych w granicach administracyjnych 20 sołectw. Są to:

Czadorów - długa, luźno zabudowana wieś łańcuchowa położona w południowo - zachodniej części gminy w dolinie rzeki Zadrna, na wysokości ok. 450-460 m n.p.m., przylega bezpośrednio do miasta Kamiennej Góry i jest z nią funkcjonalnie powiązana, we wsi zlokalizowane są m.in.: kościół, Świetlica Gminna, obiekty usług.

Czarnów - rozproszona wieś położona na wysokości ok. 610-740 m n.p.m., w północno - zachodniej części gminy, na zboczach Rudaw Janowickich, we wsi zlokalizowane są m.in.: gospodarstwo agroturystyczne „Czartak”, ośrodek Międzynarodowego Towarzystwa Świadomości Kriszny.

Dębrznik - wieś położona w północnej części gminy w Obniżeniu Lesku, na wysokości ok. 430-440 m n.p.m., graniczy z gminą Marciszów, zabudowa ciągnie się po obu brzegach rzeki Bóbr, we wsi zlokalizowane są m.in.: Świetlica Gminna, obiekty podstawowych usług.

Dobromyśl - mała wieś położona w północno - wschodniej części gminy, na wysokości ok. 510-540 m n.p.m., graniczy z gminą Lubawka, we wsi znajduje się leśniczówka.

Gołaszów - wieś położona w północno - wschodniej części gminy, przy drodze prowadzącej do Kamiennej Góry, na wysokości ok. 470-490 m n.p.m., zabudowania ciągną się wzdłuż Kochanówki - prawego dopływu Zadny, we wsi zlokalizowane są m.in.: biblioteka, Świetlica Gminna, sklep spożywczy.

Janiszów - wieś łańcuchowa położona w środkowej części gminy, ciągnąca się głównie wzdłuż lewego brzegu Bobru, od południa graniczy z miastem Kamienną Górą i jest z nim funkcjonalnie powiązana, we wsi zlokalizowane są m.in.: kościół, Świetlica Gminna, OSP.

Jawiszów - wieś łańcuchowa położona w południowej części gminy przy drodze prowadzącej do Chełmska Śląskiego, wieś rozciąga się wzdłuż Zadny u północno - zachodniego krańca Zaworów, we wsi zlokalizowane są m.in.: Świetlica Gminna, podstawowe obiekty usług.

Kochanów - niewielka wieś łańcuchowa położona u północno - zachodniego podnóża Zaworów, na wschodnim krańcu gminy, we wsi zlokalizowane są m.in.: kościół, podstawowe obiekty usług.

Krzeszów - największa wieś w gminie, położona w jej południowo - wschodniej części nad rzeką Zadną, w strukturze funkcjonalno - przestrzennej dominantę stanowi zabytkowy zespół pocysterski, wieś jest silnym ośrodkiem usługowym, stanowiącym zaplecze dla sąsiednich wsi, znajdują się tu m.in.: obiekty kultury związane z opactwem cysterskim, Zespół Szkół Samorządowych, Przedszkole Publiczne, dom kultury, biblioteka, urząd pocztowy, posterunek policji, ośrodek zdrowia, zakłady produkcyjno - usługowe, podstawowe obiekty usług.

Krzeszówek - niewielka luźno zabudowana wieś łańcuchowa położona na wysokości ok. 460-470 m n.p.m., w południowo - wschodniej części gminy, we wsi dominuje Kopalnia Piasku Kwarcowego „Krzeszówek”, ponadto znajduje się tu kościół, Świetlica Gminna, podstawowe obiekty usług.

Leszczyniec - duża uprzemysłowiona wieś położona u podnóża Rudaw Janowickich, w południowo - zachodniej części gminy, znajdują się tu: 2 kościoły, biblioteka, ośrodek zdrowia, urząd pocztowy, OSP, tartak, podstawowe obiekty usług.

Lipienica - niewielka wieś łańcuchowa położona u podnóża Gór Kruczych, w południowo - wschodniej części gminy, graniczy z gminą Lubawka, wieś funkcjonalnie jest związana z Krzeszowem, znajdują się tu m.in.: leśniczówka, Świetlica Gminna, podstawowe obiekty usług.

Nowa Białka - zanikowa wieś położona w południowo - zachodniej części gminy, granicząca z gminą Lubawka.

Ogorzelec - dość duża wieś położona pomiędzy Rudawami Janowickimi, a Wzgórzami Bramy Lubawskiej, w południowo - zachodniej części gminy, graniczy z miastem Kowary, znajdują się tu: Kopalnia Ogorzelec, Świetlica Gminna, podstawowe obiekty usług.

Olszyny - długa, luźno zabudowana wieś łańcuchowa położona w dolinie Zadny, w południowo - zachodniej części gminy, graniczy z Chełmskiem Śląskim i jest z nim funkcjonalnie powiązana, we wsi zlokalizowane są podstawowe obiekty usług.

Pisarzowice - duża wieś, położona w malowniczej dolinie Żywicy u podnóża Rudaw Janowickich w zachodniej części gminy, graniczy z miastem Kamienną Górą i jest z nim funkcjonalnie związana, we wsi dominuje Zakład Wydobywania i Przemiału Dolomitu, we wsi zlokalizowane są także m.in.: Zespół Szkół Publicznych, kościół, dom kultury, punkt lekarski, urząd pocztowy, OSP, gospodarstwo agroturystyczne, podstawowe obiekty usług.

Przedwojów - wieś łańcuchowa położona w północnej części Gór Kruczych, w środkowej części gminy, od północy graniczy z miastem Kamienną Górą i jest z nim funkcjonalnie związana, we wsi zlokalizowane są m.in.: kościół, Świetlica Gminna, podstawowe obiekty usług.

Ptaszków - rozproszona wieś położona na prawym brzegu Bobru, w północno - wschodniej części gminy, graniczy z miastem Kamienną Górą i jest z nim funkcjonalnie związana, we wsi zlokalizowane są m.in.: Szkoła Podstawowa, Świetlica Gminna, OSP, podstawowe obiekty usług.

Raszów - łańcuchowa wieś malowniczo położona w dolinie Bystrka, u podnóża Rudaw Janowickich, w północnej części gminy, we wsi zlokalizowane są m.in.: kościół, świetlica gminna, podstawowe obiekty usług.

Rędziny - łańcuchowa wieś, malowniczo położona w dolinie Bystrka, u podnóża Rudaw Janowickich, w północno - zachodniej części gminy, we wsi dominuje Kopalnia Dolomitu Rędziny, ponadto znajdują się tu m.in.: leśniczówka, kościół, podstawowe obiekty usług.

Szarocin - dość duża wieś łańcuchowa położona w dolinie Świdnika w południowo - zachodniej części gminy, we wsi zlokalizowane są m.in.: Szkoła Podstawowa, Świetlica Gminna, Dom Pomocy Społecznej, leśniczówka, podstawowe obiekty usług.

14.2. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Gmina dysponuje obowiązującymi planami miejscowymi zagospodarowania przestrzennego dla nieznaczej części swojego obszaru. Dokumenty te są wiążące dla inwestorów, na podstawie wypisów i wyrysów z planu mogą oni uzyskać pozwolenia na budowę.

Tabela 17. Zestawienie obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego

L.p	Nr Uchwały i data podjęcia	Przedmiot i zakres ustaleń m.p.z.p	Określenie granic obszar terenu wsi	Data i Nr aktu publikacji uchwały
1.	Uchwała Nr XIII/49/97 z 26.11.1997r.	uchwalenie zmian w planie ogólnym zagospodarowania gmin	Przedwojów, tereny produkcyjno-usługowe	01.04.1998r Dz. U. Nr 13, poz. 19 woj. jel.
21.	Uchwała Nr XIII/48/97 z 26.11.1997r.	uchwalenie zmian w planie szczegółowym	Krzeszów, tereny komunikacji samochodowej	01.04.1998r Dz. U. Nr 13 20 woj. jel.
32.	Uchwała Nr VI/23/98 z 26.05.1998r.	uchwalenie zmian w pl. szczegół.	Krzeszów, tereny zabudowa mieszkaniowej, tereny rolnicze, lasy	27.07.1998r. Dz. U. nr 33, poz.56 woj. Jel.
43.	Uchwała Nr VI/24/98 z 26.05.1998r.	uchwalenie zmian w planie ogólnym	Czarnów B15UT Gorzyszów E9US/w Jawiszów G13US/W Jawiszów G14K Krzeszów 19K Krzeszówek J7US/W Kopalnia Krzeszówek Janiszów (pole golfowe Jawiszów G15 UP, Lipienica RZ Ogorzelec N12US,N13 US N14UT/MN i N15 UT/MN	27.07.1998r Dz. U. Nr 33 poz.57 woj. jel.
5.	Uchwała Nr XX/87/08 z 27 lutego 2008 r.	Dla terenów położonych we wsi Krzeszów, Lipienica	Tereny zabudowa mieszkaniowej	11.02.2008 Dz. U. woj. dolnośląskiego Nr 104 poz. 1224
64.	Uchwała Nr III/10/01 z 29 marca 2001	uchwalenie wprowadzenia zmian w planie szczegółowym wsi Krzeszów	Tereny produkcji, usług	13.06.2001r Dz. U. woj. dolnośląskiego Nr 59, poz. 704
75.	Uchwała Nr IV/20/01 z 26 kwietnia 2001 roku	uchwalenie m.p. zagosp. przestrz. dla terenu górniczego Krzeszówek	teren górniczy kopalni „KRZESZÓWEK oraz wieś Krzeszówek	21.06.2001r. Dz. U. woj. dolnośląskie Nr 63 poz. 779

86.	Uchwała Nr X/43/01 z dnia 25.10 2001 roku	uchwalenie wprowadzenie zmian w m.p.z p.gminy	Kochanów US/W Krzeszów M/U, US, W, i Z Krzeszówek US, W i Z Pisarzowice M/U Czadrów KS Lipienica US i W Przedwojów G5 Przedwojów MU	04.12.2001r. Dz.U.woj. Nr 161 poz.2261
97.	Uchwała Nr V/28/03 z dnia 27.02.2003r.	uchwalenie zmiany m.p. ogólnego z.p. gminy	Przedwojów U/P Pisarzowice Rek Pisarzowice U/P Czarnów US Krzeszów U Ogorzelec U Olszyny US	Dz.U.nr 65 z 23.05.20003r
108.	Uchwała Nr VI/40/03 z dnia 24 .04. 2003r.	uchwalenie zmiany m.p. ogólnego z.p. gminy	Krzeszów SSEMP	Dz.U.Nr 77
<u>9.</u>	<u>Uchwała Nr XX/87/08 Z 27 lutego 2008 r.</u>	<u>Dla terenów położonych we wsi Krzeszów, Lipienica</u>	<u>Tereny zabudowa mieszkaniowej</u>	<u>11.02.2008 Dz. U. woj. dolnośląskiego Nr 104 poz. 1224</u>
10.	Uchwała Nr XLII/192/09 z dnia 30.12.09	uchwalenie zmianyMPZP dla części strefy	Krzeszów SSEMP	<u>Dz. U. Woj. Doln. 2010.59.909</u>
<u>11.</u>	<u>Uchwała Nr XXXVII/188/1 3 z dn. 28.08.2013</u>		<u>teren górniczy "Ogorzelec IV" wraz z terenami sąsiednimi</u>	<u>Dz. U. Woj. Doln. 2013.4929</u>
<u>12.</u>	<u>Uchwała Nr XXX/173/13 z dn.29.05.2013</u>		<u>teren górniczy "Rędziny I"</u>	<u>Dz. U. Woj. Doln. 2013. 048</u>
<u>13.</u>	<u>Uchwała Nr XXX/178/13 z dn. 29.05.2013</u>		<u>teren górniczy "Ogorzelec III"</u>	<u>Dz. U. Woj. Doln. 2013.5563</u>
<u>14.</u>	<u>Uchwała Nr XXXIV/200/13 z dn. 30.10.2013</u>		<u>miejsowość Rędziny</u>	<u>Dz. U. Woj. Doln. 2013.5861</u>
<u>15.</u>	<u>Uchwała Nr XXXVI/209/13 z dn. 30.12.2013</u>		<u>miejsowość Lipienica</u>	<u>Dz. U. Woj. Doln. 2014.961</u>
<u>16.</u>	<u>Uchwała Nr XXXVI/210/13 z dn. 30.12.2013</u>		<u>miejsowość Przedwojów</u>	<u>Dz. U. Woj. Doln. 2014.960</u>

<u>17.</u>	<u>Uchwała Nr XXV/156/16 z dn. 28.09.2016</u>		<u>Rędziny w granicach działek 49/4, 138, 124/4.</u>	<u>Dz. Urz. Woj. Doln. 2016.4531</u>
<u>18.</u>	<u>Uchwała Nr XXV/155/16 z dn. 28.09.2016</u>	<u>uchwalenie zmiany m. p.</u>	<u>zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w miejscowości Rędziny.</u>	<u>Dz. Urz. Woj. Doln. 2016.4530</u>
<u>19.</u>	<u>Uchwała Nr XXVIII/177/16 z dn. 28.09.2016</u>		<u>Czadrów, w granicach działek nr 386/8 i 386/5.</u>	<u>Dz. Urz. Woj. Doln. 2017.314</u>

14.3. Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych

W obszarze gminy występują obszary przewidziane do rozmieszczania inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Należą do nich:

- 1) drogi:
 - a) odcinek planowanej drogi ekspresowej S3,
 - b) odcinek drogi krajowej nr 5
 - c) odcinki dróg wojewódzkich nr 367, 368, 369,
 - d) odcinki dróg powiatowych,
- 2) odcinki szlaków kolejowych nr 298, 299, 300, 308.
- 3) odcinki gazociągów wysokiego ciśnienia,
- 4) odcinki linii energetycznych wysokiego napięcia.

Zakładana realizacja wymienionych powyżej zadań należy do istotnych uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy

15. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Do podstawowych potrzeb rozwojowych gminy należy zaliczyć:

- 1) rozbudowę systemów infrastruktury technicznej i układów komunikacji,
- 2) zapewnienie ukierunkowanej promocji dla rozwoju turystyki w wyspecjalizowanych ośrodkach np. Krzeszowie,
- 3) zwiększenie rentowności funkcjonujących na terenie gminy gospodarstw rolnych (niska rentowność wynika zarówno z niskiej dochodowości rolnictwa w Polsce jak i rozdrobnienia gospodarstw rolnych, braku specjalizacji, specyfiki terenu - ostrego klimatu, niekorzystnego ukształtowania powierzchni, itp. przy dość dużej ilości mieszkańców utrzymujących się z prowadzenia tego typu działalności),
- 4) zwiększenie liczby miejsc pracy na terenie gminy oraz w jej bezpośrednim otoczeniu,
- 5) rozwój funkcji turystycznej.

Gmina dysponuje możliwościami rozwoju przestrzennego oraz ekonomicznego. Z analizy uwarunkowań wynikają następujące generalne konkluzje:

- 1) gmina Kamienna Góra posiada atrakcyjne położenie pod względem geograficznym - występują tu zróżnicowane formy terenu takie jak: pasma górskie o odmiennym charakterze oraz rozległe śródgórskie obniżenia, z bogactwem środowiska przyrodniczego (cenne elementy przyrody nieożywionej i ożywionej) związane jest występowanie licznych obszarów objętych ochroną lub proponowanych do ochrony,
- 2) ze zróżnicowanymi utworami geologicznymi związane jest występowanie na terenie gminy licznych surowców mineralnych takich jak: amfibolity, dolomity, kruszywa kwarcowe i żwiry, które dały podstawę do podjęcia eksploatacji i uruchomienia kopalni w Ogorzelcu, Rędzinach, Krzeszówku i na terenie Krzeszowa (na granicy gminy kopalnia Borówno),
- 3) na terenie gminy występują bogate zasoby wód podziemnych - występują tu aż trzy główne zbiorniki wód podziemnych, które podlegają najwyższej ochronie,

- 4) w gminie występują liczne zasoby cennych dóbr kultury, w tym unikalny w skali ponadregionalnej zespół krzeszowski,
- 5) gmina nie posiada naturalnych uwarunkowań sprzyjających rozwojowi rolnictwa: niska klasa gleb, pagórkowate ukształtowanie terenu, niekorzystne warunki klimatyczne, skrócony okres wegetacji,
- 6) gleby na terenie gminy są silnie zakwaszone - 76% powierzchni użytków rolnych wymaga potrzeby wapnowania,
- 7) stan sanitarny środowiska należy uznać za zadawalający, jakość wód płynących ulega ciągłej poprawie, z ogólnej powierzchni gminy 15811 ha największy udział mają indywidualne gospodarstwa rolne - 42%, grunty stanowiące mienie komunalne stanowią zaledwie 3% ogólnej powierzchni,
- 8) układ przestrzenny gminy historycznie rozwinięty na kierunkach wschód - zachód (trasa Jelenia Góra - Wałbrzych) oraz północ - południe (trasa Bolków - Lubawka) jest zdolny do dalszego rozwoju,
- 9) na terenie gminy funkcjonuje zróżnicowana działalność gospodarcza: rolnictwo i leśnictwo, drobna działalność gospodarcza oraz przemysł, dobrze funkcjonuje przemysł, szczególnie przemysł wydobywczy oraz drobna przedsiębiorczość, natomiast produkcja rolna znajduje się na niskim poziomie, mimo potencjału w tym zakresie, stosunkowo słabo rozwinięta jest działalność turystyczna.
- 10) położenie gminy w pobliżu przejścia granicznego w Lubawce oraz w ciągu planowanej drogi ekspresowej S3 może spowodować znaczne zwiększenie ruchu tranzytowego przez teren gminy.

CZĘŚĆ II- KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. CELE ROZWOJU PRZESTRZENNEGO

Celem strategicznym rozwoju przestrzennego gminy Kamienna Góra jest uzyskanie takiej funkcjonalno - przestrzennej struktury tej jednostki, która w harmonijny, zrównoważony sposób wykorzysta jej walory i zasoby przyrodnicze oraz kulturowe dla poprawy warunków życia mieszkańców. Cel ten będzie realizowany przez następujące cele bezpośrednie:

- 1) kompleksową ochronę przyrody i krajobrazu oraz poprawę stanu środowiska w obszarze gminy,
- 2) ochronę dziedzictwa kulturowego, służącą utrwalaniu tożsamości jednostek osadniczych gminy i utrzymaniu ich, jako głównych elementów struktury przestrzennej,
- 3) rozwój głównych gałęzi gospodarki przy wykorzystaniu w maksymalnym stopniu własnego potencjału i naturalnych predyspozycji dla rozwoju zwłaszcza, tzw. "małej" przedsiębiorczości oraz turystyki i rekreacji,
- 4) uzyskanie wysokich standardów i ładu w zagospodarowaniu przestrzennym gminy oraz harmonizację całego układu przestrzennego,
- 5) pełne wykorzystanie powiązań komunikacyjnych gminy dla jej rozwoju oraz ich rozbudowa w powiązaniu z budową drogi ekspresowej S3, modernizacją drogi krajowej Nr 5.

W modelowym ujęciu docelowego rozwoju przestrzennego gminy przyjmuje się, że głównymi elementami jej struktury funkcjonalno - przestrzennej są:

- 1) spójny system istniejących i projektowanych przyrodniczych terenów chronionych i ochrony wartościowych elementów środowiska kulturowego,
- 2) kompleksy leśne, kompleksy łąkowo - pastwiskowe i grunty orne,
- 3) kompleksy wód otwartych,
- 4) rozbudowywany system terenów zainwestowania wiejskiego,
- 5) obiekty przemysłowe, produkcyjno - usługowe i usługowe, w tym obiekty dla obsługi turystyki,
- 6) nowe tereny turystyki, wypoczynku i rekreacji w Czarnowie, Janiszowie, Krzeszowie, Krzeszówku, Leszczyńcu, Ogorzelcu, Pisarzowicach i w Rędzinach,
- 7) nowe tereny usług i działalności gospodarczej w Krzeszowie, Pisarzowicach, Przedwojowie i Ptaszkowie oraz docelowo w Jawiszowie,
- 8) tereny powierzchniowej eksploatacji surowców,
- 9) sieć szlaków turystycznych, pieszych i rowerowych oraz ścieżek dydaktycznych,
- 10) sieć dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych, gminnych i lokalnych,
- 11) sieci i urządzenia techniczne, towarzyszące istniejącej zabudowie.

Rozwój przestrzenny terenów gminy będzie miał miejsce przy przestrzeganiu przyjętych w zmianie studium zasad ochrony przyrody i krajobrazu oraz zachowaniu właściwych standardów funkcjonalnych, technicznych i estetycznych zabudowy oraz będzie obejmował:

- 1) utrzymanie istniejącej zabudowy oraz budowę nowych obiektów mieszkalnych, usługowych, gospodarczych i produkcyjnych,
- 2) rozbudowę bazy noclegowej i gastronomicznej dla aktywizacji funkcji turystycznej,
- 3) rozbudowę istniejącego układu szlaków pieszych z wytrasowaniem i oznakowaniem szlaków rowerowych i ścieżek dydaktycznych wraz z zagospodarowaniem głównych punktów widokowych i miejsc odpoczynku,
- 4) rozbudowę istniejącego układu dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych, gminnych,
- 5) modernizację oraz rozbudowę sieci infrastruktury technicznej, towarzyszącej istniejącej i projektowanej zabudowie,
- 6) prowadzenie racjonalnej gospodarki zasobami złóż surowców mineralnych.

Długofalowa realizacja wymienionych wyżej założeń powinna doprowadzić do uporządkowania struktury funkcjonalno - przestrzennej oraz poprawy standardów zamieszkiwania, pracy i wypoczynku. Dzięki porządkowaniu istniejącej zabudowy, jej rozwojowi na nowych terenach i wyposażeniu tych obszarów w sprawne systemy obsługi technicznej oraz przy odpowiednim wkomponowaniu jej w spójny system ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, gmina uzyska nowoczesną zindywidualizowaną strukturę.

2. KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KRAJOBRAZU

2.1. Zasady ochrony zasobów przyrodniczych

Zgodnie z przyjętymi celami rozwoju przestrzennego gminy Kamienna Góra zasadniczą rolę w jego ukierunkowaniu pełnić będą przyjęte kierunki ochrony środowiska przyrodniczego. Jej przedmiotem są zasoby przyrodnicze:

- 1) Rudawskiego Parku Krajobrazowego,
- 2) obszary specjalnej ochrony siedlisk Natura 2000,
- 3) obszar rezerwatu przyrody „Głazy Krasnoludków”,
- ~~3~~4) otulina Karkonoskiego Parku Narodowego,
- 4)5) obiekty objęte ochroną w formie pomników przyrody,
- 5)6) inne obiekty cenne przyrodniczo położone w obszarze gminy, nieobjęte wymienionymi wyżej formami ochrony.

Celem ochrony cennych terenów i obiektów geologicznych oraz geomorfologicznych jest zachowanie ich w istniejącej postaci, uformowanej przez naturę. Dla realizacji ww. celu zakłada się w szczególności:

- 1) zachowanie wszystkich naturalnych form skalnych i odsłoneń geologicznych,
- 2) przeciwdziałanie liniowej erozji powierzchniowej na szlakach pieszych, drogach gospodarczych i rynnach zrywkowych,
- 3) likwidację miejsc nielegalnego składowania odpadów w nieczynnych kamieniołomach i ich rekultywację w kierunku leśnym oraz eliminację nielegalnych składowisk odpadów na terenach leśnych, w dolinach rzek i na terenach otwartych,
- 4) ochronę udokumentowanych zasobów złóż surowców mineralnych w istniejących, czynnych kopalniach przy prowadzeniu ich rekultywacji oraz uwzględnieniu racjonalnej gospodarki tymi zasobami.

Dla ochrony środowiska glebowego na terenie gminy zakłada się zachowanie występujących tu jednostek podziałowych gleb i przeciwdziałanie ich degradacji. Dla realizacji tego celu zakłada się w szczególności:

- 1) stosowanie w zależności od potrzeb wapnowania podstawowego lub zachowawczego dla podniesienia żyzności użytków rolnych,
- 2) zwiększenie naturalnej retencji leśnej i glebowej,
- 3) zalesienie gleb niskiej jakości oraz zagrożonych erozją lub narażonych na erozję, dopuszcza się zalesienie gleb niskiej jakości na terenach położonych poza wyznaczoną granicą rolno - leśną,
- 4) likwidację miejsc nielegalnego składowania odpadów.

Celem ochrony zasobów wodnych jest zachowanie struktury ich układu hydrograficznego, ukształtowanej w wyniku oddziaływania naturalnych procesów obiegu wody. Wskazany cel osiągnięty będzie poprzez realizację następujących zadań:

- 1) pełną ochronę przed zanieczyszczeniem wód Bobru - głównej arterii wodnej regionu i doprowadzenie do uzyskania docelowo I klasy czystości wód,
- 2) kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej w całym obszarze zlewni Bobru oraz likwidację lokalnych źródeł zanieczyszczeń wód na terenie gminy,
- 3) ochronę źródeł i stref źródłiskowych rzek i potoków oraz ujęć wodnych,
- 4) wspomaganie naturalnych procesów wzbogacania, retencji oraz samooczyszczania się rzek i potoków na terenie gminy.

Nadrzędnym celem ochrony ekosystemów leśnych jest prowadzenie planowej gospodarki leśnej w oparciu o obowiązujące planu urządzania lasu Nadleśnictwa Kamienna Góra i Nadleśnictwa Śnieżka. Realizacja tego celu powinna odbywać się w zgodzie z wymogami ochrony zasobów przyrodniczych obszaru, a w szczególności:

- 1) ochrona naturalnej różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych, zbliżonych ze zbiorowisk zbliżonych do naturalnych,
- 2) wspomaganie naturalnych procesów regeneracyjnych w obszarach leśnych z dużym udziałem zbiorowisk autogenicznych,
- 3) odtworzenie zbiorowisk leśnych mieszanych, z większym udziałem gatunków liściastych,
- 4) powstrzymanie procesów degradacji stosunków wodnych w lasach, z odtwarzaniem śródleśnych zbiorników retencyjnych, wykorzystujących istniejące naturalne ciek wodne.

Celem ochrony ekosystemów nieleśnych i flory jest zachowanie pełnej różnorodności świata roślin, a w szczególności gatunków należących do roślin zagrożonych wskutek różnorodnej działalności człowieka. Dla zapewnienia skutecznej ochrony ekosystemów nieleśnych i różnorodności florystycznej zakłada się następujące działania:

- 1) zapewnienie trwałej ochrony najcenniejszym fragmentom ekosystemów nieleśnych z populacjami rzadkich i zagrożonych gatunków roślin poprzez utworzenie rezerwatów lub użytków ekologicznych,
- 2) zapewnienie czynnej ochrony ekosystemów łąkowych i pastwiskowych poprzez zachowanie dotychczasowych form ich użytkowania (koszenie, wypas),
- 3) prowadzenie stałej kontroli stanu najbardziej zagrożonych gatunków w objętych ochroną obiektach.

Celem ochrony fauny jest zachowanie rzadkich gatunków chronionych zwierząt, zwłaszcza zagrożonych w Polsce, poprzez ochronę ich biotopów i nisz ekologicznych, a także najcenniejszych pod względem składu gatunkowego i bioróżnorodności. Dla realizacji tego celu przyjmuje się następujące zadania:

- 1) ochronę naturalnych ostoi zwierząt leśnych tj. tzw. zwierzyny łownej i łączących je korytarzy ekologicznych,
- 2) zachowanie lub przywrócenie utraconej bioróżnorodności środowiska przyrodniczego, poprzez utrzymanie lub wzbogacenie różnorodności siedlisk,
- 3) minimalizację wpływów antropogenicznych, w tym m.in.: regulacji niektórych odcinków rzek i potoków oraz prowadzenia prac melioracyjnych, szczególnie o charakterze wyłącznie odwadniającym.

2.2. Ochrona zasobów przyrodniczych Rudawskiego Parku Krajobrazowego

W obszarze parku obowiązują ustalenia planu ochrony Rudawskiego Parku Krajobrazowego ustanowione uchwałą Nr XVI/329/22 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2011 r. Wymieniona uchwała ustanawia plan ochrony na lata 2011-2030 w brzmieniu:

- 1) załącznika nr 1 obejmującego tekst planu ochrony;
- 2) załącznika nr 2 obejmującego wskazanie istniejących i potencjalnych zagrożeń oraz sposobów ich eliminacji lub ograniczenia;
- 3) załącznika nr 3 obejmującego zakres ustaleń dla stref funkcjonalnych; załącznika nr 4 obejmującego zakres prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu w poszczególnych obszarach działań ochronnych;
- 4) załącznika nr 5 obejmującego uwzględnienie zakresu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Rudawy Janowickie” PLH020011 w granicach Rudawskiego Parku Krajobrazowego;
- 5) załącznika nr 6 obejmującego uwzględnienie zakresu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Góry i Pogórze Kaczawskie” PLH020037 w granicach Rudawskiego Parku Krajobrazowego;
- 6) załącznika nr 7 obejmującego Mapę stref funkcjonalnych i obszarów działań ochronnych;
- 7) załącznika nr 8 obejmującego Mapę wybranych stanowisk gatunków roślin, zwierząt dziko występujących objętych ochroną gatunkową oraz zagrożonych wyginięciem lub rzadko występujących.

Plan formułuje cele ochrony wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych na terenie Rudawskiego Parku Krajobrazowego, należą do nich:

- 1) zachowanie istniejących, cennych form geomorfologicznych wraz z towarzyszącymi im naturalnym procesami rzeźbotwórczymi;
- 2) zachowanie istniejących, cennych struktur geologicznych, w szczególności zinwentaryzowanych złóż kopalin, wraz z towarzyszącymi im naturalnymi procesami geologicznymi;
- 3) zachowanie istniejącej, mało zmienionej antropogenicznie struktury hydrograficznej i hydrogeologicznej oraz zbiorników wodnych pochodzenia antropogenicznego;
- 4) zachowanie lub odtworzenie naturalnych właściwości fizykochemicznych wód powierzchniowych i podziemnych;
- 5) zachowanie mało zmienionej struktury przestrzennej gleb oraz ich właściwości fizykochemicznych i biologicznych;
- 6) odtworzenie naturalnych właściwości fizykochemicznych i biologicznych wierzchnich poziomów gleb;
- 7) zachowanie lasów, wraz z całym bogactwem siedlisk przyrodniczych, flory, fauny i grzybów;
- 8) zwiększanie i ochrona bioróżnorodności;
- 9) kształtowanie i zachowanie stref ekotonowych;

- 10) renaturalizacja lasów zmienionych antropogenicznie;
- 11) zachowanie w stanie niezmienionym istniejącej różnorodności lądowych siedlisk przyrodniczych wraz z całym bogactwem zasiedlającej je flory i fauny;
- 12) zachowanie w zrównoważonym stanie istniejącej różnorodności wodnych siedlisk przyrodniczych, wraz z całym bogactwem zasiedlającej je flory i fauny;
- 13) zachowanie istniejących, harmonijnie ukształtowanych wewnątrz krajobrazowych;
- 14) zachowanie cennych obiektów dziedzictwa kulturowego i tradycji niematerialnej.

2.3. Ochrona zasobów przyrodniczych obszarów Natura 2000

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 jest systemem ochrony zagrożonych składników różnorodności biologicznej kontynentu europejskiego, wdrażanym od 1992 r. w sposób spójny pod względem metodycznym i organizacyjnym na terytorium wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej.

Podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000 jest Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków i Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

Obszar gminy leży w granicach następujących obszarów Natura 2000:

- 1) specjalne obszary ochrony siedlisk SOO:
 - a) „Karkonosze” (kod obszaru PLH020006),
 - b) „Rudawy Janowickie” (kod obszaru PLH020011),
 - c) „Góry Kamienne” (kod obszaru PLH020038),
- 2) obszar specjalnej ochrony ptaków OSO:
 - a) „Karkonosze” (kod obszaru PLB020007),
 - 2)b) „Sudety Wałbrzysko- Kamiennogórskie” (kod obszaru PLB020010).-

Przedmiotem ochrony w granicach wymienionych wyżej obszarów są:

- 1) typy siedlisk wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG,
- 2) gatunki, których dotyczy Artykuł 4 Dyrektywy Rady 79/409/EWG i gatunki wymienione w Załącznikach I i II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym w szczególności:
 - a) ptaki wymienione w Załączniku I, w tym gatunki regularnie migrujące,
 - b) ssaki, płazy i gady, ryby, bezkręgowce wymienione w Załączniku II.

Szczegółowe zestawienia gatunków fauny i flory objętych ochroną w ramach obszarów Natura 2000 zawierają Standardowe Formularze Danych, sporządzone dla każdego z obszarów. W ich granicach obowiązują przepisy szczególne, działania inwestycyjne tam prowadzone mogą wymagać przeprowadzenia postępowania w sprawie oddziaływania na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199 poz. 1227).

~~Część obszaru gminy leży z zasięgu ostoi ptaków wytypowanej w zgodzie z kryteriami Międzynarodowego Towarzystwa Ochrony Ptaków IBA. Obecnie prowadzone są prace nad zdefiniowaniem granic tego obszaru, określanego jako potencjalny obszar ochrony ptaków PLB020010 „Sudety Wałbrzysko- Kamiennogórskie”.~~

2.4. Otulina Karkonoskiego Parku Narodowego

Dla Karkonoskiego Parku Narodowego jak i jego otuliny obowiązuje Zarządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 stycznia 2018 r. w sprawie zadań ochronnych dla Karkonoskiego Parku Narodowego, obejmujące identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń oraz sposoby eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń i ich skutków, a także opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, opis sposobów czynnej ochrony gatunków i roślin i zwierząt oraz wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową.

2.45. Inne obszary i obiekty wskazane do ochrony

W obszarze gminy znajduje się szereg obiektów przyrodniczych, kwalifikujących się do indywidualnej ochrony w związku z występowaniem chronionych gatunków fauny:

- 1) kamieniołom dolomitu - teren położony na zachód od wsi Rędziny, ochronę proponuje się ze względu na występowanie najwyższego na terenie Dolnego Śląska stanowiska lęgowego sieweczki rzecznej oraz występowanie dziwonii zwyczajnej,
- 2) Bukowa Góra, ochronę proponuje się ze względu na występowanie jastrzębia i trzmielojada,
- 3) Dolina Świdnika - teren północnej części doliny Świdnika, obejmujący koryto rzeki wraz z przyległymi łąkami, ochronę proponuje się ze względu na występowanie chronionych gatunków ptaków: siniaka, strumieniówki, pluszcza, świerszczaka, dziwonii zwyczajnej, bociana czarnego, kruka, turkawki, derkacza, przepiórki oraz dzięcioła zielonosiwego, w potoku Świdnik i w dolnych partiach jego dopływów żyje także chroniony gatunek ryby - strzebla potokowa, której towarzyszy tam rzadki głowacz białopłetwy,
- 4) doliny Opatówki i Bystrka - wraz z otaczającym go wąskim pasem łąk, ochronę proponuje się ze względu na występowanie chronionych gatunków ptaków: świerszczaka, dziwonii zwyczajnej, turkawki, derkacza oraz słonki. W potoku Opatówka i w dolnych partiach jego dopływów żyje także chroniony gatunek ryby -strzebla potokowa,
- 5) odcinek Doliny Bobru - jest to fragment doliny Bobru pomiędzy Jawiszowem, a Kamienną Górą z zachowanymi tu jeszcze, wysychającymi starorzeczami Bobru, ochronę proponuje się ze względu na występowanie chronionych gatunków ptaków: remiza, pluszcza, pliszki górskiej oraz świerszczaka, a także występowanie w rzece chronionego gatunku ryb -strzebli potokowej,
- 6) ciek wodny koło Olszyn - nieduża dolina, położona na zachód od wsi Olszyny. Ochronę proponuje się ze względu na występowanie chronionych gatunków ptaków: turkawki, świerszczaka i pluszcza,

Uzupełniają je obiekty przyrodnicze, kwalifikujące się do indywidualnej ochrony w związku z występowaniem chronionych gatunków flory:

- 1) łąki na Przełęczy Rędzińskiej - kompleks podmokłych, zabagnionych łąk na stokach między Dzięczą Górą a Bielcem,
- 2) łąki nad Czarnowem - fragmenty jałowych łąk, położone 400 m na północny - zachód od gospodarstwa agroturystycznego „Czartak”,
- 3) łąki u podnóża Góry Bukowej- kompleks podmokłych łąk na stokach Bukowej nad Czarnowem,
- 4) łąki nad Ogorzelcem - fragmenty ubogich, jałowych, częściowo podmokłych łąk, położone pomiędzy Przełęczą Kowarską, a Górą Rudnik,
- 5) łąki koło Przełęczy Kowarskiej - kompleks jałowych częściowo podmokłych łąk położonych poniżej drogi w kierunku Lubawki, znaczne powierzchnie zajmują fragmenty z masowym wystąpieniem wszewłogi górskiej,
- 6) łąki między Ogorzelcem a Szarocinem - kompleks podmokłych łąk i turzycowych młak ze stanowiskiem m.in. arniki górskiej, gnidosza rozesłanego, storczyka szerokolistnego i ciemiężycy zielonej,
- 7) łąki między Ogorzelcem a Paczynem - fragmenty jałowych, częściowo podmokłych łąk położonych przy potoku na skraju lasu, rosną tu stosunkowo bogate populacje storczyków: gołki długoostrogowej, podkolana białego i kruszczyka szerokolistnego, arniki górskiej,
- 8) łąki koło Nowej Białki - kompleks podmokłych łąk i turzycowych młak z dobrze zachowanymi fitocenoząmi z rzędu Molinietalia na rozlewiskach licznych potoków, bogate stanowiska mają tu również: storczyk szerokolistny i listera jajowata,
- 9) łąki koło Szarocina - rozległy wielohektarowy kompleks podmokłych łąk w dolinie Świdnika z dobrze zachowanymi fitocenoząmi z rzędu Molinietalia, ponadto występują tu stanowiska roślin chronionych, takich jak: storczyk szerokolistny, listera jajowata, podkolan biały, gnidosz rozesłany i ciemiężycy zielona,
- 10) łąki na zboczach góry Szubieniczna nad Pisarzowicami - kompleks nasłonecznionych łąk na silnie eksponowanych stokach ze stanowiskiem storczyka bżowego i wielu roślin ciepłolubnych,
- 11) łąki koło Raszowa - kompleks łąk położonych między górą Szubieniczna a górą Czubata, obejmujący podmokłe łąki i turzycowe młaki na rozlewiskach potoku oraz jałowe łąki na eksponowanych stokach bezimiennego wzgórze, występują tu bogate stanowiska wielu roślin chronionych, m.in.: kruszczyka błotnego, storczyka szerokolistnego, gołki długoostrogowej, listery jajowatej, storczyka bżowego i rojnika pospolitego oraz stanowiska roślin rzadkich: turzycy dawala, świbki błotnej, bobrka trójlistkowego i dziewięciornika błotnego,
- 12) łąki koło Kamiennej Góry na stokach Wielkiej Kopy- jedyna w obszarze gminy populacja pełnika europejskiego,

- 13) buczyna koło Przedwojowa - fragmenty żyznego lasu bukowego położone na południowy zachód od wsi z bardzo bogatą populacją lilii złotogłów, w runie rosną ponadto: wawrzynek wilcze łyczo, kopytnik pospolity, marzanka wonna i czerniec gronkowy,
- 14) łąki koło Olszyn - wielohektarowy kompleks łąk z rzędu Molinietalia i podmokłych psiar, położony tuż za torami kolejowymi na rozlewiskach Olszanicy, występuje tu obfita populacja arniki górskiej oraz stanowiska storczyka szerokolistnego, listery jajowatej i gnidosza rozeslanego,
- 15) łąki na rozlewiskach Jawiszówki - kilkuhektarowy, położony po prawej stronie drogi z Olszyn do Gorzeszowa, kompleks podmokłych łąk i młak na rozlewiskach potoku, znaczne powierzchnie zajmują tu zbiorowiska z turzycą prosowatą oraz stanowiska śnieżycy wiosennej, storczyka szerokolistnego i wierzby rokity,
- 16) łąki na wschód od Kochanowa - suche, nasłonecznione i kwieciste łąki ok. 1 km na wschód od wsi na stromych zboczach pagórów obok niewielkiego kompleksu leśnego, występują tu stanowiska m.in.: podkolana białego, gołki długoostrogowej, dziewięciła bezłodygowego oraz szeregu roślin ciepłolubnych, takich jak koniczyny pagórkowej, przelotu pospolitego, czy krwiciągu mniejszego,
- 17) łąki koło Kochanowa - kompleks podmokłych łąk z rzędu Molinietalia i turzycowych młak położonych około 1,5 km od wsi przy potoku pod lasem, występują tu populacje m.in. listery jajowatej, storczyka szerokolistnego, śnieżycy wiosennej, zimowita jesiennego. Z ciekawych roślin rosną tu ponadto: starzec kędzierzawy, kozłek dwupienny, turzyca dawala i wierzba rokita.

O formie ochrony tych obszarów powinny zdecydować badania, służące weryfikacji zapisów waloryzacji przyrodniczej gminy.

3. KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

3.1. Zasady ochrony środowiska kulturowego i krajobrazu

Zgodnie z przyjętymi celami rozwoju przestrzennego gminy w jego ukierunkowaniu równie ważną rolę jak ochrona środowiska przyrodniczego pełnić będzie ochrona wartości kulturowych. Celami ochrony tych wartości są:

- 1) ochrona dziedzictwa kulturowego i historycznego gminy,
- 2) utrzymanie i wyeksponowanie zabytków i struktury krajobrazu kulturowego,
- 3) zachowanie i kształtowanie wartości środowiska antropogenicznego i zapewnienie jego trwałego użytkowania.

W zmianie studium zakłada się, że ochrona dziedzictwa kulturowego i historycznego, utrzymanie i wyeksponowanie zachowanych zasobów i struktury krajobrazu kulturowego gminy dotyczyć będzie:

- 1) układu i reliktyw osadnictwa prehistorycznego,
- 2) średniowiecznej i nowożytnej struktury osadniczej,
- 3) historycznych nawarstwień i przekształceń cywilizacyjno-kulturowych,
- 4) niematerialnych wartości historycznych i społecznych.

Zachowanie i kształtowanie wartościowych obiektów dziedzictwa kulturowego oraz zapewnienie ich trwałego użytkowania poprzez:

- 1) ochronę wartościowych stanowisk archeologicznych, cennych układów ruralistycznych, zabytków budownictwa, techniki, zieleni zabytkowej i nekropolii,
- 2) ochronę prawno-administracyjną tradycyjnych form zagospodarowania terenu i budownictwa,
- 3) kształtowanie współczesnych form zabudowy i zagospodarowania terenu z poszanowaniem tradycji i wykorzystaniem wzorców regionalnych.

W stosunku do krajobrazu naturalnego i ukształtowania terenu zakłada się:

- 1) utrzymanie podstawowej funkcji terenu determinującej krajobraz poszczególnych miejscowości i ich ekspozycji,
- 2) zachowanie atrakcyjnych krajobrazowo krawędzi kompleksów leśnych, zamykających obszary otwarte w otoczeniu miejscowości,
- 3) zachowanie w dobrym stanie technicznym i estetycznym dominant kulturowych i krajobrazowych, utrzymanie ich roli w otoczeniu,

- 4) zahamowanie niekorzystnych procesów degradacji krajobrazu: wycinania zadrzewień przydrożnych i śródpolnych, intensywnego pozyskiwania kruszyw, obudowy brzegów jezior i cieków wodnych tymczasowymi obiektami turystycznymi, prowadzenia zrębów zupełnych drzewostanów.

W stosunku do układu przestrzennego siedlisk zakłada się:

- 1) utrzymanie historycznych układów przestrzennych wsi, zasad lokalizacji zabudowy i zagospodarowania terenu,
- 2) wypełnianie ubytków tradycyjnej zabudowy,
- 3) utrzymanie i nie ograniczanie ekspozycji: układów przestrzennych siedlisk, pomników i krzyży, kamieni milowych, dawnych urządzeń technicznych i komunikacyjnych oraz układów komponowanej zieleni parków, cmentarzy i obsadzeń przydrożnych i śródpolnych.

W stosunku do zachowanych elementów układu komunikacyjnego miejscowości zakłada się utrzymanie:

- 1) historycznie ukształtowanej sieci dróg jako dominującej,
- 2) charakterystycznych przekrojów, nawierzchni i rodzaju obsadzeń istniejącego układu dróg w miejscach, gdzie nie wpływa to ujemnie na przepustowość dróg,
- 3) układu komunikacji kolejowej jako potencjalnego terenu do wykorzystania turystycznego (komunikacji pieszej, rowerowej).

W stosunku do zabudowy zakłada się:

- 1) utrzymanie i promocja lokalnej tradycji budowlanej tzw. „domu sudeckiego” w odniesieniu do rewaloryzacji starej i projektowaniu nowej zabudowy,
- 2) zapobieganie powstawaniu ubytków w zabudowie historycznej i tworzenie warunków do ich ponownej zabudowy,
- 3) utrzymanie i eksponowanie wartości zabudowy historycznej, jej proporcji, formy, dachów, wielkości i układu otworów, rodzaju stolarki i jej zdobnictwa, materiału budowlanego,
- 4) kształtowanie walorów estetycznych nowej zabudowy mieszkalnej, rekreacyjno-turystycznej i produkcyjnej poprzez nawiązywanie do tradycji i wartości regionalnych w zakresie określania formy architektonicznej i dopuszczalnego do użycia materiałów budowlanych.

W stosunku do indywidualnych wartości zabytkowych zakłada się:

- 1) ochronę przed dewastacją wartościowych stanowisk archeologicznych,
- 2) zachowanie w dobrym stanie technicznym i estetycznym obiektów wpisanych i nie wpisanych do rejestru zabytków oraz zewidencjonowanej zabudowy i innych elementów zagospodarowania i wyposażenia miejscowości.

W stosunku do wartości niematerialnych zakłada się:

- 1) utrzymanie historycznego nazewnictwa miejscowości i obiektów topograficznych,
- 2) ochronę miejsc związanych ze sprawowaniem praktyk religijnych w miejscowościach, gdzie nie ma kościołów – krzyży i kapliczek przydrożnych, skupiających wiernych na polowych modlitwach i nabożeństwach,

Ochrona wartości kulturowych będzie realizowana poprzez:

- 1) wprowadzanie do zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ustaleń zawierających granice stref ochrony konserwatorskiej i odpowiednie ustalenia dla działań w tych strefach,
- 2) uzgadnianie ze Dolnośląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na obszarach historycznych układów przestrzennych, w proponowanych strefach ochrony konserwatorskiej i dla prac remontowo-budowlanych na obiektach wpisanych i zakwalifikowanych do wpisu do rejestru zabytków,
- 3) utrzymywanie w dobrym stanie technicznym i estetycznym budynków i budowli historycznych stanowiących własność gminy,
- 4) porządkowanie i utrzymywanie historycznych nekropolii - nieczynnych cmentarzy ewangelickich.

3.2. Zasady ochrony obszarów w systemie stref ochrony konserwatorskiej

3.2.1. Strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej opactwa cystersów w Krzeszowie

Strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej opactwa cystersów w Krzeszowie obejmuje obszar wpisany do rejestru Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, wraz z położonymi w jej obrębie obiektami, do których należą: kościół klasztorny p.w. Matki Bożej Łaskawej wraz z przylegającymi od wschodu Mauzoleum Piastów i kaplicą Marii Magdaleny z Grobem Pańskim, kościół pomocniczy p.w. św. Józefa, budynek klasztoru, Dom Gościnny, budynki gospodarcze przylegające do muru klasztornego oraz zespół kaplic Kalwarii, wymogi konserwatorskie w obszarze strefy mają charakter nadrzędny nad działalnością inwestycyjną i gospodarczą.

W obrębie strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej ochronie podlega utrzymanie:

- 1) podstawowego wykształconego historycznie układu drogowego, z dopuszczeniem modernizacji jego nawierzchni,
- 2) wielkości działek i zasad ich parcelacji, usytuowania wjazdów,
- 3) charakteru zabudowy w zakresie jej:
 - a) podstawowej funkcji,
 - b) skali, wysokości i intensywności,
 - c) usytuowania względem historycznych linii zabudowy,
 - d) kolorystyki,
 - e) detalu architektonicznego,
- 4) lokalnych układów zieleni rekreacyjnej, użytkowej, ze szczególnym uwzględnieniem ogrodów klasztornych,
- 5) elementów małej architektury, w tym zabytkowych obiektów kultu religijnego: kaplic, figur, krzyży i pomników.

Do warunków ochrony obiektów położonych w granicach strefy należy:

- 1) zakaz ingerencji w podstawowy układ przestrzenny zabudowy.
- 2) nakaz uzgadniania wszelkich działań inwestycyjnych ze służbami Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

3.2.2. Strefy ochrony historycznych układów zabudowy ruralistycznych i ich otoczenia

Zmiana studium ustala system stref ochrony historycznych układów zabudowy ruralistycznych miejscowości gminy i ich otoczenia, w granicach tych stref ochronie podlega:

- 1) rozplanowanie i przekroje ulic i placów wraz z ich nawierzchniami,
- 2) linie zabudowy (usytuowanie budynków, obiektów gospodarczych),
- 3) formy architektoniczne zabudowy mieszkalnej i gospodarczej (w tym gabaryty wysokościowe, formy dachów, tradycyjnie stosowany materiał budowlany),
- 4) historyczne obiekty małej architektury,
- 5) zielen komponowana w postaci alejowych lub szpalerowych obsadzeń ulic i in.

Do działań ochronnych w granicach stref należy:

- 1) utrzymanie charakteru istniejących układów historycznej zabudowy i jej otoczenia,
- 2) kształtowanie planowanej zabudowy w nawiązaniu do historycznych wzorów oraz zgodnie z poniższymi wytycznymi:
 - a) lokalizowania ciągów nowej zabudowy w nawiązaniu do historycznych podziałów nieruchomości, w tym ciągów komunikacyjnych (dróg polnych),
 - b) zakazu wprowadzania zabudowy szeregowej w obrębie miejscowościach: Czadrów, Czarnów, Krzeszów, Rędziny,
 - c) nakazu stosowania symetrycznych dachów dwuspadowych o nachyleniu połaci w zakresie 30-45°,
 - d) preferowania zwartej bryły budynku, dostosowania formy architektonicznej i parametrów kształtowania zabudowy do budynków posiadających zachowane, reprezentatywne cechy lokalnej architektury, znajdujących się otoczeniu planowanego obiektu,
 - e) stosowanie stonowanej kolorystyki elewacji obiektów, zsynchronizowanej z oryginalną kolorystyką obiektów historycznych w otoczeniu,

- f) ograniczenie stosowania materiałów budowlanych służących wykończeniu elewacji i połaci dachowych do materiałów historycznie wykorzystywanych w regionie (takich jak kamień drewno, elementy ceramiki budowlanej, łupek).
- g) dopuszczenie stosowanie pokryć dachowych wykonanych z papy, blachy i blachodachówki jako uzupełnień tych typów pokrycia na istniejących obiektach.

3.2.3. Strefy ochrony ekspozycji zabytkowych założeń przestrzennych

Zmiana studium ustala ponadto system stref ochrony ekspozycji zabytkowych założeń przestrzennych, obejmujących tereny umożliwiające widok z ustalonych kierunków widokowych, w obrębie tej strefy ochronie podlega teren niezabudowany stanowiący zabezpieczenie widoku na zabytek. W obszarze tych stref ustala się wprowadzanie w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zakazu zabudowy.

3.3. Zasady ochrony obiektów wpisanych do rejestru zabytków

~~W obrębie Dla~~ obiektów wpisanych do rejestru zabytków, wskazanych w rozdziale 6.2 Charakterystyka wartości kulturowych miejscowości gminy dla ochrony ich form architektonicznych (wysokości, formy dachu, kompozycji elewacji wraz z detalem architektonicznym i stolarką, materiału budowlanego) oraz ich funkcji, zmiana studium zakłada następujące zasady ochrony:

- 1) ~~— nakaz trwałego zachowania formy architektonicznej i substancji budowlanej obiektu,~~
- 2) ~~— nakaz utrzymania otoczenia obiektu zabytkowego zgodnie z historycznym zagospodarowaniem,~~
- 3) ~~— nakaz uzyskania zezwolenia Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków dla dokonywania wszelkich zmian w obiekcie zabytkowym obowiązują przepisy odrębne.~~

Z zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się objęcie zabytkowych kaplic drogi krzyżowej wraz z otoczeniem (oraz innych obiektów o podobnej funkcji), położonych na obszarach wykorzystywanych rolniczo, funkcją usług kultury. W zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy zdefiniować zasięg obszaru niezbędnego dla pełnienia wskazanych funkcji obiektów (na całym obszarze lub części działki).

Postuluje się wpisanie do rejestru zabytków zespołu dworskiego w Kochanowie.

3.4. Zasady ochrony obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków

Obiekty w gminnej ewidencji zabytków, podlegają wymogom ochronnym dla zachowania ich form architektonicznych (bryły, wysokości, formy dachu, kompozycji elewacji wraz z detalem architektonicznym i stolarką, materiału budowlanego).

Dla wymienionych wyżej celów ochrony, w obrębie tych obiektów miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego winien wskazać w dostosowaniu do szczegółowych uwarunkowań obowiązujące:

- 1) nakaz zachowania w niezmienionej formie bryły budynku, ilości kondygnacji i ich wysokości, historycznego układu i geometrii połaci dachowych,
- 2) nakaz stosowania materiałów budowlanych użytych do budowy obiektu w jego pierwotnej formie, lub wizualnie i technologicznie do nich zbliżonych,
- 3) dopuszczenie prac mających na celu przywrócenie pierwotnej formy budynków i detali architektonicznych,
- 4) dopuszczenie adaptacji budynków dla potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym budowy zewnętrznych ramp, poszerzenie otworów wejściowych, montażu wewnętrznych urządzeń windowych,
- 5) zakaz stosowania zewnętrznych dociepleń na elewacjach, a także montażu zewnętrznych instalacji technicznych (w tym kominów spalinowych i wentylacyjnych, klimatyzatorów, anten satelitarnych oraz innych urządzeń technicznych, w tym ogniów fotowoltaicznych) w sposób naruszający oryginalną kompozycję i wystrój elewacji oraz dachów budynków, w tym ich kolorystyki,
- 6) zakaz stosowania pokryć elewacji z tworzyw sztucznych i metalu (w szczególności płyt preizolowanych, sidingu),
- 7) zakaz przebudowy polegającej na zmianie geometrii elewacji i rozmieszczenia otworów okiennych i drzwiowych, z wyłączeniem prac służących adaptacji budynków dla potrzeb osób niepełnosprawnych,

- 8) nakaz stosowania kolorystyki elewacji harmonizującej z otoczeniem i historycznym charakterem budynku, zbliżonej do kolorów tradycyjnych materiałów budowlanych, takich jak: drewno, kamień, cegła oraz kolorów uzyskiwanych z naturalnych pigmentów,
- 9) zakaz stosowania pokryć dachowych wykonanych z: blachodachówki, blachy, papy, gontu papowego, z wyjątkiem uzupełnień istniejących typów pokrycia,
- 10) dopuszczenie stosowania jako pokryć łupka (lub jego syntetycznych odpowiedników), pokryć ceramicznych oraz innych historycznie wykorzystywanych w regionie,
- 11) nakaz zachowania w obrębie budynku jednolitej kolorystyki stolarki okiennej i drzwiowej, jej formy i podziałów (wykluczony podział międzyszybowy),
- 12) dopuszczenie rozbiórki budynku zabytkowego po uprzednim wykonaniu prac dokumentacyjnych (kart ewidencyjnych zabytku architektury i budownictwa).

Na budynkach zabytkowych zarówno w rejestrze zabytków jak i gminnej ewidencji zabytków nie dopuszcza się lokalizowania reklam, tablic informacyjnych w postaci urządzeń technicznych, tablic, placht itp. zaburzających wygląd bryły i elewacji budynku poprzez przesłanianie otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego i innych elementów tworzących podziały i wystrój elewacji (np. konstrukcja szachulcowa, przysłupowa, deskowanie). Reklamy i tablice informacyjne na elewacjach budynków zabytkowych powinny być umieszczane w sposób uporządkowany i wkomponowany w wystrój elewacji. Dopuszczalne powinny być jedynie reklamy i tablice informacyjne odnoszące się do działalności prowadzonej w obrębie danej nieruchomości.

3.5. Zasady ochrony obiektów i obszarów w systemie stref ochrony stanowisk archeologicznych

W zakresie ochrony dziedzictwa archeologicznego w obszarze gminy zakłada się, że będzie ona polegać na utrzymaniu zachowanych zasobów, przede wszystkim układów bądź pojedynczych relikwów osadnictwa prehistorycznego i średniowiecznego. Celem tej ochrony jest zachowanie rozpoznanych stanowisk archeologicznych oraz dokumentowania nowoodkrytych stanowisk w toku badań i nadzoru archeologicznego.

W sporządzanych w przyszłości zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić wskazane w tabelach i na mapach stanowiska archeologiczne wraz z zawartymi w zapisach zmiany studium propozycjami zasięgu stref ochrony stanowisk archeologicznych. Zasięg tych stref powinien podlegać weryfikacji i uszczegółowieniu na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w uzgodnieniu z Dolnośląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Zmiana studium zakłada wyznaczenie następujących stref ochrony stanowisk archeologicznych w obszarze gminy:

- 1) strefy wykopaliskowej „W” ustanowionej dla otoczenia opactwa cysterskiego w Krzeszowie w granicach objętych wpisem na listę pomników historii, w jej zasięgu planowane zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi należy prowadzić w trybie ratowniczych badań archeologicznych, na podstawie pozwolenia na prowadzenie badań wydanego przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków przed wydaniem pozwolenia na budowę,
- 2) stref obserwacji archeologicznej „OW”, w ~~których obowiązują przepisy odrębnych zasięgu planowane zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi należy uzgodnić z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w zakresie ustalenia konieczności ich prowadzenia pod nadzorem archeologicznym przed wydaniem pozwolenia na budowę, dla robót nie wymagających pozwolenia na budowę przed realizacją inwestycji.~~

4. KIERUNKI ROZWOJU PRZEMYSŁU I EKSPLOATACJI SUROWCÓW

4.1. Kierunki rozwoju terenów zabudowy techniczno- produkcyjnej

Aktywizacja gospodarcza terenów gminy jest jednym z czynników jej rozwoju przestrzennego. Ukierunkowaniu rozwoju gospodarczego gminy służyć powinno zintegrowane podejście do planowania, obejmujące zagadnienia środowiskowe, gospodarcze, społeczne i przestrzenne. Działalność produkcyjna będzie rozwijana w obszarach stref rozwoju miejscowości:

- 1) Krzeszów, obejmujących tereny w istniejącej zabudowie w obszarze miejscowości oraz tereny Specjalnej Strefy Ekonomicznej,
- 2) Ogorzelec,
- 3) Piszczowice, obejmujących tereny w istniejącej zabudowie w obszarze miejscowości oraz planowane tereny o tym przeznaczeniu w otoczeniu miejscowości w rejonie drogi wojewódzkiej Nr 367,
- 4) w otoczeniu węzłów komunikacyjnych planowanej drogi ekspresowej S3 w miejscowościach Janiszów i Ptaszków w zasięgu dopuszczonym dostępem z dróg publicznych, zdefiniowanym przepisami szczególnymi,
- 5) w miejscowości Rędziny.

4.2. Kierunki rozwoju wydobycia surowców mineralnych

W rozwoju przemysłu i eksploatacji surowców istotne znaczenie dla gospodarki gminy ma utrzymanie istniejących zakładów przemysłowych oraz wydobycia surowców mineralnych. W szczególności zakłada się:

- 1) utrzymanie istniejących zakładów przetwórczych Piszczowicach i Ogorzelcu,
- 2) kontynuację wydobycia surowców mineralnych ze złóż:
 - a) dolomitu Rędziny I,
 - b) amfibolitu Ogorzelec,
 - c) melafiru Borówno I,
 - d) pospółki Olszyny,
- 3) rozpoczęcie eksploatacji złoża Ogorzelec I,
- 4) rekultywację złóż w kierunku rolno- leśnym,
- 5) rekultywację i etapowe przekształcanie terenów złoża „Krzeszówek” w kierunku wodno - rekreacyjnym z towarzyszącymi usługami sportu i turystyki oraz zielenią urządzoną, zakłada się, że kopalnia „Krzeszówek” przekazywać będzie sukcesywnie tereny położone w granicach obszaru i terenu górniczego, w tym tereny poprzemysłowe pod działalność nie związaną z eksploatacją surowców, osobom fizycznym, prawnym lub Gminie Kamienna Góra, niemniej w południowej części terenu górniczego możliwa jest kontynuacja eksploatacji i wykonywanie innych robót górniczych niezbędnych na podstawie zapisów określonych koncesją górniczą,
- 6) rekultywację terenów cegielni w Krzeszowie w kierunku rekreacyjno - turystycznym z urządzoną zielenią towarzyszącą.

Eksploatacja dolomitu ze złoża „Rędziny” może wymagać użycia materiałów wybuchowych z czym związane są szkodliwe oddziaływania w postaci: rozrzutu odłamków skalnych, działania powietrznej fali uderzeniowej i szkodliwych drgań parasejsmicznych, co należy uwzględnić w przypadku projektowania inwestycji w obrębie terenu górniczego ustanowionego w koncesji uprawniającej do eksploatacji tego złoża.

Warunkiem obniżania uciążliwości eksploatacji surowców mineralnych i ich przetwarzania jest zapewnienie odpowiednich warunków ich wywozu z obszarów wydobycia, w tym zakresie zmiana studium ustala wykorzystanie do tych celów transportu kolejowego, drogowego.

Istotne znaczenie dla rozwoju i gospodarki gminy Kamienna Góra ma rozwój przemysłu i eksploatacji surowców. Zmiana studium dopuszcza dokumentowanie nowych złóż w obszarze gminy, z przeznaczeniem do eksploatacji przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu. Zmiana studium zakłada wyłączenie z tych działań obszarów:

- 1) Gór Kruczych na zachód od Betlejem i południe od Przedwojowa do okolic Anielskiej Góry, w zasięgu naturalnych zlewni ujęć wody w miejscowościach: Przedwojów i „Betlejem” w Krzeszowie,
- 2) południowo wschodnich stoków góry Bielec i południowych obszarów Dzikiej Góry w Rędzinach, w zasięgu naturalnych zlewni ujęć wody 1, 2 i 3 w miejscowości Rędziny.

5. KIERUNKI ROZWOJU USŁUG

Zakłada się następujące kierunki rozwoju gospodarczego:

- 1) zwiększanie zatrudnienia mieszkańców gminy w ramach działalności pozarolniczej, poprzez:
- 2) rozwój miejsc pracy w Specjalnej Strefie Ekonomicznej Małej Przedsiębiorczości S.A. w Kamiennej Górze, oraz rozwój usług wspomagających funkcjonowanie obiektów strefy,
- 3) rozwój lokalnej przedsiębiorczości.

Szczególne znaczenie dla aktywizacji gospodarczej gminy posiadać będzie rozwój lokalnej przedsiębiorczości, osiągnięty m.in. poprzez tworzenie instrumentów wspierających powstające podmioty (np. wprowadzenie ulg podatkowych, zapewnienie doradztwa ekonomicznego i prawnego, ułatwienie dostępu do informacji o procedurze zakładania firmy) w formie zorganizowanego kompleksu gospodarczego, zorientowanego na wspomaganie przedsiębiorstw poprzez dostarczanie odpowiedniej do potrzeb powierzchni na działalność gospodarczą obsługi biurowej, usług wspierających biznes oraz pomocy w pozyskiwaniu środków finansowych.

6. KIERUNKI ROZWOJU PRODUKCJI ROLNEJ

Rozwój rolnictwa w obszarze gminy wiąże się z potrzebą głębokiej restrukturyzacji jego form organizacyjnych, struktury władania, a także z potrzebą rewizji tradycyjnych form i kierunków funkcjonowania rolnictwa. O kierunkach rozwoju rolnictwa decydować powinno uwzględnienie naturalnych predyspozycji terenu oraz warunków ekonomicznych produkcji rolnej, przy czym decydujące znaczenie ma polityka rolna państwa, określająca m. in. mechanizmy ustalania cen na produkty rolne i środki produkcji dla rolnictwa oraz poziom opłacalności poszczególnych form produkcji. Analizy uwarunkowań środowiskowo ekonomicznych gminy pozwalają na przyjęcie założeń, że preferowanym kierunkiem rozwoju rolnictwa powinna być hodowla.

Do ważniejszych kierunków rozwoju rolnictwa w gminie należeć będzie:

- 1) zwiększanie powierzchni gospodarstw,
- 2) specjalizację gospodarstw rolnych,
- 3) tworzenie organizacji producentów rolnych.

Obok uprawiania tradycyjnych form rolnictwa zakłada się wprowadzenie form alternatywnych i komplementarnych. Takimi formami gospodarowania, dobrze wkomponowanymi w warunki naturalne gminy, a ponadto w znacznym stopniu podnoszącymi dochodowość gospodarstw, może być uprawianie rolnictwa ekologicznego i prowadzenie gospodarstw agroturystycznych jako funkcji wspomagającej działalność rolniczą. Zakłada się wprowadzenie funkcji agroturystycznej w zasadzie we wszystkich wsiach gminy, a w szczególności położonych na obrzeżu Rudaw Janowickich, Gór Kruczych i Zaworów.

7. KIERUNKI ROZWOJU PRODUKCJI LEŚNEJ

Kierunki rozwoju produkcji leśnej na terenach pozostających we władaniu Lasów Państwowych ustalane są w okresowo sporządzanych planach urzędzeniowych gospodarstw leśnych Kamienna Góra oraz „Śnieżka” w Kowarach. Planowane dolesienia będą wykonywane na gruntach nieleśnych zakładanych do przekazywania przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa. Ich przeprowadzenie ma na celu zoptymalizowanie obecnego przebiegu granicy rolno - leśnej.

Dla prowadzenia skutecznej gospodarki leśnej w obszarze gminy zakłada się w szczególności:

- 1) zachowanie dotychczasowej lokalizacji istniejących obiektów związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej,
- 2) zakaz rozwijania plantacji drzew szybko rosnących na terenach leśnych w obszarze Rudawskiego Parku Krajobrazowego,
- 3) modernizację istniejącej sieci dróg leśnych,
- 4) udostępnienie dla rekreacji i turystyki wyznaczonych do tego obszarów leśnych, a w tym: wykorzystanie części dróg leśnych jako szlaków pieszych i rowerowych oraz wyznaczenie na terenach lasów zorganizowanych miejsc wypoczynku.

8. KIERUNKI ROZWOJU REKREACJI I TURYSTYKI

Warunki naturalne i kulturowe terenów gminy predysponują ją do rozwoju funkcji turystyczno - wypoczynkowej. Zakłada się tu stworzenie komplementarnej, zindywidualizowanej oferty gminnej w dziedzinie rozwoju turystyki, uzupełniającej oferty głównych ośrodków turystycznych Sudetów Zachodnich i Środkowych, takich jak: Karpacz, Szklarska Poręba i Wałbrzych.

Zakłada się, że główne kierunki napływu ruchu turystycznego na tereny gminy, powiązane z istniejącym układem komunikacyjnym oraz położeniem ośrodków generujących ten ruch pozostaną niezmienione. Najistotniejsze znaczenie dla rozrządu ruchu w obszarze gminy posiadają Krzeszów oraz ośrodki położone na obrzeżu Rudawskiego Parku Krajobrazowego, takie jak: Leszczyniec, Ogorzelec i Pisarzowice.

Na terenie gminy podstawową formą aktywności turystycznej będzie turystyka pielgrzymkowa związana z zespołem klasztornym w Krzeszowie oraz turystyka krajoznawcza, obejmująca turystykę pieszą, narciarstwo śladowe i zjazdowe, turystykę rowerową, prowadzoną po wyznaczonych i oznakowanych trasach, a także wypoczynek pobytowy. Uzupełniającą formą będzie rekreacja i wypoczynek nad wodą oraz zwiedzanie po specjalnie oznakowanych ścieżkach dydaktycznych. Zakłada się w obszarze gminy realizację następujących zadań szczegółowych:

- 1) w miejscowości Krzeszów i jej otoczeniu:
 - a) rozwój turystyki pielgrzymkowej związanej z corocznymi świętami kościelnymi oraz rozwój bazy noclegowej i gastronomicznej dla tej formy turystyki,
 - b) wykreowanie Krzeszowa położonego na „Szlaku Cystersów” jako produktu dla turystyki historycznej,
 - c) utworzenie specjalistycznych ośrodków sportowych w Krzeszowie oraz na terenach poeksploatacyjnych w Krzeszówku, obejmujących rekreację nad wodą oraz sporty wodne,
- 2) w zakresie wypoczynku pobytowego:
 - a) w miejscowościach: Czarnów, Leszczyniec, Pisarzowice, Rędziny, Kochanów, Dobromyśl, Nowa Białka i Ogorzelec,
 - b) rozbudowę gospodarstw agroturystycznych we wszystkich miejscowościach na terenie gminy, a w szczególności leżących na obrzeżu Rudaw Janowickich, Gór Krucznych i Zaworów,
 - c) rozbudowę sieci schronisk Rudaw Janowickich o lokalizację nowego obiektu na Przełęczy Rzędzińskiej,
- 3) w zakresie komunikacji:
 - a) wytrasowanie i zagospodarowanie ścieżek dydaktycznych, poprowadzonych szlakiem ukazującym zróżnicowanie budowy geologicznej oraz ślady eksploatacji rozmaitych rud i minerałów, o następującym przebiegu: Mały Wólek - Wólek - Dziczą Góra - Bielec - Wilkowyja - Jagoda - Wielka Kopa,
 - b) utrzymanie szlaków turystycznych, a w szczególności specjalnej ich kategorii tzw. szlaków magistralnych, które ze względu na swe znaczenie powinny być priorytetowo traktowane w zakresie konserwacji i modernizacji, dotyczy to dwóch szlaków tranzytowych: Głównego Szlaku Sudeckiego im Mieczysława Orłowicza i Międzynarodowego Górskiego Szlaku Eisenach - Budapeszt,

- c) rozwój systemu szlaków rowerowych, w szczególności tras magistralnych:
 - a. żółta- "Szlak Cystersów",
 - b. zielona- "obwodnica dolomitowa",
 - c. niebieska- "mtb- kolorowe jeziorka",
 - d. europejska trasa rowerowa (ER-6) "Dolina Bobru",
- d) lokalizację wiat ochronnych, zagospodarowanie węzłów szlaków pieszych oraz punktów widokowych w obszarze Rudawskiego Parku Krajobrazowego,
- e) utworzenie parkingów widokowo - rekreacyjnych na Przełęczy Rędzińskiej i Przełęczy Kowarskiej.
- 4) w zakresie sportów zimowych:
 - a) rozwój stoków narciarskich stacji sportów zimowych w Pisarzowicach- Czarnowie,
 - b) przygotowanie sieci użytkowanych w lecie szlaków pieszych dla wykorzystania ich w okresie zimowym do uprawiania narciarstwa śladowego, głównie w rejonie Pisarzowic, Ogorzelca, Leszczyńca i Rędzin.

9. KIERUNKI MODERNIZACJI I ROZBUDOWY UKŁADU KOMUNIKACJI

9.1. Kierunki rozbudowy systemu komunikacji drogowej

Zmiana studium zakłada przeprowadzenie modernizacji układu dróg z położeniem szczególnego nacisku na ich bezkolizyjny przebieg przed obszary zabudowane do uzyskania pełnych parametrów, aby odpowiadały one obowiązującym normatywom. Działania zmierzające do realizacji przyjętych celów będą się w omawianej sferze koncentrować na:

- 1) modernizacji drogi krajowej i dróg wojewódzkich i powiązanych z nią stopniowym wyposażeniu wszystkich miejscowości w chodniki dla pieszych,
- 2) sukcesywnie prowadzonych remontach dróg powiatowych,
- 3) modernizacji dróg gminnych,
- 4) budowie nowych ciągów pieszych na planowanych terenach rekreacji,
- 5) budowie parkingów w miejscowościach rekreacyjnych oraz w pobliżu miejsc najczęściej odwiedzanych przez turystów.

Docelowo na podstawowy układ komunikacyjny gminy będą się składać następujące elementy:

- 1) odcinek drogi ekspresowej S3 relacji: Swinoujście – Lubawka, której przebieg na odcinku przebiegającym w granicach gminy będzie odpowiadać parametrom technicznym drogi głównej (S2/3), obsługa komunikacyjna obsługa komunikacyjna z planowanych węzłów Janiszów, Ptasek,
- 2) odcinek drogi krajowej nr 5 relacji: Bolków – Lubawka, której przebieg na odcinku przebiegającym w granicach gminy będzie odpowiadać parametrom technicznym drogi głównej (G1/2), obsługa komunikacyjna z dróg niższej kategorii na następujących zasadach:
 - a) podłączenia do drogi krajowej poprzez istniejące skrzyżowania i zjazdy drogami publicznymi,
 - b) bez możliwości dodatkowych zjazdów bezpośrednich wynikających z podziału terenu lub funkcji o różnym sposobie zagospodarowania,
- 3) odcinki dróg wojewódzkich, doprowadzone do parametrów technicznych drogi głównej (G1/2),
 - a) nr 367, relacji: Wałbrzych - Kamienna Góra - Kowary - Jelenia Góra, droga ta będzie docelowo pełnić funkcję połączenia Wałbrzycha z drogą ekspresową S3,
 - b) nr 368, relacji: Przełęcz Kowarska – Przełęcz Okraj,
 - c) nr 369, relacji: Lubawka- droga wojewódzka nr 368 w rejonie Przełęczy Kowarskiej,
- 4) odcinki dróg powiatowych zmodernizowane do parametrów technicznych dróg zbiorczych (Z1/2),
- 5) drogi gminne zmodernizowane do parametrów technicznych:
 - a) dróg lokalnych (L1/2),
 - b) dróg dojazdowych (D1/2).

9.2. Kierunki rozwoju komunikacji kolejowej

W zakresie rozwoju sieci kolejowej zakłada się:

- 1) utrzymanie istniejącej infrastruktury linii kolejowych:
 - a) Nr 298, relacji: Kamienna Góra – Sędziszów,
 - b) Nr 299 relacji: Kamienna Góra - Lubawka - Granica Państwa,

- 2) odbudowę infrastruktury linii:
 - a) Nr 308 relacji: Kamienna Góra - Jelenia Góra przez Piszczowice, Ogorzelec, Kowary,
 - b) Nr 330 relacji: Kamienna Góra – Krzeszów.

Z powodu ograniczonych perspektyw rozwoju infrastruktury kolejowej linii Nr 330, która została w znacznym stopniu zdemontowana, zakłada się możliwość jej wykorzystania dla potrzeb lokalnej komunikacji, pieszej, rowerowej, po uprzednim przekształceniu podbudowy i wykonaniu niezbędnej nawierzchni.

Na szlakach przeznaczonych do utrzymania komunikacji kolejowej studium zakłada niezbędne prace związane z odbudową i modernizacją niezbędnej infrastruktury.

9.3. Kierunki rozwoju komunikacji rowerowej i pieszej

Uzupełnieniem sieci drogowej gminy będzie system szlaków pieszych i rowerowych. Rozwój tego systemu komunikacji będzie się opierać na specjalnie oznakowanych, udostępnionych w tym celu gminnych i leśnych drogach gruntowych oraz fragmentach nieużytkowanych szlaków kolejowych. Dla odcinków szlaków rowerowych i ciągów pieszych położonych w obszarach zabudowanych dopuszcza się wydzielenie ich w granicach pasów drogowych, modernizację nawierzchni i wyposażenie w system oznakowania oraz urządzenia związane z bezpieczeństwem ruchu.

10. KIERUNKI ROZWOJU URZĄDZEŃ I SIECI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

10.1. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w wodę

Dobrze rozwinięty system zaopatrzenia w wodę mieszkańców gminy Kamienna Góra wymaga rozbudowy, a w niektórych fragmentach przebudowy dla osiągnięcia jednakowego poziomu obsługi odbiorców na całym obszarze gminy. Osiągnięcie tego celu wymaga przeprowadzenia następujących działań:

- 1) modernizacji sieci i przyłączy istniejących systemów zaopatrzenia w wodę,
- 2) przebudowy systemu wodociągowego funkcjonującego w rejonie Krzeszowa w oparciu o zasoby ujęcia „Betlejem”, dla poprawy układu zasilania i uzyskania jego funkcjonalnej spójności, oraz połączenia go z systemem wodociągowym miejscowości Przedwojów w ramach projektu „Niecka Krzeszowska”
- 3) budowy ujęcia i sieci wodociągowej dla wsi Czarnów,
- 4) doprowadzenia wody do nieobjętej dotychczas systemem wodociągowym części Ptaszkowa w oparciu o system wodociągowy miasta Kamienna Góra,
- 5) budowy stacji uzdatniania wody dla systemu wodociągowego w miejscowości Ogorzelec,
- 6) rozbudowę i modernizację ujęcia wody i sieci wodociągowej w Leszczyńcu i Szamocinie tak, aby zasięg oddziaływania systemu wodociągowego obejmował wszystkich mieszkańców,
- 7) ustanowienie stref ochronnych dla terenów komunalnych ujęć wód.

10.2. Kierunki rozwoju systemów odprowadzenia i unieszkodliwienia ścieków

Zakłada się utrzymanie istniejącego systemu oczyszczania ścieków oraz poprawy jego działania z rozbudową istniejącego systemu kanalizacji. System ten winien docelowo objąć wszystkie obszary zainwestowane gminy i stworzyć dogodne warunki dla wprowadzania nowej zabudowy na terenach wskazanych na ten cel.

Priorytetowym zadaniem inwestycyjnym jest budowa nowych sieci kanalizacyjnych na terenach wiejskich, nie wyposażonych dotychczas w zbiorczą sieć kanalizacyjną. Dla osiągnięcia właściwego poziomu obsługi mieszkańców gminy w tej dziedzinie zakłada się w szczególności:

- 1) zakaz odprowadzania nieczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i gruntu,
- 2) budowę sieci kanalizacji na terenach poszczególnych miejscowości,
- 3) stosowanie indywidualnych oczyszczalni ścieków w zabudowie rozproszonej, położonej w obszarze gminy poza strefami obsługi kanalizacji sanitarnej oraz w otoczeniu ujęć wód podziemnych.

10.3. Zasady prowadzenia gospodarki odpadami

Zakłada się dalsze wykorzystanie przez gminę składowisk odpadów komunalnych w Lubawce, administrowanego przez przedsiębiorstwo „Sanikom” Sp. z o.o. Składowisko jest obecnie rozbudowywane w ramach programu „Ekosudety” w którym uczestniczy 20 gmin powiatów Jaworskiego, Kamiennogórskiego, Wałbrzyskiego, Złotoryjskiego. Docelowo będzie tam funkcjonować zakład utylizacji, składowisko oraz biologiczna kompostownia. W zmianie studium nie zakłada się nowych potrzeb w tej dziedzinie do realizacji w obszarze gminy. Dla racjonalnej gospodarki odpadami stałymi zmiana studium zakłada wdrożenie gminnego programu segregacji i unieszkodliwianie odpadów, realizowanego w kooperacji z sąsiednimi gminami w ramach wymienionego wyżej programu.

10.4. Kierunki rozwoju sieci gazowej i ciepłowniczej

Zakłada się wykorzystanie sprzyjających warunków istniejących na terenie gminy Kamienna Góra do rozwoju zbiorczych systemów zaopatrzenia w gaz przewodowy przez podjęcie budowy układu rurociągów zasilających wysokiego ciśnienia, stacji redukcyjno-pomiarowych i gazociągów rozdzielczych średniego ciśnienia doprowadzających gaz do odbiorców. Działania te będą realizowane w ramach rozbudowy dwóch systemów zaopatrzenia w gaz”

- 1) „północnego” system zaopatrzenia w gaz obejmować będzie następujące miejscowości: Ptaszków, Raszów, Rędziny, Pisarzowice, Szarocin, Leszczyniec i Ogorzelec,
- 2) „południowego” powiązanego z odbiorcami na terenie gminy Lubawka zasili odbiorców w: Czadrowie, Krzeszowie, Krzeszówku, Olszynch, Gorzeszowie, Jawiszowie i Kochanowie.

Dominującymi nośnikami energii wykorzystywanymi do ogrzewania budynków będą na terenie gminy paliwa stałe oraz lokalnie stosowane układy wykorzystujące gaz bezprzewodowy lub olej opałowy. Wraz z rozwojem sieci gazowej należy przewidywać wzrost udziału tego paliwa w bilansie cieplnym gminy.

Alternatywą, która może mieć zastosowanie, są rozwiązania lokalne z zastosowaniem paliw uznawanych za ekologiczne oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii takich jak woda, wiatr, słońce do produkcji energii elektrycznej wykorzystywanej m.in. do celów grzewczych.

10.5. Kierunki rozwoju elektroenergetyki

Zapewnienie dostawy energii elektrycznej odbiorcom na terenie gminy Kamienna Góra o parametrach zgodnych z normami, związane jest z potrzebą budowy nowych stacji transformatorowych 20/0,4 kV oraz linii 20 kV zasilających te stacje transformatorowe. Poprawa warunków zasilania odbiorców oraz zapewnienie dostawy energii elektrycznej dla planowanych obiektów, w ujęciu kierunkowym wymagać będzie budowy na terenie gminy dodatkowych stacji transformatorowych 20/0,4 kV w ramach rozwijającego się zapotrzebowania.

Dla rozbudowy sieci energetycznej zakłada się:

- 1) budowę nowych linii średniego napięcia oraz stacji transformatorowych dla nowych terenów przeznaczonych pod inwestycje, w szczególności dla planowanych stref produkcyjnych i mieszkaniowych,
- 2) modernizację i rozbudowę elementów oświetlenia ulicznego na terenach miasta oraz budowę nowych systemów w miejscowościach w obszarze gminy.

10.6. Kierunki rozwoju sieci telekomunikacyjnej

Sieć telekomunikacyjna zapewnia dostęp do usług telekomunikacyjnych na terenie całej gminy. Zmiana studium zakłada jej sukcesywną rozbudowę. Nowe tereny przewidziane pod zabudowę mieszkalno-usługową będą wyposażane w dodatkowe sieci telekomunikacyjne w oparciu o istniejące sieci oraz poprzez system radiowego dostępu NMT450, dla potrzeb rozwoju sieci telekomunikacyjnych należy uwzględnić w zapisach opracowywanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miejsca dla teletechnicznej kanalizacji kablowej.

11. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Dla właściwego kształtowania struktury przestrzennej gminy z punktu widzenia ochrony przed skutkami wystąpienia powodzi, w zakresie prewencyjnej ochrony przeciwpowodziowej wskazuje się ograniczenia w zmianach zagospodarowania ingerujących w ukształtowanie dolin rzecznych oraz zmniejszenie ich chłonności retencyjnej. Wskazuje się zachowanie i ochronę zlokalizowanej bezpośrednio wzdłuż cieków wodnych naturalnej zieleni zalewowej, którą budują tereny łąk i pastwisk, tereny zieleni krajobrazowej oraz tereny lasów, w celu zwiększenia chłonności retencyjnej terenu. Należy zapewnić swobodny przepływ wód w dolinach rzecznych poprzez odpowiednie kształtowanie brzegów rzek.

Wszelkie zamierzenia służące ochronie przeciwpowodziowej powinny mieć charakter kompleksowy i integrować działania jednostek samorządowych objętych zasięgiem zlewni na zasadach przewidzianych w planach zarządzania ryzykiem powodziowym oraz planie przeciwdziałania skutkom suszy., definiuje się w obszarze gminy następujące obszary, w obrębie których inwestowanie w rozwój trwałej zabudowy będzie ograniczone:

- 1) ~~obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią, w obrębie których ustala się:

 - a) ~~zakaz wprowadzania nowej zabudowy,~~
 - b) ~~dopuszczenie przebudowy istniejących obiektów po uzgodnieniu planowanej inwestycji w zakresie wynikającym z przepisów Prawa Wodnego,~~
 - c) ~~zakaz lokalizowania inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko,~~
 - d) ~~zakaz gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych i materiałów mogących zanieczyścić wody,~~
 - e) ~~zakaz składowania, prowadzenia odzysku i przetwarzania odpadów,~~
 - f) ~~zakaz wykonywania robót i czynności, mogących utrudnić ochronę przed powodzią oraz wpłynąć na pogorszenie jakości wód,~~~~
- 2) ~~obszary potencjalnego zagrożenia powodzią, w obrębie których nie wyklucza się wprowadzania zabudowy przy uwzględnieniu konieczności stosowania przy wznoszeniu zabudowy rozwiązań technicznych chroniących przed możliwością wystąpienia wysokich stanów wód,~~
- 3) ~~obszary wskazane do ochrony przed powodzią poprzez budowę wałów przeciwpowodziowych.~~

Na podstawie map zagrożenia powodziowego ustalono, że gmina Kamienna Góra znajduje się częściowo na:

- obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,
- obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat,
- obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat,
- obszarze narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują przepisy odrębne wynikające z ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.). Na obszarach tych nowa zabudowa winna być realizowana przy zastosowaniu odpowiednich rozwiązań technicznych, w technologii i w sposób uwzględniający możliwość wystąpienia zagrożenia zalaniem wodami powodziowymi. Postuluje się wyniesienie poziomu zerowego parteru budynku ponad poziomy wód powodziowych, wynikające z map zagrożenia powodziowego, zmniejszenie wrażliwości na zalanie poprzez zastosowanie wodoodpornych lub mało wrażliwych na wodę materiałów, zabezpieczenie konstrukcji oraz zabezpieczenie wszelkich instalacji i przyłączy przed uszkodzeniem w czasie zalania. Obowiązuje zakaz realizacji podpiwniczeń i kondygnacji podziemnych.

Zmiana studium ustala ponadto rezerwę terenu pod lokalizację zbiornika retencyjnego „Stara Białka” w sąsiedniej gminie Lubawka. Część obszaru niezbędnego do jego powstania znajduje się w granicach gminy w rejonie miejscowości Janiszów.

12. SYNTEZA USTALEŃ POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY I INSTRUMENTY WDRAŻANIA USTALEŃ ZMIANY ZMIANA STUDIUM

12.1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów zabudowy

Zakłada się utrzymanie wykształconej dotychczas struktury osadniczej gminy z wiodącą rolą następujących ośrodków usługowych dla obsługi mieszkańców:

- 1) Krzeszowa, jako ośrodka o znaczeniu ponadlokalnym,
- 2) Leszczyńca, Ogorzelca i Piszowic jako ośrodków wspomagających obsługę w zachodniej części gminy,
- 3) Czadrowa, Przedwojowa, Ptaszkowa i Janiszowa, jako ośrodków funkcjonalnie powiązanych z miastem Kamienną Górą.

Możliwe modyfikacje tego układu, mogą wiązać się z rozwojem turystyki oraz z aktywizacją terenów położonych przy głównych ciągach komunikacyjnym przechodzącym przez gminę o relacji Jelenia Góra - Wałbrzych i Bolków - Lubawka. Wskazane jest dążenie do wzbogacenia oferty usługowej ww. ośrodków, polepszających warunki zamieszkania, produkcji oraz wypoczynku.

Szczegółowe zasady urbanistyczno - architektoniczne kształtowania zabudowy w poszczególnych ośrodkach osadniczych gminy określone zostaną w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i będą podporządkowane przyjętym w zmianie studium kierunkom rozwoju przestrzennego gminy. Ich stosowanie ma prowadzić do poprawy ładu przestrzennego, rozumianego zarówno jako dążenie do uzyskania pozytywnych walorów estetycznych, funkcjonalności, czytelności struktur przestrzennych jak i zharmonizowania ich z walorami naturalnymi otoczenia.

Zakłada się w związku z tym:

- 1) utrzymanie oraz prowadzenie modernizacji istniejącej zabudowy mieszkalnej, usługowej i związanej z prowadzeniem działalności gospodarczej, z dopuszczeniem zmian jej istniejących gabarytów oraz ukierunkowaniu modernizacji na uzyskanie wysokich standardów funkcjonalnych, technicznych i estetycznych,
- 2) budowę nowych obiektów mieszkalnych, usługowych i gospodarczych przede wszystkim w obrębie istniejących ciągów zabudowy, a także w obrębie obszarów jej rozwoju, z zaleceniem ograniczania do minimum dojazdów i ciągów infrastruktury do siedlisk położonych poza ww. ciągami,
- 3) rozwój nowych obszarów zabudowy w sposób nie prowadzący do pogorszenia lokalnych walorów estetycznych i krajobrazowych oraz gruntownych zmian historycznie ukształtowanego krajobrazu poszczególnych miejscowości,
- 4) preferowanie indywidualnych rozwiązań architektonicznych dla nowych zespołów zabudowy, uwzględniających specyfikę terenu gminy i lokalne tradycje budowania,
- 5) wyłączenie z zabudowy terenów bezpośredniego zagrożenia powodzią, jednocześnie należy przeprowadzić prace zabezpieczające przed zalaniem części terenów przyległych, poprzez wprowadzenie rozwiązań hydrotechnicznych.

12.2. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów zabudowy

W ustaleniach zmiany studium zakłada się dla istniejącej zabudowy utrzymanie dotychczasowych wskaźników jej kształtowania w zakresie:

- 1) linii zabudowy,
- 2) wielkości powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki lub terenu, w tym udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- 3) gabarytów i wysokości projektowanej zabudowy oraz geometrii dachu.

Dodatkowo postuluje się następujące ogólne zasady wprowadzania zapisów studium do zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- 1) w przypadku rozbudowy lub przebudowy istniejących obiektów należy dążyć do utrzymania przedstawionych poniżej podstawowych wskaźników, określonych dla planowanej zabudowy,
- 2) wskaźniki te należy uznawać za wartości preferowane, ich wartości mogą ulegać zmianom i doprecyzowaniu w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- 3) określony na rysunku studium zasięg obszarów o różnych funkcjach ma charakter orientacyjny; dokładny przebieg linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu powinien zostać ustalony na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;

- 4) dopuszcza się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lokalizację nowych inwestycji infrastruktury technicznej na terenach innych niż przeznaczonych w studium pod warunkiem, iż uwzględni się wszystkie istniejące uwarunkowania i nie naruszy głównych zasad polityki przestrzennej określonych w studium;
- 5) na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, za zgodne z ustaleniami studium uznaje się:
 - a) pozostawienie terenów w ich dotychczasowym użytkowaniu
 - b) zalesienie terenów rolnych niewskazanych w Studium do zalesienia,
 - c) realizację stawów hodowlanych i innych zbiorników wodnych na gruntach rolnych.

12.2.1. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem usług

Na terenach o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem usług - oznaczonych symbolem MN, MN1:

- 1) ustala się utrzymanie parametrów kształtowania zabudowy istniejących obiektów i możliwość ich odtworzenia w toku prac budowlanych (przebudowy), w przypadku rozbudowy obowiązują wymienione niżej parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy dla planowanych obiektów,
- 2) ustala się możliwość lokalizacji planowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w formie budynków:
 - a) wolnostojących, bliźniaczych (we wszystkich miejscowościach gminy), z zastrzeżeniem lit. c.
 - b) szeregowych w zależności od lokalnych uwarunkowań i w nawiązaniu do charakteru zabudowy w otoczeniu (z wyłączeniem miejscowości Czadrów, Czarnów, Krzeszów, Rędziny), zakłada się, że tereny przewidziane pod zabudowę szeregową nie będą stanowić więcej niż 30% ogólnej powierzchni przewidzianej pod zabudowę mieszkaniową w danej miejscowości, z zastrzeżeniem lit. c.
 - b)c) na terenach MN1 ustala się możliwość lokalizacji planowanej zabudowy wyłącznie w formie budynków wolnostojących.
- 3) ustala się nakaz uzupełniania terenów planowanej zabudowy terenami zieleni urządzonej, zakłada się, że tereny przewidziane pod tą funkcję powinny stanowić do 25% ogólnej powierzchni przewidzianej pod zabudowę,
- 4) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna pozostaje podstawowym przeznaczeniem terenu, jednak w obszarach tej zabudowy dopuszcza się utrzymanie i wprowadzanie następujących funkcji uzupełniających:
 - a) zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
 - b) zabudowy gospodarczej,
 - c) zabudowy zagrodowej,
 - d) zabudowy letniskowej i związanej z agroturystyką,
 - e) usług na wydzielonych działkach budowlanych w formie budynków wolnostojących, zakłada się, że łączna powierzchnia przeznaczona pod tą funkcję nie przekroczy 30% powierzchni pojedynczego terenu,
 - f) usług wbudowanych,
 - g) zieleni,
 - h) komunikacji samochodowej w zakresie niezbędnym do zapewnienia dojazdów oraz miejsc parkingowych dla użytkowników,
 - i) infrastruktury technicznej,
- 5) ustala się minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej na terenach nowej zabudowy
 - a) w granicach Rudawskiego Parku Krajobrazowego: 90% powierzchni działki,
 - b) na pozostałych obszarach: 70% powierzchni działki,
- 6) ustala się następujące maksymalne wysokości zabudowy dla nowych budynków:
 - a) w granicach Rudawskiego Parku Krajobrazowego:
 - a. 10,00 m,
 - b. 1 kondygnacja nadziemna,
 - b) na pozostałych obszarach:
 - a. 10,00 m,
 - b. 2 kondygnacje nadziemne,
- 7) ustala się następujące minimalne powierzchnie nowo wydzielanych działek budowlanych:
 - a) w granicach Rudawskiego Parku Krajobrazowego: 2500 m²,
 - b) na pozostałych obszarach:

- a. dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej:
 - wolnostojącej- 1000m²,
 - bliźniaczej- 450m²,
 - szeregowej- 250 m²,
- b. dla zabudowy usługowej na wydzielonych działkach oraz dla zabudowy zagrodowej - 1200 m².

12.2.2. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z towarzyszeniem usług

Na terenach o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z towarzyszeniem usług - oznaczonych symbolem MW:

- 1) ustala się utrzymanie parametrów kształtowania zabudowy istniejących obiektów i możliwość ich odtworzenia w toku prac budowlanych (przebudowy), w przypadku rozbudowy obowiązują wymienione niżej parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy dla planowanych obiektów.
- 2) dopuszcza się utrzymanie i wprowadzanie następujących funkcji uzupełniających:
 - a) usług wbudowanych,
 - b) zabudowy gospodarczej,
 - c) zieleni,
 - d) komunikacji samochodowej w zakresie niezbędnym do zapewnienia dojazdów oraz miejsc parkingowych dla użytkowników,
 - e) infrastruktury technicznej,
- 3) ustala się minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej na terenach nowej zabudowy na 50% powierzchni działki,
- 4) ustala się następujące maksymalne wysokości zabudowy dla nowych budynków:
 - a) 15,00 m,
 - b) 4 kondygnacje nadziemne,
- 5) ustala się następujące minimalne powierzchnie nowo wydzielanych działek budowlanych: 2000 m².

12.2.3. Tereny usług

Na terenach o dominującej funkcji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z towarzyszeniem usług - oznaczonych symbolem U:

- 1) ustala się utrzymanie parametrów kształtowania zabudowy istniejących obiektów i możliwość ich odtworzenia w toku prac budowlanych (przebudowy), w przypadku rozbudowy obowiązują wymienione niżej parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy dla planowanych obiektów.
- 2) dopuszcza się utrzymanie i wprowadzanie następujących funkcji uzupełniających:
 - a) mieszkań właściciela,
 - b) zabudowy gospodarczej,
 - c) zieleni,
 - d) komunikacji samochodowej w zakresie niezbędnym do zapewnienia dojazdów oraz miejsc parkingowych dla użytkowników,
 - e) infrastruktury technicznej,
- 3) ustala się minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej na terenach nowej zabudowy na 50% powierzchni działki,
- 4) ustala się następujące maksymalne wysokości zabudowy dla nowych budynków:
 - a) 10,00 m,
 - b) 2 kondygnacje nadziemne,
- 5) ustala się następujące minimalne powierzchnie nowo wydzielanych działek budowlanych: 2000 m².

12.2.4. Tereny usług sportu i rekreacji, usług obsługi turystyki

Na terenach o dominującej funkcji sportu i rekreacji, usług obsługi turystyki, oznaczonych symbolem US:

- 1) dla istniejących placów sportowych ustala się:

- a) utrzymanie parametrów kształtowania zabudowy istniejących obiektów i możliwość ich odtworzenia w toku prac budowlanych (przebudowy), w przypadku rozbudowy obowiązują wymienione niżej parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy dla planowanych obiektów,
 - b) dopuszczenie wprowadzania nowych obiektów sportowych, sal gimnastycznych, szatni,
 - c) dopuszcza się utrzymanie i wprowadzanie następujących funkcji uzupełniających:
 - a. zabudowy gospodarczej,
 - b. zieleni,
 - c. komunikacji samochodowej w zakresie niezbędnym do zapewnienia dojazdów oraz miejsc parkingowych dla użytkowników,
 - d. infrastruktury technicznej,
 - d) ustala się minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej na terenach nowej zabudowy na: 95% terenu o tej funkcji,
 - e) ustala się następujące maksymalne wysokości zabudowy dla nowych budynków:
 - a. 10,00 m,
 - b. 2 kondygnacje nadziemne,
- 2) planowanych terenów turystyki, rekreacji, sportów zimowych, pól golowych ustala się:
- a) utrzymanie parametrów kształtowania zabudowy istniejących obiektów i możliwość ich odtworzenia w toku prac budowlanych (przebudowy), w przypadku rozbudowy obowiązują wymienione niżej parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy dla planowanych obiektów.
 - b) dopuszcza się utrzymanie i wprowadzanie następujących funkcji uzupełniających:
 - a. zabudowy gospodarczej,
 - b. zieleni,
 - c. komunikacji samochodowej w zakresie niezbędnym do zapewnienia dojazdów oraz miejsc parkingowych dla użytkowników,
 - d. infrastruktury technicznej,
 - c) ustala się minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej na terenach nowej zabudowy na:
 - a. 70% powierzchni działki dla zabudowy usług turystyki,
 - b. 95% powierzchni działki dla terenów sportów zimowych, pól golowych,
 - d) ustala się następujące maksymalne wysokości zabudowy dla nowych budynków:
 - a. 10,00 m,
 - b. 2 kondygnacje nadziemne,
- 3) działania inwestycyjne granicach terenów położonych w obszarach Natura 2000 będą wymagać przeprowadzenia postępowania w sprawie oddziaływania na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199 poz. 1227).

Na terenach o dominującej funkcji sportu i rekreacji, usług obsługi turystyki, oznaczonych symbolem US, położonych w obszarach objętych zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w miejscowościach Krzeszów i Lipienica, dopuszcza się ponadto realizację:

- 1) obiektu mieszkalnego jednorodzinnego
- 2) urządzeń i obiektów służących obsłudze terenów rekreacyjnych, w tym pensjonatu,
- 3) obiektów rekreacyjnych kempingowych,
- 4) parkingów obiektów i sieci infrastruktury technicznej,
- 5) zieleni urządzonej.

12.2.5. Tereny zabudowy techniczno- produkcyjnej

Na terenach o dominującej funkcji zabudowy techniczno- produkcyjnej - oznaczonych symbolem P, P1, oraz zabudowy techniczno- produkcyjnej wskazane do rewitalizacji związanej ze zmianą funkcji na usługową PU:

- 1) ustala się utrzymanie parametrów kształtowania zabudowy istniejących obiektów i możliwość ich odtworzenia w toku prac budowlanych (przebudowy), w przypadku rozbudowy obowiązują wymienione niżej parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy dla planowanych obiektów,
- 2) dla terenów zabudowy techniczno produkcyjnej położonych, przy ul. Betlejmskiej, w bezpośrednim otoczeniu historycznej zabudowy miejscowości Krzeszów (Takata Petri Parts sp. z o.o.) w przypadku ich

rozbudowy o nowe obiekty, obowiązuje nakaz nawiązania gabarytami i formą nowej zabudowy do istniejącej zabudowy na terenie zakładu,

- 3) dopuszcza się utrzymanie i wprowadzanie następujących funkcji uzupełniających:
 - a) mieszkań właściciela,
 - b) zieleni urządzonej,
 - c) usług,
 - d) komunikacji samochodowej w zakresie niezbędnym do zapewnienia dojazdów oraz miejsc parkingowych dla użytkowników,
 - e) infrastruktury technicznej,
- 4) ustala się minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej na terenach nowej zabudowy na 90% powierzchni działki, za wyjątkiem terenów P1, dla których obowiązuje 20%,
- 5) ustala się następujące maksymalne wysokości zabudowy:
 - a) dla nowych budynków 15,00 m- bez ograniczeń w ilości kondygnacji,
 - b) dla nowych instalacji technologicznych- bez ograniczeń,
- 6) ustala się następujące minimalne powierzchnie nowo wydzielanych działek budowlanych: 2000 m².

12.2.6. Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych z dopuszczeniem adaptacji dla potrzeb produkcji i usług

Na terenach obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych z dopuszczeniem adaptacji dla potrzeb produkcji i usług - oznaczonych symbolem RU:

- 1) ustala się utrzymanie parametrów kształtowania zabudowy istniejących obiektów i możliwość ich odtworzenia w toku prac budowlanych (przebudowy), w przypadku rozbudowy obowiązują wymienione niżej parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy dla planowanych obiektów.
- 2) dopuszcza się adaptacje istniejących obiektów dla potrzeb zmiany ich funkcji na:
 - a) usługową,
 - b) techniczno- produkcyjną,
- 3) dopuszcza się utrzymanie i wprowadzanie następujących funkcji uzupełniających:
 - a) usług,
 - b) zabudowy techniczno- produkcyjnej,
 - c) komunikacji samochodowej w zakresie niezbędnym do zapewnienia dojazdów oraz miejsc parkingowych dla użytkowników,
 - d) infrastruktury technicznej.

12.2.7. Tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych

Na terenach o dominującej funkcji zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych - oznaczonych symbolem RM:

- 1) ustala się utrzymanie parametrów kształtowania zabudowy istniejących obiektów i możliwość ich odtworzenia w toku prac budowlanych (przebudowy), w przypadku rozbudowy obowiązują wymienione niżej parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy dla planowanych obiektów,
- 2) dopuszcza się adaptacje istniejących obiektów dla potrzeb zmiany ich funkcji na:
 - a) usługową,
 - b) zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
 - c) zabudowę mieszkaniową wielorodzinną,
- 3) dopuszcza się wprowadzanie nowej zabudowy:
 - a) mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - c) usługowej,
- 4) dopuszcza się utrzymanie i wprowadzanie następujących funkcji uzupełniających:
 - a) zabudowy gospodarczej,
 - b) usług,
 - c) zieleni,
 - d) komunikacji samochodowej w zakresie niezbędnym do zapewnienia dojazdów oraz miejsc parkingowych dla użytkowników,

- e) infrastruktury technicznej.

12.2.8. Tereny obsługi komunikacji

Na terenach o j funkcji obsługi komunikacji - oznaczonych symbolem KS:

- 1) ustala się utrzymanie parametrów kształtowania zabudowy istniejących obiektów i możliwość ich odtworzenia w toku prac budowlanych (przebudowy), w przypadku rozbudowy obowiązują wymienione niżej parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy dla planowanych obiektów,
- 2) dopuszcza się utrzymanie i wprowadzanie następujących funkcji uzupełniających:
 - a) usług,
 - b) komunikacji samochodowej w zakresie niezbędnym do zapewnienia dojazdów oraz miejsc parkingowych dla użytkowników,
 - c) infrastruktury technicznej,
- 3) ustala się minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej na terenach nowej zabudowy na 30% powierzchni działki,
- 4) ustala się następujące maksymalne wysokości zabudowy dla nowych budynków 8,00 m,
- 5) ustala się następujące minimalne powierzchnie nowo wydzielanych działek budowlanych: 1000 m².

12.2.9. Tereny komunikacji kolejowej

Na terenach komunikacji kolejowej - oznaczonych symbolem KK:

- 1) ustala się podstawowe przeznaczenie terenu- komunikacja kolejowa z urządzeniami towarzyszącymi,
- 2) ustala się utrzymanie parametrów kształtowania zabudowy istniejących obiektów i możliwość ich odtworzenia w toku prac budowlanych (przebudowy),
- 3) dopuszcza się wprowadzanie następujących funkcji uzupełniających:
 - a) usług,
 - b) mieszkalnictwa,
 - c) komunikacji samochodowej w zakresie niezbędnym do zapewnienia dojazdów oraz miejsc parkingowych dla użytkowników,
 - d) infrastruktury technicznej,
- 4) dla terenów i obiektów wydzielonych z terenów kolei na skutek przekształceń własnościowych, w zapisach miejscowych planów dopuszcza się wydzielenie wymienionych wyżej funkcji uzupełniających jako odrębnych terenów.

12.3. Tereny wykorzystywane rolniczo

Na terenach wykorzystywanych rolniczo ustala się:

- 1) przeznaczenie terenu: użytki rolne, łąki, pastwiska, wody powierzchniowe;
- 2) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego:
 - a) obsługa komunikacyjna z przyległych dróg,
 - b) dopuszczenie budowy dróg publicznych i wewnętrznych służących dojazdowi do użytków rolnych oraz terenów przyległych,
 - c) dopuszczenie zalesiania gruntów rolnych o niskich klasach bonitacyjnych,
 - d) dopuszczenie budowy liniowych obiektów infrastruktury technicznej.

12.4. Tereny lasów

Na terenach lasów ustala się prowadzenie gospodarki leśnej w sposób określony zapisami planu urządzenia lasu.

12.5. Tereny cmentarzy

Na terenach cmentarzy - oznaczonych symbolem ZC ustala się:

- 1) utrzymanie podstawowej funkcji terenu,
- 2) dopuszczenie pochówków w sposób określony przepisami szczególnymi,

- 3) dopuszczenie wprowadzania zieleni urządzonej, komunikacji pieszej, infrastruktury technicznej w niezbędnym zakresie jako funkcji uzupełniających,
- 4) ustala się utrzymanie parametrów kształtowania zabudowy istniejących obiektów zabudowy (związanej z obsługą podstawowej funkcji terenu) i możliwość ich odtworzenia w toku prac budowlanych (przebudowy), w przypadku rozbudowy obowiązują wymienione niżej parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy dla planowanych obiektów,
- 5) ustala się maksymalną wysokość zabudowy dla nowych obiektów zabudowy (związanej z obsługą podstawowej funkcji terenu) na 8,00 m.

12.6. Tereny ogrodów działkowych

Na terenach ogrodów działkowych - oznaczonych symbolem ZD ustala się:

- 1) utrzymanie podstawowej funkcji terenu,
- 2) dopuszczenie wprowadzania zieleni urządzonej, komunikacji pieszej, infrastruktury technicznej w niezbędnym zakresie jako funkcji uzupełniających,
- 3) dopuszczenie budowy obiektów gospodarczych niewymagających pozwolenia na budowę w zakresie zdefiniowanym przepisami prawa budowlanego.

12.7. Tereny zieleni parkowej

Na terenach zieleni parkowej - oznaczonych symbolem ZP, ZP1 ustala się:

- 1) utrzymanie podstawowej funkcji terenu,
- 2) dopuszczenie wprowadzania zieleni urządzonej, komunikacji pieszej, infrastruktury technicznej oraz parkingów na terenie ZP1 w niezbędnym zakresie jako funkcji uzupełniających,
- 3) dopuszczenie budowy obiektów małej architektury towarzyszących zieleni parkowej.

12.8. Tereny eksploatacji powierzchniowej surowców mineralnych

Na terenach eksploatacji powierzchniowej surowców mineralnych - oznaczonych symbolem PG, PG1 ustala się:

- 1) prowadzenie działalności określonych koncesją,
- 2) dopuszczenie wprowadzania zabudowy i instalacji technologicznych, komunikacji drogowej, infrastruktury technicznej zakresie niezbędnym dla procesu eksploatacji i przerobu surowców mineralnych.

12.9. Tereny wyłączone spod zabudowy

W obszarze gminy wskazano następujące tereny do wyłączenia z zabudowy. Należą do nich:

- 1) strefy bezpośredniego zagrożenia powodzią,
- 2) tereny położone w strefach ochrony ekspozycji zabytkowych założeń przestrzennych, ze szczególnym uwzględnieniem Opactwa Cystersów w Krzeszowie.

Odrębnym typem zagospodarowania terenu są siedliska przyrodnicze, stanowiące przedmiot ochrony obszarów Natura 2000. Zasięg tych siedlisk powinien zostać zinwentaryzowany na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego poszczególnych obszarów w granicach gminy. Zapewnienie trwałego przeznaczenia terenu na tych obszarach, które zapewni korzystanie z nich w uwzględnieniu zakazu zabudowy, wymaga objęcia ich zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

12.10. Kierunki rozwoju przestrzennego miejscowości gminy

W poniższym zestawieniu opisano strefy rozwoju zabudowy położone w obrębie terenów zainwestowanych miejscowości oraz w ich bezpośrednim otoczeniu. Dla każdej z nich przypisano podstawy zestaw danych dotyczących preferowanych kierunków ich rozwoju przestrzennego, z uwzględnieniem istniejącego i planowanego przeznaczenia terenu.

Czarnów

W obszarze miejscowości i jej otoczeniu zakłada się:

- 1) utrzymanie funkcji terenów:
 - a) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) zabudowy usługowej,
 - c) zabudowy zagrodowej,
 - d) eksploatacji powierzchniowej surowców mineralnych w powiązaniu z terenami o tej samej funkcji w miejscowości Rędziny,
 - e) komunikacji samochodowej,
- 2) stopniowe zastępowanie zabudowy zagrodowej zabudową mieszkaniową jednorodziną (w tym także wykorzystywaną sezonowo jako domy letniskowe) w miarę potrzeb.

Czadrów

W obszarze miejscowości i jej otoczeniu zakłada się:

- 1) utrzymanie funkcji terenów:
 - a) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
 - c) zabudowy usługowej,
 - d) zabudowy usług sportu i rekreacji,
 - e) zabudowy techniczno- produkcyjnej,
 - f) zabudowy zagrodowej,
 - g) zabudowy obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych,
 - h) infrastruktury technicznej,
 - i) komunikacji samochodowej,
 - j) zieleni działkowej,

- 2) stopniowe zastępowanie zabudowy zagrodowej zabudową mieszkaniową jednorodzinną w miarę potrzeb,
- 3) rozwój terenów zabudowy:
 - a) mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem usług,
 - b) mieszkaniowej wielorodzinnej w rejonie istniejącego osiedla o tej funkcji.

Dębrznik

W obszarze miejscowości i jej otoczeniu zakłada się:

- 1) utrzymanie funkcji terenów:
 - a) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) zabudowy usługowej,
 - c) zabudowy usług sportu i rekreacji,
 - d) zabudowy zagrodowej,
 - e) zabudowy obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych,
 - f) komunikacji samochodowej,
- 2) stopniowe zastępowanie zabudowy zagrodowej zabudową mieszkaniową jednorodzinną w miarę potrzeb,
- 3) rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem usług.

Dobromyśl

W obszarze miejscowości i jej otoczeniu zakłada się:

- 1) utrzymanie funkcji terenów:
 - a) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
 - c) zabudowy techniczno- produkcyjnej,
 - d) zabudowy zagrodowej,
 - e) zabudowy obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych,
 - f) infrastruktury technicznej,
 - g) komunikacji samochodowej,
- 2) stopniowe zastępowanie zabudowy zagrodowej zabudową mieszkaniową jednorodzinną w miarę potrzeb,
- 3) rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem usług.

Gorzyszów

W obszarze miejscowości i jej otoczeniu zakłada się:

- 1) utrzymanie funkcji terenów:
 - a) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) zabudowy usługowej,
 - c) zabudowy usług sportu i rekreacji,
 - d) zabudowy zagrodowej,
 - e) eksploatacji powierzchniowej surowców mineralnych w powiązaniu z terenami o tej samej funkcji w miejscowościach: Jawiszów, Krzeszówek,
 - f) infrastruktury technicznej,
 - g) komunikacji samochodowej,
- 2) stopniowe zastępowanie zabudowy zagrodowej zabudową mieszkaniową jednorodzinną w miarę potrzeb,
- 3) rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem usług.

Janiszów

W obszarze miejscowości i jej otoczeniu zakłada się:

- 1) utrzymanie funkcji terenów:
 - a) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) zabudowy usługowej,
 - c) zabudowy usług sportu i rekreacji,
 - d) zabudowy zagrodowej,

- e) komunikacji samochodowej,
- 2) stopniowe zastępowanie zabudowy zagrodowej zabudową mieszkaniową jednorodzinną w miarę potrzeb,
- 3) rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem usług,
- 4) rozwój terenów sportu i rekreacji (pól golfowych),
- 5) rozwój nowej zabudowy usługowej i techniczno - produkcyjnej, terenów obsługi komunikacji samochodowej wraz z towarzyszącymi usługami w otoczeniu planowanego węzła drogi ekspresowej S3,
- 6) dopuszczenie zabudowy usługowej oraz techniczno- produkcyjnej, w tym również związanej z działalnościami, które mogą wymagać opracowania raportu o oddziaływaniu na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy Prawo Ochrony Środowiska.

Jawiszów

W obszarze miejscowości i jej otoczeniu zakłada się:

- 1) utrzymanie funkcji terenów:
 - a) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) zabudowy usług sportu i rekreacji,
 - c) zabudowy techniczno- produkcyjnej,
 - d) zabudowy zagrodowej,
 - e) zabudowy obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych,
 - f) eksploatacji powierzchniowej surowców mineralnych w powiązaniu z terenami o tej samej funkcji w miejscowościach: Gorzeszów, Krzeszówek,
 - g) infrastruktury technicznej,
 - h) komunikacji samochodowej,
- 2) stopniowe zastępowanie zabudowy zagrodowej zabudową mieszkaniową jednorodzinną w miarę potrzeb,
- 3) rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem usług.

Kochanów

W obszarze miejscowości i jej otoczeniu zakłada się:

- a) utrzymanie funkcji terenów:
 - a. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b. zabudowy usługowej,
 - c. zabudowy zagrodowej,
 - d. zabudowy obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych,
 - e. komunikacji samochodowej,
- b) stopniowe zastępowanie zabudowy zagrodowej zabudową mieszkaniową jednorodzinną w miarę potrzeb,
- c) rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem usług,
- d) rozwój terenów i zabudowy usług sportu i rekreacji.

Krzeszów

W obszarze miejscowości i jej otoczeniu zakłada się:

- 1) utrzymanie funkcji terenów:
 - a) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
 - c) zabudowy usługowej,
 - d) zabudowy usług sportu i rekreacji
 - e) zabudowy techniczno- produkcyjnej,
 - f) zabudowy zagrodowej,
 - g) infrastruktury technicznej,
 - h) komunikacji samochodowej,
 - i) zieleni cmentarnej,
 - j) zieleni parkowej,
- 2) stopniowe zastępowanie zabudowy zagrodowej zabudową mieszkaniową jednorodzinną w miarę potrzeb,

- 3) rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem zabudowy usługowej,
- 4) rozwój terenów zabudowy usługowej,
- 5) utrzymanie i rozwój nowej zabudowy usługowej i techniczno – produkcyjnej, w nawiązaniu gabarytami i formą nowej zabudowy do zabudowy istniejącej, z uwzględnieniem powiązań przestrzennych z obszarami historycznego zainwestowania,
- 6) rewaloryzację zabudowy techniczno- produkcyjnej powiązaną ze zmianą dotychczasowej funkcji terenu na usługową (z ukierunkowaniem na usługi turystyki), w przypadku zmiany funkcji dla nowej zabudowy obowiązują określone zapisami zmiany studium parametry kształtowania zabudowy usługowej.

Krzeszówek

W obszarze miejscowości i jej otoczeniu zakłada się:

- 1) utrzymanie funkcji terenów:
 - a) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) zabudowy usługowej,
 - c) zabudowy zagrodowej,
 - d) eksploatacji powierzchniowej surowców mineralnych w powiązaniu z terenami o tej samej funkcji w miejscowościach: Jawiszów, Gorzeszów,
 - e) infrastruktury technicznej,
 - f) komunikacji samochodowej,
 - g) zieleni cmentarnej,
- 2) stopniowe zastępowanie zabudowy zagrodowej zabudową mieszkaniową jednorodziną w miarę potrzeb,
- 3) rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem zabudowy usługowej,
- 4) rozwój terenów i zabudowy usług sportu i rekreacji.

Leszczyniec

W obszarze miejscowości i jej otoczeniu zakłada się:

- 1) utrzymanie funkcji terenów:
 - a) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) zabudowy usługowej,
 - c) zabudowy usług sportu i rekreacji,
 - d) zabudowy techniczno- produkcyjnej,
 - e) zabudowy zagrodowej,
 - f) infrastruktury technicznej,
 - g) komunikacji samochodowej,
 - h) zieleni cmentarnej,
- 2) stopniowe zastępowanie zabudowy zagrodowej zabudową mieszkaniową jednorodziną w miarę potrzeb,
- 3) rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem usług.

Lipienica

W obszarze miejscowości i jej otoczeniu zakłada się:

- 1) utrzymanie funkcji terenów:
 - a) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) zabudowy usług sportu i rekreacji,
 - c) zabudowy zagrodowej,
 - d) infrastruktury technicznej,
 - e) komunikacji samochodowej,
- 2) stopniowe zastępowanie zabudowy zagrodowej zabudową mieszkaniową jednorodziną w miarę potrzeb,
- 3) rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem zabudowy usługowej,
- 4) rozwój zabudowy usługowej.

Nowa Białka

W obszarze miejscowości i jej otoczeniu zakłada się:

- 1) utrzymanie funkcji terenów:
 - a) zabudowy zagrodowej,
 - b) komunikacji samochodowej,
- 2) udokumentowanie potencjalnych złóż surowców mineralnych.

Ogorzelec

W obszarze miejscowości i jej otoczeniu zakłada się:

- 1) utrzymanie funkcji terenów:
 - a) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
 - c) zabudowy usługowej,
 - d) zabudowy administracyjno- biurowej,
 - e) zabudowy techniczno- produkcyjnej,
 - f) zabudowy zagrodowej,
 - g) eksploatacji powierzchniowej surowców mineralnych,
 - h) infrastruktury technicznej,
 - i) komunikacji samochodowej,
- 2) stopniowe zastępowanie zabudowy zagrodowej zabudową mieszkaniową jednorodziną w miarę potrzeb,
- 3) rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem usług,
- 4) rozwój terenów zabudowy usługowej.

Olszyny

W obszarze miejscowości i jej otoczeniu zakłada się:

- 1) utrzymanie funkcji terenów:
 - a) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) zabudowy zagrodowej,
 - c) zabudowy usług sportu i rekreacji,
 - d) eksploatacji powierzchniowej surowców mineralnych,
 - e) komunikacji samochodowej,
- 2) stopniowe zastępowanie zabudowy zagrodowej zabudową mieszkaniową jednorodziną w miarę potrzeb,
- 3) rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem zabudowy usługowej.

Pisarzowice

W obszarze miejscowości i jej otoczeniu zakłada się:

- 1) utrzymanie funkcji terenów:
 - a) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
 - c) zabudowy usługowej,
 - d) zabudowy usług sportu i rekreacji
 - e) zabudowy techniczno- produkcyjnej,
 - f) zabudowy zagrodowej,
 - g) eksploatacji powierzchniowej surowców mineralnych,
 - h) infrastruktury technicznej,
 - i) komunikacji samochodowej,
 - j) zieleni cmentarnej,
- 2) stopniowe zastępowanie zabudowy zagrodowej zabudową mieszkaniową jednorodziną w miarę potrzeb,
- 3) rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem zabudowy usługowej,
- 4) rozwój terenów zabudowy usługowej,
- 5) rozwój terenów i zabudowy usług sportu i rekreacji związanych z terenami stacji sportów zimowych, na tych terenach obowiązuje:
 - a) wprowadzania zabudowy związanej wyłącznie z obsługą obiektów sportów zimowych,

- b) działania inwestycyjne w granicach terenu będą wymagać przeprowadzenia postępowania w sprawie oddziaływania na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199 poz. 1227).
- 6) rozwój nowej zabudowy usługowej i techniczno – produkcyjnej.

Ptaszków

W obszarze miejscowości i jej otoczeniu zakłada się:

- 1) utrzymanie funkcji terenów:
 - a) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) zabudowy usługowej,
 - c) zabudowy usług sportu i rekreacji,
 - d) zabudowy zagrodowej,
 - e) zabudowy obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych,
 - f) infrastruktury technicznej,
 - g) komunikacji samochodowej,
- 2) stopniowe zastępowanie zabudowy zagrodowej zabudową mieszkaniową jednorodziną w miarę potrzeb,
- 3) rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem usług,
- 4) rozwój nowej zabudowy usługowej i techniczno - produkcyjnej, terenów obsługi komunikacji samochodowej wraz z towarzyszącymi usługami w otoczeniu planowanego węzła drogi ekspresowej S3,
- 5) dopuszczenie zabudowy usługowej oraz techniczno- produkcyjnej, w tym również związanej z działalnościami, które mogą wymagać opracowania raportu o oddziaływaniu na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy Prawo Ochrony Środowiska.

Przedwojów

W obszarze miejscowości i jej otoczeniu zakłada się:

- 1) utrzymanie funkcji terenów:
 - a) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
 - c) zabudowy usługowej,
 - d) zabudowy usług sportu i rekreacji
 - e) zabudowy zagrodowej,
 - f) zabudowy obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych,
 - g) infrastruktury technicznej,
 - h) komunikacji samochodowej,
 - i) zieleni cmentarnej,
- 2) stopniowe zastępowanie zabudowy zagrodowej zabudową mieszkaniową jednorodziną w miarę potrzeb,
- 3) rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem zabudowy usługowej.

Raszów

W obszarze miejscowości i jej otoczeniu zakłada się:

- 1) utrzymanie funkcji terenów:
 - a) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) zabudowy usługowej,
 - c) zabudowy usług sportu i rekreacji
 - d) zabudowy zagrodowej,
 - e) infrastruktury technicznej,
 - f) komunikacji samochodowej,
 - g) zieleni parkowej,
- 2) stopniowe zastępowanie zabudowy zagrodowej zabudową mieszkaniową jednorodziną w miarę potrzeb,
- 3) rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem zabudowy usługowej.

Rędziny

W obszarze miejscowości i jej otoczeniu zakłada się:

- 1) utrzymanie funkcji terenów:
 - a) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) zabudowy usługowej,
 - c) zabudowy zagrodowej,
 - d) eksploatacji powierzchniowej surowców mineralnych w powiązaniu z terenami o tej samej funkcji w miejscowości Czarnów,
 - e) infrastruktury technicznej,
 - f) komunikacji samochodowej,
- 2) stopniowe zastępowanie zabudowy zagrodowej zabudową mieszkaniową jednorodziną w miarę potrzeb,
- 3) rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem zabudowy usługowej.

Szarocin

W obszarze miejscowości i jej otoczeniu zakłada się:

- 1) utrzymanie funkcji terenów:
 - a) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
 - c) zabudowy usługowej,
 - d) zabudowy usług sportu i rekreacji,
 - e) zabudowy zagrodowej,
 - f) komunikacji samochodowej,
- 2) stopniowe zastępowanie zabudowy zagrodowej zabudową mieszkaniową jednorodziną w miarę potrzeb,
- 3) rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem zabudowy usługowej.

13. OBSZARY ROZMIESZCZANIA INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Zmiana studium ustala realizację następujących inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym:

- 1) modernizację i budowę dróg gminnych i wewnętrznych,
- 2) rozbudowę gminnego systemu ścieżek i szlaków rowerowych, w tym ścieżek rowerowych lokalizowanych w ciągu tras kolejowych,
- 3) modernizację i budowę sieci infrastruktury –wodociągowej i kanalizacyjnej dla:
 - a) zapewnienia dostępu do sieci istniejącym obiektom - w pierwszej kolejności,
 - b) zapewnienia dostępu do sieci terenom planowanej zabudowy - w drugiej kolejności,
- 4) modernizację lub budowę obiektów usług publicznych pozostających w zarządzie gminy.

14. OBSZARY ROZMIESZCZANIA INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Do obszarów rozmieszczania inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym należą:

- 5) inwestycje drogowe ujęte w Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2008-2012 (przyjętym uchwałą nr 163/2007 Rady Ministrów z dnia 25 września 2007 r.):
 - a) odcinek planowanej drogi ekspresowej S3,
 - b) odcinek drogi krajowej nr 5,
- 6) inne inwestycje drogowe:
 - a) odcinki dróg wojewódzkich nr 367, 368, 369,
 - b) odcinki dróg powiatowych,
- 7) odcinki szlaków kolejowych nr 298, 299, 300, 308.
- 8) odcinki gazociągów wysokiego ciśnienia,
- 9) odcinki linii energetycznych wysokiego napięcia.

15. PROGRAM PROWADZENIA PRAC NAD MIEJSCOWYMI PLANAMI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

15.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych

Zakłada się, że obowiązkowo należy sporządzić plany miejscowe zagospodarowania przestrzennego dla terenów górniczych złóż surowców mineralnych w oparciu o przepisy ustawy prawo geologiczne i górnicze. Dotyczy to obszarów złóż:

- 1) dolomitu Rędziny I,
- 2) amfibolitu Ogorzelec,
- 3) amfibolitu Ogorzelec I,
- 4) melafiru Borówno I,
- 5) pospółki Olszyny.

Plany te powinny zapewniać integrację wszelkich działań podejmowanych w granicach terenu górniczego w celu wykonania uprawnień określonych w koncesjach na wydobywanie kopalin, zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego i ochrony środowiska w tym obiektów budowlanych. Projekt planu miejscowego wymaga uzgodnienia z właściwym organem nadzoru górniczego (dyrektorem okręgowego urzędu górniczego).

15.2. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Pożądanym kierunkiem zarządzania gospodarką przestrzenną gminy jest dążenie do pokrycia zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wszystkich obszarów, na których zakłada się prowadzenie działalności, których zakres podlega regulacji przepisami prawa miejscowego. Do obszarów tych należą:

- 1) obszary istniejącego zainwestowania miejscowości,
- 2) obszary planowanej zabudowy,
- 3) obszary wskazane do wyłączenia z zabudowy.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego będą opracowywane w miarę zachodzących potrzeb, przy założeniu obejmowania ich zapisami całych obrębów miejscowości w ich granicach administracyjnych. Zakłada się możliwość odstąpienia od tej reguły w przypadkach uzasadnionych:

- 1) koniecznością korekt zapisów obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego,
- 2) uzupełnieniem zapisami planów obszarów miejscowości, objętych dotąd zapisami planów dla części obrębu.

2) Istotnym również jest stały monitoring i definiowanie na obszarze gminy terenów, na których rozwija się zabudowa poza głównymi kierunkami nakreślonymi w niniejszym dokumencie, na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu i sporządzenie dla nich planów miejscowych w celu zahamowania dalszej ekspansji. Definiuje się taki obszar między innymi w rejonie miejscowości Przedwojów, gdzie presja inwestycyjna wymaga istotnych zmian struktury funkcjonalno-przestrzennej. Dla obszarów tych konieczne jest przystąpienie do sporządzenia planów miejscowych.

16. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEZNACZENIA GRUNTÓW NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

W zmianie studium wskazuje się obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne wskazane na rysunku zmiany studium w granicach stref rozwoju zabudowy. Doprecyzowanie zakresu przestrzennego oraz powierzchni tych obszarów będzie następować w toku przygotowania wniosków o zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne w procesie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W przypadku nie uzyskania wymaganej zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, dopuszcza się utrzymanie w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dotychczasowego przeznaczenia terenu.

17. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI

Zmiana studium nie wskazuje obszarów, dla których wymagane jest przeprowadzenie procedury scalania i podziału nieruchomości.

Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu zmiany studium w odniesieniu do zmiany Studium, sporządzonej na podstawie uchwały Rady Gminy Kamienna Góra Nr V/30/19 z dnia 27 marca 2019 r., zmienionej uchwałą Nr V/30/19 z dnia 27 marca 2019 r.

Projektowane zmiany w ujednoliconym projekcie studium, zgodnie z uchwałą Rady Gminy Kamienna Góra Nr V/30/19 z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kamienna Góra, zmienionej uchwałą Nr V/30/19 z dnia 27 marca 2019 r. wprowadzono w następującym zakresie:

1) tekst studium gminy Kamienna Góra:

- aktualizacja zagadnienia zagrożenia powodziowego w oparciu o mapy szczególnego zagrożenia powodzią dla całego obszaru gminy,

- aktualizacja zagadnień dotyczących obszarów podlegających ochronie konserwatorskiej,

- aktualizacja obszarów podlegających ochronie przyrody,

- aktualizacja zagadnienia złóż surowców mineralnych,

- aktualizacja zapisów dla terenów wskazanych do transformacji funkcjonalnej (MN1, P1);

2) rysunku studium gminy Kamienna Góra:

- reprezentacji graficznej zagadnień wymienionych w pkt 1 w granicach administracyjnych gminy Kamienna Góra.,

- struktury funkcjonalnej obszarów położonych w obrębach Rędziny, Czarnów, Szarocin, Nowa Białka, Przedwojów, Krzeszów, Olszyny i Kochanów.

W poszczególnych obrębach wprowadzono następujące zmiany:

- Rędziny – zwiększenie obszaru wydobywania PG1 umożliwiającego eksploatację złoża „Rędziny” zgodnie z wnioskiem właściciela, a także korekta zasięgu obszarów zabudowy mieszkaniowej MN,

- Szarocin – usankcjonowanie terenu MN zgodnie z istniejącymi uwarunkowaniami,

- Nowa Białka – korekta położenia terenu MN,

- Przedwojów – aktualizacja terenów MN w odniesieniu do złożonych wniosków i istniejących uwarunkowań,

- Krzeszów – ustalenie przeznaczenia zgodnie z istniejącymi uwarunkowaniami (ZP1), zmniejszenie terenu MN w części, na której znajdują się gleby chronione klasy III, a także w sąsiedztwie obszaru Natura 2000 i na styku potencjalnych konfliktów funkcjonalnych przy terenie P,

- Olszyny – zmiana granic obszaru wydobywania PG1,

- Kochanów – rezygnacja z części terenu US.

W odniesieniu do bilansu terenów, przyjęte zmiany odzwierciedlają korektę stanu istniejącego, przy czym uwzględniają wydane decyzje o warunkach zabudowy, będące realną podstawą pozwolenia na budowę i tym samym podstawą realizacji prawa własności. Jednocześnie sankcjonują wnioski wyrażające ruch inwestycyjny i stanowiące wyraz zapotrzebowania na nową powierzchnię użytkową. Przedmiotowe uwarunkowania sankcjonują zatem faktyczny ruch inwestycyjny rozwijający się w zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, na styku z obszarami zurbanizowanymi i pozwalają na przyjęcie planów miejscowych hamujących dalszy rozwój zabudowy w kierunku terenów obecnie od niej wolnych.

Chaotyczny rozwój przestrzenny stanowi bowiem zagrożenie dla ładu przestrzennego i możliwości prowadzenia spójnej polityki gminy między innymi w zakresie inwestycji infrastrukturalnych. Należy uznać, iż obszary o wysokiej presji inwestycyjnej bezpośrednio położone przy obszarach zabudowanych lub zakwalifikowanych do zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej mogą stanowić ich kontynuację i faktycznie wpływają na konieczność ograniczenia jej dalszego rozwoju do zdiagnozowanych ram i wartości. Przyjęcie planów miejscowych na podstawie takich ustaleń stanowi tu ważne ogniwo limitujące niekontrolowany rozwój przy zachowaniu i opisanu przestrzeni zainwestowanej w sposób nie mający wpływu na potencjalne roszczenia odszkodowawcze.

Jednocześnie należy mieć na uwadze, iż w przedmiotowej zmianie Studium odstąpiono od części wyznaczonej wcześniej zabudowy, starając się maksymalnie zachować poziom odniesienia w istniejących obszarach zainwestowania. Tym samym korekta po stronie terenów zabudowy mieszkaniowej ograniczona została do ok. 7,5 ha, tj. poniżej 1 % całkowitej powierzchni terenów mieszkaniowych.